Bezuinigings- en dekkingsvoorstellen 2026

Financieel ravijn: korting Gemeentefonds 2026

13 MAART 2025

Inleiding en leeswijzer

In het voorjaar van 2024 is al met de raad gecommuniceerd over de eerste verkenning van het college over de mogelijke dekkingsmaatregelen. De Inventarisatienota bezuinigings- dekkingsmogelijkheden met een totaallijst oplopend tot € 75 mln. is uitgebracht en hierop aansluitend was er een tafeltjesavond voor de raad.

Inmiddels heeft het college een modulair pakket van bezuinigingen opgesteld, zodat er keuzes tussen verschillende varianten kunnen worden gemaakt. Modulair houdt in dat keuzes kunnen worden gemaakt uit alle pakketten om tot een definitief pakket te komen. Er zijn drie bezuinigingspakketten opgesteld variërend van een minimum tot een maximumvariant. De voorgestelde bezuinigingspakketten en maatregelen zijn gecategoriseerd naar de volgende inhoudelijke domeinen:

				* € 1.000
Categorie maatregel	**Pakket 1**	**Pakket 2**	**Pakket 3**	**Alternatieve maatregelen**
Financieel technisch	12.790	16.740	20.440	-
Bedrijfsvoering/apparaatskosten	2.000	2.600	3.202	-
Verbonden partijen	1.500	1.500	1.500	-
Heffingen	480	830	1.180	-
Leges	243	264	305	-
Subsidies	746	746	1.155	-
Maatschappelijke voorzieningen	391	901	1.481	1.155
Dienstverlening	331	356	383	562
Openbare ruimte	276	950	1.541	207
Duurzaamheid	125	175	250	-
Veiligheid	0	0	0	500
Overige inkomsten	0	0	0	950
	18.882	**25.061**	**31.437**	**3.374**

De voorstellen in deze nota zijn geclusterd per inhoudelijk domein en voorzien van een nummer dat overeenkomt met de nummering in de eerder uitgebrachte Inventarisatienota bezuinigings-dekkingsmogelijkheden. Sommige voorstellen in de voorliggende nota zijn een combinatie van meerdere mogelijkheden uit de oorspronkelijke inventarisatienota van vorig jaar. Dat komt ook tot uiting in het nummer. Verder zijn er aanvullend nog zes nieuwe maatregelen opgenomen: nummers 318 t/m 323.

Inhoud

MAATREGELEN FINANCIEEL TECHNISCH 5

105. Vervangingsinvesteringen kapitaliseren 6

301. Dotatie algemene reserve 9

302. Systematiek overheadtoerekening aan projecten 11

310-315 Verlagen dotatie Fonds Zoetermeer 2040 13

311. Verlagen prijsindex 15

317. Inzet surplus algemene reserve 17

113, 126, 127, 309, 310 Realistische investeringsplanning 19

MAATREGELEN BEDRIJFSVOERING/APPARAATSKOSTEN 21

234, 264, 293, 295 Verlagen personeelsgerelateerde kosten 22

280. Verlagen ICT 24

320. Verlaging inhuur (organisatiebreed) 26

321. Verlagen formatie met 1% van formatiebudget 28

322. Ramingsystematiek personeelskostenbegroting (P max-1) 30

MAATREGELEN VERBONDEN PARTIJEN 32

5, 27, 157, 167 Verbonden partijen 33

MAATREGELEN HEFFINGEN 35

102a. Kostendekkendheid/afvalstoffenheffing 36

102b. Kostendekkendheid rioolheffing 38

MAATREGELEN LEGES 41

202a. Kostendekkendheid leges omgevingsvergunningen 42

202b. Kostendekkendheid leges huwelijken en scans 45

202c. Kostendekkendheid overige leges 48

MAATREGELEN SUBSIDIES 51

318a. Besparing subsidies Sociaal Domein – preventie & sociale cohesie (Wmo en Welzijn) 52

318b. Besparing subsidies Onderwijs 56

318c. Besparing subsidies opvoed- en opgroeiondersteuning (jeugd) 59

318d. Besparing subsidies culturele basisinstellingen 63

MAATREGELEN MAATSCHAPPELIJKE VOORZIENINGEN 66

31-36. Bijzondere bijstand / 39. Kwijtschelding 67

43/44. Effectiever inrichten individuele voorzieningen (Wmo/HH) 70
47. Vrijwilligerswaardering 73
51/52. Toegankelijkheidsraad 75
53. Mantelzorgwaardering 78
118. Zwemvergoeding 81
120, 222, 124 Sportbeleid/evenementen 84
141. Percentageregeling Beeldende Kunst in de openbare Ruimte 87
147-151. Stadsboerderijen, wijk en schooltuinen verminderen 90

MAATREGELEN DIENSTVERLENING 93
1 en 3. Economie, werkbudget en capaciteit 94
115/116 Terugdraaien huurverlaging Vastgoed 97
174 en 192 Dienstverlening publieksbalies 99
179. Verkiezingen 101
237. Citymarketing 103

MAATREGELEN OPENBARE RUIMTE 105
81a. Zwerfvuilruimen beperken, exclusief winkelcentra (niveau C) 106
81b. Versoberen beheer openbare ruimte 108
84a. Beperken herstelwerkzaamheden openbare ruimte (Service uren) 110
84b. Verlagen budget tijdelijke kwaliteitsimpuls 112
97. Stoppen met het organiseren van adoptiegroen 114
98. Beperken van het nemen van verkeersmaatregelen 116
99. Fietsenstallingen 118
100. Opheffen bezoekersregeling 121
208. Schrappen budget Landschapstafel (buitengebieden) 123
209. Stoppen samenwerkingsverband Onderhoud Bentwoud 126

MAATREGELEN DUURZAAMHEID 129
76. Verlagen Werkbudget energietransitie 130
78. Groenprojecten 133

MAATREGELEN VEILIGHEID 135
165. Handhaving 136
323. Ondermijning/radicalisering (extremisme als gevolg van maatschappelijk ongenoegen) 139

MAATREGELEN OVERIGE INKOMSTEN 142
304/305. Verhogen OZB met 2,5% 143
307. Hondenbelasting 145

MAATREGELEN FINANCIEEL TECHNISCH

1. Titel van de maatregel

105. Vervangingsinvesteringen kapitaliseren

2. Omschrijving van de maatregel

Een beknopte toelichting: waar gaat deze ombuiging over? Wat doen we bij deze ombuiging anders, meer of niet meer?

Wat kenmerkt deze maatregel? Wat gaat veranderen? Waar zit de besparing?
Het is een technische maatregel die conform het BBV (artikel 59) verplicht is. Het is geen bezuiniging, (de investeringskosten en cash-flows wijzigen niet) maar het is een andere wijze van het toerekenen van de lasten in de tijd.

De lasten van de vervangingsinvesteringen worden vanaf 2026 verdeeld over de gebruiksduur van de investering in plaats van deze in één keer ten laste van het jaar van aanschaf/realisatie wordt gebracht. Het huidige beleid is dat alle investeringen met maatschappelijk nut worden geactiveerd, maar in de praktijk is dit nog niet geëffectueerd. Met deze maatregel worden alle vervangingen geactiveerd en uitvoering gegeven aan het vastgestelde beleid.

Door het activeren van investeringen zijn er geen lasten in de begroting in jaar van realisatie/verkrijging. In de jaren daarna wordt gedurende de gebruiksduur van de investering een gelijk deel van de kosten in de begroting opgenomen. Bij jaarlijkse investeringen neem de jaarlijkse last ieder jaar toe totdat alle vervangingscyclussen eenmaal zijn doorlopen, dan wordt het lastenniveau stabiel bij gelijkblijvende activa (ideaal complex).

3. Impact op het maatschappelijk effect

Informatie over het maatschappelijk effect:
a. Welk effect heeft de ombuiging op het voorzieningenniveau in Zoetermeer?
b. Welk effect heeft de ombuiging op inwoners, bedrijven en instellingen?
c. Welk effect heeft de ombuiging op specifieke doelgroepen (naar aanleiding van motie)

In welke mate draagt de maatregel bij of doet de maatregel af aan de maatschappelijke effecten waar de gemeente aan wil bijdragen?
Niet van toepassing.

4. Impact op inwoners, instellingen en bedrijven

Informatie over de betrokken partijen: welke partijen zijn nodig om de ombuiging te kunnen realiseren?

Wat zijn de consequenties voor inwoners, instellingen en bedrijven van deze maatregel? Wat is incidenteel en wat is structureel?
Er zijn geen externe partijen benodigd en er zijn geen consequenties voor betrokkenen.

5. Impact op de eigen organisatie

Welke veranderingen in de organisatie zijn nodig om de maatregel te realiseren? Welke processen veranderen? Wat verandert er voor personeel?

- Vast stellen afschrijvingstermijnen nieuw te activeren investeringen in:
  - Nota waarderen, activeren en afschrijven vaste activa 2024 of
  - Programmabegroting 2026-2029
- Inrichten/omzetten financiële administratie.
- De lastendruk op de begroting voor alle afschrijvingslasten van investeringen met maatschappelijk nut zal in de tijd oplopen.
- Uitbreiding personeel, wijziging nodig van de personeelsformatie en systemen.

6. Informatie over het effect op beleid en ambities

Welk effect heeft de ombuiging op het realiseren van de gemeentelijke doelstellingen? Raakt de ombuiging het coalitieakkoord of de visie Zoetermeer 2040? Deze maatregel geeft een aantal jaren ruimte in de begroting waardoor er ruimte lijkt vrij te komen om de ambities te kunnen realiseren. Het is nodig om zicht op de lange termijn te krijgen en te behouden om een lange termijn begroting op te stellen om ook de ontwikkelingen van 2040 in beeld te krijgen. Ook dient er te overwogen worden of er reserves/of voorzieningen moeten worden aangelegd voor uitbreiding/wijziging van areaal door opleveringen van ontwikkelingen in het openbaar gebied.

7. Financieel effect van de maatregel

Informatie over de opbrengst: wat levert de ombuiging op voor de meerjarenbegroting? Is dat effect incidenteel of structureel? En zijn er initiële investeringen nodig, transitiekosten of frictiekosten?

A. Welke structurele besparing levert deze maatregel op? Graag een korte onderbouwing.

B. Indien mogelijk, vragen we je de besparing uit te werken in onderstaande tabel in € mln.:

Jaar *Besparingen/kosten*	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031 e.v.
Structurele besparing per jaar vervangingsbudget tlv exploitatie	0	7,2	7,4	7,5	7,6	9,5	9,5
Structurele afschrijvingslasten	0	0	-0,2	-0,4	-0,7	-0,9	-1,2
Incidentele besparing per jaar	0	0	0	0	0	0	0
Extra inkomsten	0	0	0	0	0	0	0
Investeringen/kosten		1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0
Saldo besparing	**0**	**6,2**	**6,2**	**6,1**	**5,9**	**7,6**	**7,3**

In de cijfers in de bovenstaande tabel is geen rekening gehouden met de financiële vertaling van de witte vlekken die in de NOOR 2023-2026 zijn vastgesteld. Hiervoor is € 1 mln. voorziene kosten opgenomen.

8. Frictie

Informatie over de tijd: vanaf welk moment is de ombuiging te realiseren en het financiële effect in te boeken? En is er voorbereidingstijd nodig, bijvoorbeeld omdat er een overeenkomst aan ten grondslag ligt?

Wat is de benodigde invoeringstijd voor de maatregel? Zijn er investerings- of frictiekosten? Idealiter is om deze maatregels direct in de PB 2026-2029 te verwerken. Dit vraagt tijdelijk extra capaciteit. Het kan niet naast de lopende werkzaamheden worden uitgevoerd.

9. Wat zijn de kansen en risico's?

Informatie over de haalbaarheid: zijn er risico's, onzekerheden of randvoorwaarden voor de implementatie? Hoe complex is de ombuiging?

Welke kansen en risico's brengt deze maatregel met zich mee? Kans: Tijdelijk lagere lastendruk in de begroting. Risico Tijdelijk dubbele lasten bij eventueel optredende toekomstige kapitaalvernietiging.

10. Wat is het plan van aanpak?

Hoe ziet het doorvoeren van de maatregel er concreet uit? Wat is de planning? Wat zijn de randvoorwaarden om risico's te omarmen en kansen te benutten? Verwerking in de Programbegroting 2026-2029 en aanpassing van systemen.

1. Titel van de maatregel

301. Dotatie algemene reserve

2. Omschrijving van de maatregel

Een beknopte toelichting: waar gaat deze ombuiging over? Wat doen we bij deze ombuiging anders, meer of niet meer?

Bij het raadsvoorstel ‘Verkleining, Renovatie en Verduurzaming Stadhuis’ (2014-000060) is besloten om gedurende 35 jaar € 0,29 mln. toe te voegen aan de Vrij inzetbare reserve. Het voorstel is hiermee te stoppen, omdat de hoogte van deze reserve voldoende is. Hierdoor houden we dit bedrag over in de begroting.

3. Impact op het maatschappelijk effect

Informatie over het maatschappelijk effect:
a. Welk effect heeft de ombuiging op het voorzieningenniveau in Zoetermeer?
b. Welk effect heeft de ombuiging op inwoners, bedrijven en instellingen?
c. Welk effect heeft de ombuiging op specifieke doelgroepen (naar aanleiding van motie)

Deze maatregel heeft geen direct maatschappelijk effect. Door effectuering van deze maatregel verbetert het begrotingssaldo.

4. Impact op inwoners, instellingen en bedrijven

Informatie over de betrokken partijen: welke partijen zijn nodig om de ombuiging te kunnen realiseren?

Bij deze maatregel zijn geen externe partijen betrokken.

5. Impact op de eigen organisatie

Deze maatregel heeft geen effect op de organisatie.

6. Informatie over het effect op beleid en ambities

Niet van toepassing.

7. Financieel effect van de maatregel

Informatie over de opbrengst: wat levert de ombuiging op voor de meerjarenbegroting? Is dat effect incidenteel of structureel? En zijn er initiële investeringen nodig, transitiekosten of frictiekosten?

A. Welke structurele besparing levert deze maatregel op? Graag een korte onderbouwing.

B. Indien mogelijk, vragen we je de besparing uit te werken in onderstaande tabel:

Jaar *Besparingen/kosten*	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031 e.v.
Structurele besparing per jaar		290.000	290.000	290.000	290.000	290.000	290.000
Incidentele besparing per jaar							
Extra inkomsten							
Investeringen/kosten							
Saldo besparing		**290.000**	**290.000**	**290.000**	**290.000**	**290.000**	**290.000**

8. Frictie

Informatie over de tijd: vanaf welk moment is de ombuiging te realiseren en het financiële effect in te boeken? En is er voorbereidingstijd nodig, bijvoorbeeld omdat er een overeenkomst aan ten grondslag ligt?

Er is geen invoeringstijd. Er zijn geen transactie- of frictiekosten.

9. Wat zijn de kansen en risico's?

Informatie over de haalbaarheid: zijn er risico's, onzekerheden of randvoorwaarden voor de implementatie? Hoe complex is de ombuiging?

Er zijn geen risico's. De Vrij inzetbare reserve wordt relatief gezien iets minder hoog maar deze is van voldoende omvang om gemeentelijke risico's te kunnen opvangen.

10. Wat is het plan van aanpak?

Er is geen plan van aanpak nodig voor deze maatregel.

1. Titel van de maatregel

302. Systematiek overheadtoerekening aan projecten

2. Omschrijving van de maatregel

Een beknopte toelichting: waar gaat deze ombuiging over? Wat doen we bij deze ombuiging anders, meer of niet meer?

Voorgesteld wordt om de overheadkosten op een andere manier te verdelen. In het kort komt het erop neer dat we overstappen naar een methode waarbij overheadkosten worden verdeeld via een vaste opslag op productieve uren en naar een integrale kostprijs.

3. Impact op het maatschappelijk effect

Informatie over het maatschappelijk effect:
a. Welk effect heeft de ombuiging op het voorzieningenniveau in Zoetermeer?
b. Welk effect heeft de ombuiging op inwoners, bedrijven en instellingen?
c. Welk effect heeft de ombuiging op specifieke doelgroepen (naar aanleiding van motie)

Er zijn geen directe maatschappelijke effecten.

4. Impact op inwoners, instellingen en bedrijven

Informatie over de betrokken partijen: welke partijen zijn nodig om de ombuiging te kunnen realiseren?

Er zijn geen andere partijen nodig.

5. Impact op de eigen organisatie

Geen.

6. Informatie over het effect op beleid en ambities

Geen/beperkt effect als de maatregel is gerealiseerd.

7. Financieel effect van de maatregel

Informatie over de opbrengst: wat levert de ombuiging op voor de meerjarenbegroting? Is dat effect incidenteel of structureel? En zijn er initiële investeringen nodig, transitiekosten of frictiekosten?

Door deze maatregel worden meer lasten toegerekend aan projecten. Projecten worden daardoor duurder. Bij projecten die worden geactiveerd of toegerekend aan een grondexploitatie heeft dat een structureel positief effect op de exploitatie. De afschrijvingslasten worden in de toekomst hoger. Er is meer tijd nodig voor de berekeningen. Een grove schatting is een structurele meeropbrengst van € 1.000.000.

B. Indien mogelijk, vragen we je de besparing uit te werken in onderstaande tabel:

Jaar *Besparingen/kosten * € 1.000*	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031 e.v.
Structurele besparing per jaar		1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000
Incidentele besparing per jaar							
Extra inkomsten							
Investeringen/kosten							
Saldo besparing		**1.000**	**1.000**	**1.000**	**1.000**	**1.000**	**1.000**

8. Frictie

Informatie over de tijd: vanaf welk moment is de ombuiging te realiseren en het financiële effect in te boeken? En is er voorbereidingstijd nodig, bijvoorbeeld omdat er een overeenkomst aan ten grondslag ligt?

De maatregel kan met ingang van 2026 worden ingevoerd.

9. Wat zijn de kansen en risico's?

Informatie over de haalbaarheid: zijn er risico's, onzekerheden of randvoorwaarden voor de implementatie? Hoe complex is de ombuiging?

Het is een wijziging waarbij een berekeningssystematiek wordt aangepast. De wijziging moet zorgvuldig plaatsvinden en de berekeningen vragen veel tijd. Daarna vraagt ook het besluitvormingsproces tijd. Het is van toepassing op veel projecten en afdelingen.

10. Wat is het plan van aanpak?

De planning is om de berekeningen in het tweede kwartaal af te ronden.

1. Titel van de maatregel

310-315 Verlagen dotatie Fonds Zoetermeer 2040

2. Omschrijving van de maatregel

Een beknopte toelichting: waar gaat deze ombuiging over? Wat doen we bij deze ombuiging anders, meer of niet meer?

De komende jaren groeit het aantal woningen. Dat leidt tot hogere OZB-inkomsten en tot een hogere algemene uitkering die is ingeschat op € 1.500 per woning. In de huidige werkwijze wordt 50% van de extra inkomsten gereserveerd op een post op OAD voor mogelijke meerkosten voor voorzieningen bij een groeiend aantal inwoners en 50% wordt gestort in het fonds Zoetermeer 2040 voor kosten die rechtstreeks voorvloeien uit de uitbreiding van het aantal woningen, zoals extra onderhoudskosten in het openbaar gebied.. Bekeken kan worden of het onderhoudsniveau van het openbaar gebied verlaagd kan worden en daarmee eventueel ook de storting in de reserve. Overigens is de hogere algemene uitkering zeer onzeker, aangezien heel veel gemeenten woningen bouwen en er in dat geval geen extra middelen naar Zoetermeer komen. Dan is de enige extra opbrengst de OZB.

3. Impact op het maatschappelijk effect

Informatie over het maatschappelijk effect:
a. Welk effect heeft de ombuiging op het voorzieningenniveau in Zoetermeer?
b. Welk effect heeft de ombuiging op inwoners, bedrijven en instellingen?
c. Welk effect heeft de ombuiging op specifieke doelgroepen (naar aanleiding van motie)

Deze maatregel heeft geen direct maatschappelijk effect. Door effectuering van deze maatregel verbetert het begrotingssaldo. Het onderhoudsniveau moet naar beneden.

4. Impact op inwoners, instellingen en bedrijven

Informatie over de betrokken partijen: welke partijen zijn nodig om de ombuiging te kunnen realiseren?

Bij deze maatregel zijn geen externe partijen betrokken.

5. Impact op de eigen organisatie

Deze maatregel heeft geen effect op de organisatie.

6. Informatie over het effect op beleid en ambities

Gemeentelijke doelstellingen, coalitieakkoord en worden niet beïnvloed door deze maatregel.

7. Financieel effect van de maatregel

Informatie over de opbrengst: wat levert de ombuiging op voor de meerjarenbegroting? Is dat effect incidenteel of structureel? En zijn er initiële investeringen nodig, transitiekosten of frictiekosten?

Als de maatregel technisch wordt opgepakt door de storting te verlagen is de opbrengst structureel € 500.000. Dat heeft wel op langere termijn wel gevolgen voor de middelen die voor de stadsontwikkeling beschikbaar zijn in het Fonds. De huidig geraamde stortingen zijn:
2025 € 1.034.900
2026 € 1.412.675
2027 € 2.334.875
2028 € 2.598.425
2029 € 3.028.625

In 2025 en 2026 komt de dekking voor de extra impuls openbare ruimte (collegeprogramma) € 1.500.000 uit Fonds Zoetermeer 2040. Bovendien is een deel vanuit 2023 geherfaseerd naar 2025. Tegenover de stortingen staan jaarlijkse uitgavenramingen voor onderhoud openbaar gebied in de nieuwe woonwijken van € 235.000. Gezien de omvang van de stortingen ligt een oplopende reeks voor de hand.

B. Indien mogelijk, vragen we je de besparing uit te werken in onderstaande tabel:

Jaar *Besparingen/kosten*	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031 e.v.
Structurele besparing per jaar		500.000	500.000				
Incidentele besparing per jaar							
Extra inkomsten							
Investeringen/kosten							
Saldo besparing		**500.000**	**500.000**				

8. Frictie

Informatie over de tijd: vanaf welk moment is de ombuiging te realiseren en het financiële effect in te boeken? En is er voorbereidingstijd nodig, bijvoorbeeld omdat er een overeenkomst aan ten grondslag ligt?

Er is geen invoeringstijd. Er zijn geen transactie- of frictiekosten.

9. Wat zijn de kansen en risico's?

Informatie over de haalbaarheid: zijn er risico's, onzekerheden of randvoorwaarden voor de implementatie? Hoe complex is de ombuiging?

Het Fonds Zoetermeer 2040 wordt minder gevoed vanuit de extra opbrengsten. Op het moment dat er meer middelen nodig zijn dan beschikbaar in het Fonds zal alternatieve dekking moeten worden gevonden. De woningbouwontwikkeling verkeert in verschillende fasen van planvorming tot realisatie. Daardoor zijn de financiële gevolgen lastig in te schatten.

10. Wat is het plan van aanpak?

Er is geen plan van aanpak nodig voor deze maatregel. Invoering kan met ingang van begrotingsjaar 2026.

1. Titel van de maatregel

311. Verlagen prijsindex

2. Omschrijving van de maatregel

Een beknopte toelichting: waar gaat deze ombuiging over? Wat doen we bij deze ombuiging anders, meer of niet meer?

Wat kenmerkt deze maatregel? Wat gaat veranderen? Waar zit de besparing?
In de huidige meerjarenraming is op het overzicht algemene dekkingsmiddelen (OAD) op basis van de meest recente prognoses van het CPB rekening gehouden met een cumulatieve prijsindex van 2,2% (IMOC). Overwogen kan worden om bij het opstellen van de begroting 2026 een deel van deze prijscompensatie niet te verdelen naar de afdelingsbudgetten. Een verlaging van 0,25% levert organisatiebreed een bedrag van € 0,5 miljoen op. Een alternatieve variant is om bijvoorbeeld met 0,5% te verlagen en de helft hiervan te reserveren voor eventuele knelpunten die hierdoor ontstaan.

3. Impact op het maatschappelijk effect

Informatie over het maatschappelijk effect:
a. Welk effect heeft de ombuiging op het voorzieningenniveau in Zoetermeer?
b. Welk effect heeft de ombuiging op inwoners, bedrijven en instellingen?
c. Welk effect heeft de ombuiging op specifieke doelgroepen (naar aanleiding van motie)

In welke mate draagt de maatregel bij of doet de maatregel af aan de maatschappelijke effecten waar de gemeente aan wil bijdragen?
De impact van deze financieel technische maatregel is in eerste instantie beperkt. Wel bestaat het risico dat op specifieke budgetten financiële knelpunten ontstaan. Tevens kan er een cumulatie met inhoudelijke maatregelen ontstaan.

4. Impact op inwoners, instellingen en bedrijven

Informatie over de betrokken partijen: welke partijen zijn nodig om de ombuiging te kunnen realiseren?

Wat zijn de consequenties voor inwoners, instellingen en bedrijven van deze maatregel? Wat is incidenteel en wat is structureel?
De impact van deze financieel technische maatregel is in eerste instantie beperkt. Wel bestaat het risico dat op specifieke budgetten financiële knelpunten ontstaan. Tevens kan er een cumulatie met inhoudelijke maatregelen ontstaan.

5. Impact op de eigen organisatie

Welke veranderingen in de organisatie zijn nodig om de maatregel te realiseren? Welke processen veranderen? Wat verandert er voor personeel?
De impact van deze financieel technische maatregel is in eerste instantie beperkt. Wel bestaat het risico dat op specifieke budgetten financiële knelpunten ontstaan. Tevens kan er een cumulatie met inhoudelijke maatregelen ontstaan.

6. Informatie over het effect op beleid en ambities

Welk effect heeft de ombuiging op het realiseren van de gemeentelijke doelstellingen? Raakt de ombuiging het coalitieakkoord of de visie Zoetermeer 2040?

De impact van deze financieel technische maatregel is in eerste instantie beperkt. Wel bestaat het risico dat op specifieke budgetten financiële knelpunten ontstaan. Tevens kan er een cumulatie met inhoudelijke maatregelen ontstaan.

7. Financieel effect van de maatregel

Informatie over de opbrengst: wat levert de ombuiging op voor de meerjarenbegroting? Is dat effect incidenteel of structureel? En zijn er initiële investeringen nodig, transitiekosten of frictiekosten?

A. Welke structurele besparing levert deze maatregel op? Graag een korte onderbouwing.							
B. Indien mogelijk, vragen we je de besparing uit te werken in onderstaande tabel:							
Jaar *Besparingen/kosten*	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031 e.v.
Structurele besparing per jaar		500.000	500.000	500.000	500.000	500.000	500.000
Incidentele besparing per jaar							
Extra inkomsten							
Investeringen/kosten							
Saldo besparing		**500.000**	**500.000**	**500.000**	**500.000**	**500.000**	**500.000**

8. Frictie

Informatie over de tijd: vanaf welk moment is de ombuiging te realiseren en het financiële effect in te boeken? En is er voorbereidingstijd nodig, bijvoorbeeld omdat er een overeenkomst aan ten grondslag ligt?

Wat is de benodigde invoeringstijd voor de maatregel? Zijn er investerings- of frictiekosten? Bij het opstellen van de begroting 2026 kan deze maatregel worden verwerkt.

9. Wat zijn de kansen en risico's?

Informatie over de haalbaarheid: zijn er risico's, onzekerheden of randvoorwaarden voor de implementatie? Hoe complex is de ombuiging?

Welke kansen en risico's brengt deze maatregel met zich mee? De impact van deze financieel technische maatregel is in eerste instantie beperkt. Wel bestaat het risico dat op specifieke budgetten financiële knelpunten ontstaan. Tevens kan er een cumulatie met inhoudelijke maatregelen ontstaan.

10. Wat is het plan van aanpak?

Hoe ziet het doorvoeren van de maatregel er concreet uit? Wat is de planning? Wat zijn de randvoorwaarden om risico's te omarmen en kansen te benutten? Bij het opstellen van de begroting 2026 kan deze maatregel worden verwerkt. Onderzocht zal worden of op alle plaatsen in de begroting een algemene prijscompensatie noodzakelijk is. De prijscompensatie zal in eerste instantie op een centrale stelpost blijven staan en alleen op basis van een nadere onderbouwing toe worden gekend bij de tussenberichten.

1. Titel van de maatregel

317. Inzet surplus algemene reserve

2. Omschrijving van de maatregel

Een beknopte toelichting: waar gaat deze ombuiging over? Wat doen we bij deze ombuiging anders, meer of niet meer?

Deze maatregel behelst het onttrekken van een bedrag aan de algemene reserve.

Op 21 november 2023 is in het Bestuurlijk Overleg Financiële verhoudingen (BOFv) ten behoeve van de controle van de begrotingen van gemeenten door de provincies de volgende nieuwe regel afgesproken:
Van het vrij besteedbare deel (surplus) van de algemene reserve kan een gemeente jaarlijks maximaal 10% inzetten voor het dekken van structurele lasten. Met de voorwaarde dat de solvabiliteit groter of gelijk aan 20% is en blijft. Het surplus van de algemene reserve is dat deel dat niet nodig is voor het afdekken van risico's (weerstandscapaciteit).

3. Impact op het maatschappelijk effect

Informatie over het maatschappelijk effect:
a. Welk effect heeft de ombuiging op het voorzieningenniveau in Zoetermeer?
b. Welk effect heeft de ombuiging op inwoners, bedrijven en instellingen?
c. Welk effect heeft de ombuiging op specifieke doelgroepen (naar aanleiding van motie)

De maatregel heeft geen maatschappelijk effect.

4. Impact op inwoners, instellingen en bedrijven

Informatie over de betrokken partijen: welke partijen zijn nodig om de ombuiging te kunnen realiseren?

Niet van toepassing.

5. Impact op de eigen organisatie

Deze maatregel heeft geen impact op de organisatie.

6. Informatie over het effect op beleid en ambities

De maatregel heeft geen effect op het beleid en de ambities.

7. Financieel effect van de maatregel

Informatie over de opbrengst: wat levert de ombuiging op voor de meerjarenbegroting? Is dat effect incidenteel of structureel? En zijn er initiële investeringen nodig, transitiekosten of frictiekosten?

A. Welke structurele besparing levert deze maatregel op? Graag een korte onderbouwing. De besparing is structureel. Met de besparing worden werkzaamheden versoberd.							
*B. Indien mogelijk, vragen we je de besparing uit te werken in onderstaande tabel * € 1.000*							
Jaar *Besparingen/kosten*	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031 e.v.
Structurele besparing per jaar:							
Incidentele besparing per jaar							
Extra inkomsten		10.000	PM	PM	PM		
Investeringen/kosten							
Saldo besparing		**10.000**	**PM**	**PM**	**PM**		

8. Frictie

Informatie over de tijd: vanaf welk moment is de ombuiging te realiseren en het financiële effect in te boeken? En is er voorbereidingstijd nodig, bijvoorbeeld omdat er een overeenkomst aan ten grondslag ligt?

Niet van toepassing.

9. Wat zijn de kansen en risico's?

Informatie over de haalbaarheid: zijn er risico's, onzekerheden of randvoorwaarden voor de implementatie? Hoe complex is de ombuiging?

Het is mogelijk om in de komende jaren een bedrag van ong. € 10 mln. te onttrekken aan de algemene reserve, waarmee volgens de spelregels van de toezichthouder structurele lasten kunnen worden gedekt. Door jaarlijks tekorten af te dekken uit de reserve zal de gemeente eerder nieuwe leningen aan moeten trekken, hetgeen van invloed is op de lasten en baten op het product Treasury. Ook daalt hiermee jaarlijks de solvabiliteit, waardoor zodra de grens van 20% bereikt is deze dekkingsmogelijkheid vervalt en alsnog een andere structurele dekking zal moeten gevonden. Het is dus aan te raden om hier verstandig en voorzichtig mee om te gaan!

10. Wat is het plan van aanpak?

Deze maatregel kan worden verwerkt in de Programmabegroting 2026.

1. Titel van de maatregel

113, 126, 127, 309, 310 Realistische investeringsplanning

2. Omschrijving van de maatregel

Een beknopte toelichting: waar gaat deze ombuiging over? Wat doen we bij deze ombuiging anders, meer of niet meer?

Wat kenmerkt deze maatregel? Wat gaat veranderen? Waar zit de besparing?
Een realistische investeringsplanning met bijbehorende kapitaal- en exploitatielasten ten aanzien van Nieuwbouw Poppodium de Boerderij, Investeringsagenda Sport, Onderwijshuisvesting, Vervangingsinvesteringen (o.a. ICT) en Investeringen m.b.t. de 'Schaalsprong'.

Voor de komende jaren staat een ambitieus investeringsprogramma gepland. Het college blijft daarbij volop inzetten op de verschillende ontwikkelingen en tegelijkertijd leert de ervaring dat niet alle projecten conform de planning kunnen worden gerealiseerd. Door realistischer te plannen kunnen de in de begroting opgenomen kapitaallasten, rentelasten en exploitatielasten voor een deel worden doorgeschoven, waardoor in ieder geval voor 2026 een aanzienlijke besparing kan worden gerealiseerd. Voor de komende jaren kan worden overwogen om een investeringsplafond in te stellen op basis van de historische realisatie van de afgelopen jaren en hierbinnen de verschillende projecten te herprioriteren en/of in de tijd uit te zetten.

3. Impact op het maatschappelijk effect

Informatie over het maatschappelijk effect:
a. Welk effect heeft de ombuiging op het voorzieningenniveau in Zoetermeer?
b. Welk effect heeft de ombuiging op inwoners, bedrijven en instellingen?
c. Welk effect heeft de ombuiging op specifieke doelgroepen (naar aanleiding van motie)

In welke mate draagt de maatregel bij of doet de maatregel af aan de maatschappelijke effecten waar de gemeente aan wil bijdragen?
Deze maatregel heeft geen maatschappelijke effecten, maar behelst het realistischer in de tijd uitzetten van de investeringen.

4. Impact op inwoners, instellingen en bedrijven

Informatie over de betrokken partijen: welke partijen zijn nodig om de ombuiging te kunnen realiseren?

Wat zijn de consequenties voor inwoners, instellingen en bedrijven van deze maatregel? Wat is incidenteel en wat is structureel?
Er zijn geen effecten voor inwoners, instellingen en bedrijven. We zullen mogelijk verwachtingen moeten worden bijgesteld en eerder genomen (raads-)besluiten met betrekking tot toegekende (investerings-)budgetten geactualiseerd.

5. Impact op de eigen organisatie

Welke veranderingen in de organisatie zijn nodig om de maatregel te realiseren? Welke processen veranderen? Wat verandert er voor personeel?
In de P&C cyclus zal expliciet aandacht worden besteed aan de voortgang van de investeringsplanning.

6. Informatie over het effect op beleid en ambities

Welk effect heeft de ombuiging op het realiseren van de gemeentelijke doelstellingen? Raakt de ombuiging het coalitieakkoord of de visie Zoetermeer 2040?

Er geen effecten voor inwoners, instellingen en bedrijven. We zullen mogelijk verwachtingen moeten worden bijgesteld en eerder genomen (raads-)besluiten met betrekking tot de planning van toegekende investeringsbudgetten geactualiseerd.

7. Financieel effect van de maatregel

Informatie over de opbrengst: wat levert de ombuiging op voor de meerjarenbegroting? Is dat effect incidenteel of structureel? En zijn er initiële investeringen nodig, transitiekosten of frictiekosten?

A. Welke structurele besparing levert deze maatregel op? Graag een korte onderbouwing.

B. Indien mogelijk, vragen we je de besparing uit te werken in onderstaande tabel:

Jaar *Besparingen/kosten * € 1.000*	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031 e.v.
Poppodium Boerderij		450	PM	PM	PM	PM	PM
Reservering Schaalsprong		500	PM	PM	PM	PM	PM
Investeringsagenda Sport		500	PM	PM	PM	PM	PM
Rentelasten/baten		500	PM	PM	PM	PM	PM
Saldo besparing		**1.950**	**PM**	**PM**	**PM**	**PM**	**PM**

8. Frictie

Informatie over de tijd: vanaf welk moment is de ombuiging te realiseren en het financiële effect in te boeken? En is er voorbereidingstijd nodig, bijvoorbeeld omdat er een overeenkomst aan ten grondslag ligt?

Wat is de benodigde invoeringstijd voor de maatregel? Zijn er investerings- of frictiekosten?
Niet van toepassing voor 2026. Voor de jaren 2027 en verder zal een actualisatie van de investeringsplanning moeten plaatsvinden.

9. Wat zijn de kansen en risico's?

Informatie over de haalbaarheid: zijn er risico's, onzekerheden of randvoorwaarden voor de implementatie? Hoe complex is de ombuiging?

Welke kansen en risico's brengt deze maatregel met zich mee?
Op moment heeft de gemeente Zoetermeer tijdelijke overliquiditeit. Dit betekent dat er vooralsnog geen nieuwe leningen hoeven worden afgesloten en er rentebaten worden ontvangen vanuit het schatkistbankieren of door geld tijdelijk uit te lenen aan andere gemeenten. De Europese Centrale Bank heeft in de afgelopen periode de rente met 1,5% verlaagd, terwijl de verwachting is dat er nog enkele verlagingen zullen volgen. Dit betekent dat er een risico bestaat dat de in de begroting opgenomen rentebaten lager zullen uitvallen. Om deze reden worden deze rentebaten in het optimistische scenario (pakket 1) lager ingeschat.

10. Wat is het plan van aanpak?

Hoe ziet het doorvoeren van de maatregel er concreet uit? Wat is de planning? Wat zijn de randvoorwaarden om risico's te omarmen en kansen te benutten?
Bij de Perspectiefnota 2026/Programmabegroting 2026 zal een aangepaste investeringsplanning worden opgenomen.

MAATREGELEN BEDRIJFSVOERING/ APPARAATSKOSTEN

1. Titel van de maatregel

234, 264, 293, 295 Verlagen personeelsgerelateerde kosten

2. Omschrijving van de maatregel

Een beknopte toelichting: waar gaat deze ombuiging over? Wat doen we bij deze ombuiging anders, meer of niet meer?

Wat kenmerkt deze maatregel? Wat gaat veranderen? Waar zit de besparing?
Het gaat hier om het verlagen van personeelsgerelateerde kosten. Er kan gekozen worden om specifieke maatregelen te benoemen, zoals het afschaffen of versoberen van de activiteiten van de Cultuurgids (nieuwjaarsbijeenkomst/gouden giraf), fruit op de werkvloer, versoberen van de catering, verminderen abonnementen en repro, verlagen opleidingskosten en representatie.
Een andere mogelijkheid is om alle personeelsgerelateerde budgetten op programma overhead te verlagen met 5%.
Het is een keuze aan het MT Zoetermeer welke voorstellen er gedaan worden. Als er andere onderwerpen zijn die bezuinigd kunnen worden, dan kan dat ook in de keuze meegenomen worden.

Mogelijkheden bezuiniging	
Kwart budget Cultuurgids eraf	26.250
Fruit op de werkvloer	35.000
Catering versoberen	15.000
(Online) abonnementen / reprografie	30.000
Opleidingen 5%	96.391
Representatie 5%	12.580
	215.222

3. Impact op het maatschappelijk effect

Informatie over het maatschappelijk effect:
a. Welk effect heeft de ombuiging op het voorzieningenniveau in Zoetermeer?
b. Welk effect heeft de ombuiging op inwoners, bedrijven en instellingen?
c. Welk effect heeft de ombuiging op specifieke doelgroepen (naar aanleiding van motie)

In welke mate draagt de maatregel bij of doet de maatregel af aan de maatschappelijke effecten waar de gemeente aan wil bijdragen?
Deze maatregelen hebben hierop geen impact.

4. Impact op inwoners, instellingen en bedrijven

Informatie over de betrokken partijen: welke partijen zijn nodig om de ombuiging te kunnen realiseren?

Wat zijn de consequenties voor inwoners, instellingen en bedrijven van deze maatregel? Wat is incidenteel en wat is structureel?
Geen consequenties voor deze maatregelen, omdat deze betrekking hebben op het personeel.

5. Impact op de eigen organisatie

Welke veranderingen in de organisatie zijn nodig om de maatregel te realiseren? Welke processen veranderen? Wat verandert er voor personeel?
Voor het personeel hebben deze maatregelen wel effect. Het afschaffen of versoberen van de nieuwjaarsbijeenkomst leidt tot minder verbinding tussen collega's en met de bestuurders. Risico dat dit een nadelig effect heeft op de saamhorigheid en het werkplezier.

Bij het versoberen van de catering worden de luxere lunches afgeschaft, alleen nog catering van onze contractpartner en de luxe koffie in het vergadercentrum afschaffen.
Bij de abonnementen het gebruik optimaliseren en opzeggen waar kan. Voor de reprografie kan een besparing gevonden worden in het verminderen van de multifunctionele printers en het verminderen van schriftelijke mailings.
Van het totale budget van opleidingen en representatie op programma Overhead wordt 5% ingeleverd. Er moeten keuzes gemaakt worden in de te laten volgen opleidingen. En er kan (iets) minder uitgegeven worden aan representatie en afdelingsuitjes en -attenties.

6. Informatie over het effect op beleid en ambities

Welk effect heeft de ombuiging op het realiseren van de gemeentelijke doelstellingen? Raakt de ombuiging het coalitieakkoord of de visie Zoetermeer 2040?
Niet van toepassing.

7. Financieel effect van de maatregel

Informatie over de opbrengst: wat levert de ombuiging op voor de meerjarenbegroting? Is dat effect incidenteel of structureel? En zijn er initiële investeringen nodig, transitiekosten of frictiekosten?

A. Welke structurele besparing levert deze maatregel op? Graag een korte onderbouwing.

B. Indien mogelijk, vragen we je de besparing uit te werken in onderstaande tabel:

Jaar *Besparingen/kosten*	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031 e.v.
Structurele besparing per jaar		215.000	215.000	215.000	215.000	215.000	215.000
Incidentele besparing per jaar							
Extra inkomsten							
Investeringen/kosten							
Saldo besparing		**215.000**	**215.000**	**215.000**	**215.000**	**215.000**	**215.000**

8. Frictie

Informatie over de tijd: vanaf welk moment is de ombuiging te realiseren en het financiële effect in te boeken? En is er voorbereidingstijd nodig, bijvoorbeeld omdat er een overeenkomst aan ten grondslag ligt?

Wat is de benodigde invoeringstijd voor de maatregel? Zijn er investerings- of frictiekosten?
Voor de meeste maatregelen niet. Als er gekozen wordt voor het verminderen van de multifunctionele printers, dan moet naar het contract gekeken worden.

9. Wat zijn de kansen en risico's?

Informatie over de haalbaarheid: zijn er risico's, onzekerheden of randvoorwaarden voor de implementatie? Hoe complex is de ombuiging?

Welke kansen en risico's brengt deze maatregel met zich mee?
De saamhorigheid, het werkplezier en bevlogenheid van het personeel kan verminderen.
De onzekerheid is of de bezuinigingen op catering, abonnementen en repro gehaald kunnen worden. Je hebt hier alle afdelingen voor nodig.
Zie ook punt 5 en 8.

10. Wat is het plan van aanpak?

Hoe ziet het doorvoeren van de maatregel er concreet uit? Wat is de planning? Wat zijn de randvoorwaarden om risico's te omarmen en kansen te benutten?
Als er een keuze is gemaakt kunnen de budgetten in de begroting 2026 worden aangepast.

1. Titel van de maatregel

280. Verlagen ICT

2. Omschrijving van de maatregel

Een beknopte toelichting: waar gaat deze ombuiging over? Wat doen we bij deze ombuiging anders, meer of niet meer?

Wat kenmerkt deze maatregel? Wat gaat veranderen? Waar zit de besparing?
De besparing zit in het snijden in het applicatielandschap. Door bijvoorbeeld te stoppen met overlappende en 'nice to have' applicaties, kunnen we niet alleen kosten verlagen, maar ook de efficiëntie en effectiviteit van onze ICT-diensten verbeteren. Dit betekent dat we ons zullen richten op kernapplicaties die noodzakelijk zijn voor onze bedrijfsvoering en de dienstverlening aan onze inwoners en bedrijven.

3. Impact op het maatschappelijk effect

Informatie over het maatschappelijk effect:
a. Welk effect heeft de ombuiging op het voorzieningenniveau in Zoetermeer?
b. Welk effect heeft de ombuiging op inwoners, bedrijven en instellingen?
c. Welk effect heeft de ombuiging op specifieke doelgroepen (naar aanleiding van motie)

In welke mate draagt de maatregel bij of doet de maatregel af aan de maatschappelijke effecten waar de gemeente aan wil bijdragen?
Naar verwachting niet.

4. Impact op inwoners, instellingen en bedrijven

Informatie over de betrokken partijen: welke partijen zijn nodig om de ombuiging te kunnen realiseren?

Wat zijn de consequenties voor inwoners, instellingen en bedrijven van deze maatregel? Wat is incidenteel en wat is structureel?
Naar verwachting niet, gezien het gaat om applicaties die niet hoogst noodzakelijk zijn.

5. Impact op de eigen organisatie

Welke veranderingen in de organisatie zijn nodig om de maatregel te realiseren? Welke processen veranderen? Wat verandert er voor personeel?
Door te snijden in applicaties zullen er 'alternatieven' gezocht moeten worden. Voor sommige applicaties is dit goed te organiseren en voor andere is dit ingewikkelder. Dit zou overigens ook tot kosten kunnen leiden. Sommige applicaties hoeven wellicht niet vervangen te worden.

6. Informatie over het effect op beleid en ambities

Welk effect heeft de ombuiging op het realiseren van de gemeentelijke doelstellingen? Raakt de ombuiging het coalitieakkoord of de visie Zoetermeer 2040?
-

7. Financieel effect van de maatregel

Informatie over de opbrengst: wat levert de ombuiging op voor de meerjarenbegroting? Is dat effect incidenteel of structureel? En zijn er initiële investeringen nodig, transitiekosten of frictiekosten?

A. Welke structurele besparing levert deze maatregel op? Graag een korte onderbouwing.

B. Indien mogelijk, vragen we je de besparing uit te werken in onderstaande tabel:

Jaar *Besparingen/kosten*	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031 e.v.
Structurele besparing per jaar: - I&A - Concern*		 71.000 166.000	 96.000 141.000	 96.000 141.000	 96.000 141.000	 96.000 141.000	 96.000 141.000
Incidentele besparing per jaar							
Extra inkomsten							
Investeringen/kosten							
Saldo besparing		**237.000**	**237.000**	**237.000**	**237.000**	**237.000**	**237.000**

**De te bezuinigen kosten zijn indicatief waarbij uitgegaan is van de spend. Het zou kunnen dat de spend niet overeenkomst met het daadwerkelijke budget waardoor de bezuiniging lager of hoger uit kan vallen.*

** De inventarisatie met applicaties moet door het MT-Zoetermeer bekrachtigd worden gezien het eigenaarschap van applicaties bij de vakafdelingen is belegd.*

8. Frictie

Informatie over de tijd: vanaf welk moment is de ombuiging te realiseren en het financiële effect in te boeken? En is er voorbereidingstijd nodig, bijvoorbeeld omdat er een overeenkomst aan ten grondslag ligt?

Wat is de benodigde invoeringstijd voor de maatregel? Zijn er investerings- of frictiekosten?
-

9. Wat zijn de kansen en risico's?

Informatie over de haalbaarheid: zijn er risico's, onzekerheden of randvoorwaarden voor de implementatie? Hoe complex is de ombuiging?

Welke kansen en risico's brengt deze maatregel met zich mee?
De kansen zijn dat we een rationaliseringsslag bereiken op het applicatielandschap. Dit kan leiden tot een efficiëntere inzet van middelen en een betere interoperabiliteit tussen verschillende systemen. Risico's kunnen bestaan uit weerstand binnen de organisatie, mogelijke verstoringen tijdens de overgangsperiode en onvoorziene kosten die kunnen ontstaan door de implementatie van alternatieven. Voor deze bezuinigingsmaatregel is gepoogd om enkel applicaties aan te dragen waarbij het alternatief inclusief implementatie niet de huidige kosten overstijgt. Dit is gebaseerd op een inschatting.

10. Wat is het plan van aanpak?

Hoe ziet het doorvoeren van de maatregel er concreet uit? Wat is de planning? Wat zijn de randvoorwaarden om risico's te omarmen en kansen te benutten?
-

1. Titel van de maatregel

320. Verlaging inhuur (organisatiebreed)

2. Omschrijving van de maatregel

Een beknopte toelichting: waar gaat deze ombuiging over? Wat doen we bij deze ombuiging anders, meer of niet meer?

Wat kenmerkt deze maatregel? Wat gaat veranderen? Waar zit de besparing?
In de totale begroting zit naast de toegestane personeelsformatie een bedrag van ongeveer € 5 mln. voor externe inhuur. Indien hiervan 5% wordt bezuinigd, levert dit € 0,25 mln. op. Dit betekent minder budget voor inhuur van specialistische kennis, piekbelasting, ziektevervanging.

3. Impact op het maatschappelijk effect

Informatie over het maatschappelijk effect:
a. Welk effect heeft de ombuiging op het voorzieningenniveau in Zoetermeer?
b. Welk effect heeft de ombuiging op inwoners, bedrijven en instellingen?
c. Welk effect heeft de ombuiging op specifieke doelgroepen (naar aanleiding van motie)

In welke mate draagt de maatregel bij of doet de maatregel af aan de maatschappelijke effecten waar de gemeente aan wil bijdragen?
Met name bij uitvoerende afdelingen kan het noodzakelijk zijn om in te huren in het geval van ziekteverzuim of incidenten. Dit zou direct de dienstverlening kunnen raken of leiden tot overschrijdingen op het budget. Hierdoor ontstaat minder ruimte voor tijdelijke vervanging door externe inhuur bij ziekte, vacatures en piekbelasting.

4. Impact op inwoners, instellingen en bedrijven

Informatie over de betrokken partijen: welke partijen zijn nodig om de ombuiging te kunnen realiseren?

Wat zijn de consequenties voor inwoners, instellingen en bedrijven van deze maatregel? Wat is incidenteel en wat is structureel?
Met name bij uitvoerende afdelingen kan het noodzakelijk zijn om in te huren in het geval van ziekteverzuim of incidenten. Dit kan direct de dienstverlening raken of leiden tot overschrijdingen op het budget. Hierdoor ontstaat minder ruimte voor tijdelijke vervanging door externe inhuur bij ziekte, vacatures en piekbelasting.

5. Impact op de eigen organisatie

Welke veranderingen in de organisatie zijn nodig om de maatregel te realiseren? Welke processen veranderen? Wat verandert er voor personeel?
Met name bij uitvoerende afdelingen kan het noodzakelijk zijn om in te huren in het geval van ziekteverzuim of incidenten. Dit kan direct de dienstverlening raken of leiden tot overschrijdingen op het budget. Hierdoor ontstaat minder ruimte voor tijdelijke vervanging door externe inhuur bij ziekte, vacatures en piekbelasting.

6. Informatie over het effect op beleid en ambities

Welk effect heeft de ombuiging op het realiseren van de gemeentelijke doelstellingen? Raakt de ombuiging het coalitieakkoord of de visie Zoetermeer 2040?
Niet van toepassing.

7. Financieel effect van de maatregel

Informatie over de opbrengst: wat levert de ombuiging op voor de meerjarenbegroting? Is dat effect incidenteel of structureel? En zijn er initiële investeringen nodig, transitiekosten of frictiekosten?

A. Welke structurele besparing levert deze maatregel op? Graag een korte onderbouwing.							
B. Indien mogelijk, vragen we je de besparing uit te werken in onderstaande tabel:							
Jaar *Besparingen/kosten*	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031 e.v.
Structurele besparing per jaar		250.000	250.000	250.000	250.000	250.000	250.000
Incidentele besparing per jaar							
Extra inkomsten							
Investeringen/kosten							
Saldo besparing		**250.000**	**250.000**	**250.000**	**250.000**	**250.000**	**250.000**

8. Frictie

Informatie over de tijd: vanaf welk moment is de ombuiging te realiseren en het financiële effect in te boeken? En is er voorbereidingstijd nodig, bijvoorbeeld omdat er een overeenkomst aan ten grondslag ligt?

Wat is de benodigde invoeringstijd voor de maatregel? Zijn er investerings- of frictiekosten?
Kan per 2026 worden ingevoerd.

9. Wat zijn de kansen en risico's?

Informatie over de haalbaarheid: zijn er risico's, onzekerheden of randvoorwaarden voor de implementatie? Hoe complex is de ombuiging?

Welke kansen en risico's brengt deze maatregel met zich mee?
Met name bij uitvoerende afdelingen kan het noodzakelijk zijn om in te huren in het geval van ziekteverzuim of incidenten. Dit zou direct de dienstverlening kunnen raken of leiden tot overschrijdingen op het budget. Hierdoor ontstaat minder ruimte voor tijdelijke vervanging door externe inhuur bij ziekte, vacatures en piekbelasting.

10. Wat is het plan van aanpak?

Hoe ziet het doorvoeren van de maatregel er concreet uit? Wat is de planning? Wat zijn de randvoorwaarden om risico's te omarmen en kansen te benutten?
Verlagen inhuurbudget.

1. Titel van de maatregel

321. Verlagen formatie met 1% van formatiebudget

2. Omschrijving van de maatregel

Een beknopte toelichting: waar gaat deze ombuiging over? Wat doen we bij deze ombuiging anders, meer of niet meer?

Wat kenmerkt deze maatregel? Wat gaat veranderen? Waar zit de besparing?
De bezuiniging wordt door gerealiseerd door het verlagen van de inzet op ondersteuning en advies. Minder flexibele inzet van personeel. Met bijvoorbeeld beperktere openingstijden van het publieksplein tot gevolg. Het omvat 1% van formatiebudget en bedraagt circa € 1,0 mln.

3. Impact op het maatschappelijk effect

Informatie over het maatschappelijk effect:
a. Welk effect heeft de ombuiging op het voorzieningenniveau in Zoetermeer?
b. Welk effect heeft de ombuiging op inwoners, bedrijven en instellingen?
c. Welk effect heeft de ombuiging op specifieke doelgroepen (naar aanleiding van motie)

In welke mate draagt de maatregel bij of doet de maatregel af aan de maatschappelijke effecten waar de gemeente aan wil bijdragen?
Voor meeste afdelingen weinig tot geen effect. Voor communicatie wordt intensiteit communicatie met inwoners verlaagd.

4. Impact op inwoners, instellingen en bedrijven

Informatie over de betrokken partijen: welke partijen zijn nodig om de ombuiging te kunnen realiseren?

Wat zijn de consequenties voor inwoners, instellingen en bedrijven van deze maatregel? Wat is incidenteel en wat is structureel?
Zie 3.

5. Impact op de eigen organisatie

Welke veranderingen in de organisatie zijn nodig om de maatregel te realiseren? Welke processen veranderen? Wat verandert er voor personeel?
Minder flexibiliteit en dit uit zich bijvoorbeeld in minder inzet op niet reguliere kantoortijden, lagere frequente van bepaalde onderzoeken.

6. Informatie over het effect op beleid en ambities

Welk effect heeft de ombuiging op het realiseren van de gemeentelijke doelstellingen? Raakt de ombuiging het coalitieakkoord of de visie Zoetermeer 2040?
De maatregel heeft geen impact op het coalitieakkoord en of Zoetermeer 2040.

7. Financieel effect van de maatregel

Informatie over de opbrengst: wat levert de ombuiging op voor de meerjarenbegroting? Is dat effect incidenteel of structureel? En zijn er initiële investeringen nodig, transitiekosten of frictiekosten?

A. Welke structurele besparing levert deze maatregel op? Graag een korte onderbouwing. Hoog over levert 1% formatiereductie een theoretische besparing op van € 1,2 mln. Echter er zijn afdelingen zoals Afvalinzameling waar de formatie volledig in de leges is verwerkt en het dus het per saldo niets oplevert. Derhalve is het lastig de besparing evenredig over de afdelingen te verdelen. We gaan derhalve uit van drie scenario's. Een verwaarloosbare bezuiniging afgerond naar 0. Een midden variant en een bijna volledige variant.
B. Indien mogelijk, vragen we je de besparing uit te werken in onderstaande tabel:

Jaar *Besparingen/kosten * € 1.000*	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031 e.v.
Structurele besparing per jaar: scenario 1		0	0	0	0	0	0
Structurele besparing per jaar: scenario 2		500	500	500	500	500	500
Structurele besparing per jaar: scenario 3		1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000
Extra inkomsten							
Investeringen/kosten							
Saldo besparing							

8. Frictie

Informatie over de tijd: vanaf welk moment is de ombuiging te realiseren en het financiële effect in te boeken? En is er voorbereidingstijd nodig, bijvoorbeeld omdat er een overeenkomst aan ten grondslag ligt?

Wat is de benodigde invoeringstijd voor de maatregel? Zijn er investerings- of frictiekosten? Meeste afdelingen is er geen tijd nodig. Sommige afdelingen hebben te maken met contracten waaruit de bespring moet komen en dienen voor 1 juli te weten of de bezuiniging doorgaat, anders looptijd van een jaar.

9. Wat zijn de kansen en risico's?

Informatie over de haalbaarheid: zijn er risico's, onzekerheden of randvoorwaarden voor de implementatie? Hoe complex is de ombuiging?

Welke kansen en risico's brengt deze maatregel met zich mee? Het risico bestaat dat er een verschil is tussen theorie en praktijk. Veronderstelde efficiencywinsten doen zich niet voor of worden in de waan van de dag (verschuiving van prioriteiten gedurende het jaar) door andere inefficiency's vervangen.

10. Wat is het plan van aanpak?

Hoe ziet het doorvoeren van de maatregel er concreet uit? Wat is de planning? Wat zijn de randvoorwaarden om risico's te omarmen en kansen te benutten? -

1. Titel van de maatregel

322. Ramingsystematiek personeelskostenbegroting (P max-1)

2. Omschrijving van de maatregel

Een beknopte toelichting: waar gaat deze ombuiging over? Wat doen we bij deze ombuiging anders, meer of niet meer?

Wat kenmerkt deze maatregel? Wat gaat veranderen? Waar zit de besparing?
De personeelsbudgetten van de gemeente zijn gebaseerd op het maximum van de functionele loonschaal op basis van de toegestane formatie. Daarnaast is een structureel bedrag van € 1 mln. opgenomen voor prijsverschillen. Indien de personeelsbudgetten voor de hele gemeente Zoetermeer worden bepaald op basis van 1 trede onder het maximum van de schaal, leidt dit tot een structurele verlaging van de geraamde lasten van circa € 3 mln. (2,5 % van het totale personeelsbudget). Dit bedrag is gebaseerd op de financiële vertaling van de formatie per 1 januari 2025.

Gevolg van de verlaging van het personeelsbudget is dat er minder financiële ruimte is voor de (hogere) inschaling van medewerkers in uitloopschalen of toelages, danwel bestaande vacatureruimte niet of pas later kan worden ingevuld. Dit kan gevolgen hebben voor de realisatie van de ambities. De impact van de maatregel voor de organisatieonderdelen is mogelijk beperkt, indien sprake is van zogenaamd vacaturevoordeel. Dit vacaturevoordeel ontstaat bijvoorbeeld door het niet of pas later kunnen vervullen van vacatures als gevolg van krapte op de arbeidsmarkt. Ook het lager inschalen van medewerkers bij aanstelling kan de gevolgen van deze maatregelen beperken.

3. Impact op het maatschappelijk effect

Informatie over het maatschappelijk effect:
a. Welk effect heeft de ombuiging op het voorzieningenniveau in Zoetermeer?
b. Welk effect heeft de ombuiging op inwoners, bedrijven en instellingen?
c. Welk effect heeft de ombuiging op specifieke doelgroepen (naar aanleiding van motie)

In welke mate draagt de maatregel bij of doet de maatregel af aan de maatschappelijke effecten waar de gemeente aan wil bijdragen?
Deze maatregel heeft geen maatschappelijk effect.

4. Impact op inwoners, instellingen en bedrijven

Informatie over de betrokken partijen: welke partijen zijn nodig om de ombuiging te kunnen realiseren?

Wat zijn de consequenties voor inwoners, instellingen en bedrijven van deze maatregel? Wat is incidenteel en wat is structureel?
Deze maatregel heeft geen directe impact op inwoners, instellingen en bedrijven. Indirect kan het stringent toepassen van deze maatregel er op den duur toe leiden dat de gemeente minder goed in staat is om kwalitatief hoogwaardig personeel aan te trekken en of vast te houden. Wat tot uiting kan komen in een lagere servicegraad of de kans op fouten in de dienstverlening vergroot.

5. Impact op de eigen organisatie

Welke veranderingen in de organisatie zijn nodig om de maatregel te realiseren? Welke processen veranderen? Wat verandert er voor personeel?
Deze maatregel leidt tot een vermindering van het personeelsbudget. Deze maatregel kan worden gerealiseerd via het formatieplan van de detailbegroting/Programmabegroting 2026.

6. Informatie over het effect op beleid en ambities

Welk effect heeft de ombuiging op het realiseren van de gemeentelijke doelstellingen? Raakt de ombuiging het coalitieakkoord of de visie Zoetermeer 2040? Deze maatregel heeft geen effect op het beleid en de ambities.

7. Financieel effect van de maatregel

Informatie over de opbrengst: wat levert de ombuiging op voor de meerjarenbegroting? Is dat effect incidenteel of structureel? En zijn er initiële investeringen nodig, transitiekosten of frictiekosten?

A. Welke structurele besparing levert deze maatregel op? Graag een korte onderbouwing. Zie punt 2. Aanvullend: Deze maatregel levert bruto een besparing van € 3 mln. op. Echter, door een lagere dekking vanuit projecten, subsidies en zal de netto besparing uitvallen. De minimale netto besparing wordt geschat op € 1,5 mln. Komende periode wordt nader onderzoek gedaan naar de hoogte van de netto besparing en de haalbaarheid van deze bezuiniging.							
B. Indien mogelijk, vragen we je de besparing uit te werken in onderstaande tabel:							
Jaar *Besparingen/kosten * € mln.*	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031 e.v.
Structurele (NETTO) besparing per jaar		1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5
Incidentele besparing per jaar							
Extra inkomsten							
Investeringen/kosten							
Saldo besparing		**1,5**	**1,5**	**1,5**	**1,5**	**1,5**	**1,5**

8. Frictie

Informatie over de tijd: vanaf welk moment is de ombuiging te realiseren en het financiële effect in te boeken? En is er voorbereidingstijd nodig, bijvoorbeeld omdat er een overeenkomst aan ten grondslag ligt?

Wat is de benodigde invoeringstijd voor de maatregel? Zijn er investerings- of frictiekosten? De invoering van de maatregel kan worden ingeboekt vanaf jaar 2026. Er zijn geen investerings- of frictiekosten.

9. Wat zijn de kansen en risico's?

Informatie over de haalbaarheid: zijn er risico's, onzekerheden of randvoorwaarden voor de implementatie? Hoe complex is de ombuiging?

Welke kansen en risico's brengt deze maatregel met zich mee? Zie punt 2 en 4.

10. Wat is het plan van aanpak?

Hoe ziet het doorvoeren van de maatregel er concreet uit? Wat is de planning? Wat zijn de randvoorwaarden om risico's te omarmen en kansen te benutten? De planning is om in de Perspectiefnota 2026 een geschat bezuinigingsbedrag op te nemen in overzicht algemene dekkingsmiddelen. Vervolgens kan in het formatieplan van de Programmabegroting 2026 het bedrag worden verdeeld over de programma's.

MAATREGELEN VERBONDEN PARTIJEN

1. Titel van de maatregel

5, 27, 157, 167 Verbonden partijen
Gemeenschappelijke regeling Metropoolregio Rotterdam Den Haag (MRDH)
Gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Haaglanden (VRH)
Werkbedrijf De Binnenbaan BV
Gemeenschappelijke regeling Gemeentelijke Gezondheidsdienst en Veilig Thuis Haaglanden (GGD/VT)
Gemeenschappelijke regeling Servicebureau Jeugdhulp Haaglanden
Gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Haaglanden (ODH)

2. Omschrijving van de maatregel

Een beknopte toelichting: waar gaat deze ombuiging over? Wat doen we bij deze ombuiging anders, meer of niet meer?

Wat kenmerkt deze maatregel? Wat gaat veranderen? Waar zit de besparing?
Aan het Werkbedrijf De Binnenbaan en de gemeenschappelijke regelingen (GR'en) is gevraagd om voor 2026 een aangepaste begroting in te dienen. De financiële omvang hiervan moet 6,2% lager liggen dan in 2025. Dit is ongeveer € 1,5 mln. Aan partijen die tevens inkomsten genereren via outputfinanciering is gevraagd om ook inzicht te verschaffen in de verwachte ontwikkeling van tarieven en hoeveelheden.

Concreet betekent dit dat de berekening als volgt dient te zijn:
Begroting 2026 = (Begroting 2025 × indexering) × 93,8%

Deze korting brengt voor de verbonden partijen uitdagingen met zich mee voor de uitvoering van onze gedeelde taken en verantwoordelijkheden. Tegelijkertijd gaan de gemeenten uit van begrip voor de complexe situatie waarin de gemeenten zich bevinden. De verbonden partijen dienen dan ook tijdig scenario's voor te leggen aan de betrokken ambtelijke ondersteuning van de deelnemende gemeenten. Het is van belang dat dit overlegproces op tijd wordt gestart zodat de partijen de wenselijkheid en haalbaarheid van de scenario's beter kunnen inschatten en de impact op de dienstverlening aan inwoners zo beperkt mogelijk wordt houden. Zodoende kan er in de bestuursvergaderingen een beter gedragen besluitvorming plaatsvinden.

3. Impact op het maatschappelijk effect

Informatie over het maatschappelijk effect:
a. Welk effect heeft de ombuiging op het voorzieningenniveau in Zoetermeer?
b. Welk effect heeft de ombuiging op inwoners, bedrijven en instellingen?
c. Welk effect heeft de ombuiging op specifieke doelgroepen (naar aanleiding van motie)

In welke mate draagt de maatregel bij of doet de maatregel af aan de maatschappelijke effecten waar de gemeente aan wil bijdragen?
De impact van de bezuiniging verschilt per partij. De concrete gevolgen moeten nader worden onderzocht.

4. Impact op inwoners, instellingen en bedrijven

Informatie over de betrokken partijen: welke partijen zijn nodig om de ombuiging te kunnen realiseren?

Wat zijn de consequenties voor inwoners, instellingen en bedrijven van deze maatregel? Wat is incidenteel en wat is structureel?
Zie 2.

5. Impact op de eigen organisatie

Welke veranderingen in de organisatie zijn nodig om de maatregel te realiseren? Welke processen veranderen? Wat verandert er voor personeel?
Zie 2.

6. Informatie over het effect op beleid en ambities

Welk effect heeft de ombuiging op het realiseren van de gemeentelijke doelstellingen? Raakt de ombuiging het coalitieakkoord of de visie Zoetermeer 2040? Zie 2.

7. Financieel effect van de maatregel

Informatie over de opbrengst: wat levert de ombuiging op voor de meerjarenbegroting? Is dat effect incidenteel of structureel? En zijn er initiële investeringen nodig, transitiekosten of frictiekosten?

A. Welke structurele besparing levert deze maatregel op? Graag een korte onderbouwing. Een bezuiniging van 6,2% is ongeveer € 1,5 mln. Risico is dat dit bedrag niet volledig (in 2026) wordt gerealiseerd. Er worden dan ook twee scenario's opgenomen.							
B. Indien mogelijk, vragen we je de besparing uit te werken in onderstaande tabel:							
Jaar *Besparingen/kosten*	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031 e.v.
Structurele besparing per jaar		1.500.000	1.500.000	1.500.000	1.500.000	1.500.000	1.500.000
Incidentele besparing per jaar							
Extra inkomsten							
Investeringen/kosten							
Saldo besparing		**1.500.000**	**1.500.000**	**1.500.000**	**1.500.000**	**1.500.000**	**1.500.000**

8. Frictie

Informatie over de tijd: vanaf welk moment is de ombuiging te realiseren en het financiële effect in te boeken? En is er voorbereidingstijd nodig, bijvoorbeeld omdat er een overeenkomst aan ten grondslag ligt?

Wat is de benodigde invoeringstijd voor de maatregel? Zijn er investerings- of frictiekosten? Wordt verwerkt in de begroting.

9. Wat zijn de kansen en risico's?

Informatie over de haalbaarheid: zijn er risico's, onzekerheden of randvoorwaarden voor de implementatie? Hoe complex is de ombuiging?

Welke kansen en risico's brengt deze maatregel met zich mee? Zie 2.

10. Wat is het plan van aanpak?

Hoe ziet het doorvoeren van de maatregel er concreet uit? Wat is de planning? Wat zijn de randvoorwaarden om risico's te omarmen en kansen te benutten? Zie 2.

MAATREGELEN HEFFINGEN

1. Titel van de maatregel

102a. Kostendekkendheid/afvalstoffenheffing

2. Omschrijving van de maatregel

Een beknopte toelichting: waar gaat deze ombuiging over? Wat doen we bij deze ombuiging anders, meer of niet meer?

De kostendekkendheid van de afvalstoffenheffing wordt verhoogd naar 99%. Om dit te bereiken worden de tarieven verhoogd.
De afvalstoffenheffing is op dit moment 94% kostendekkend (Verordening 2025). Zonder het tarief van de afvalstoffenheffing te verhogen kan de begroting stijgen met € 350.000. Dit komt omdat in het budget de toename van het aantal huishoudens niet is meegenomen.
Na de belastingaanslag van februari kan er een extra check gedaan worden op het aantal huishoudens en of deze aanname nog steeds klopt.

Daarnaast kan het tarief stijgen met € 700.000, omdat de kostendekkendheid nog onder de 100% zit. Deze stijging zorgt wel voor een verhoging van het tarief.
De tarieven voor de afvalstoffenheffing worden verhoogd naar 99% kostendekkendheid. We kiezen hier voor 99% kostendekkendheid om een foutmarge te hebben. Bij 100% kostendekkendheid wordt het tarief nog iets hoger.
De verhoging bedraagt per jaar (exclusief de jaarlijkse indexering):

	Huidig tarief in €	Verhoging in €	Verhoging in %
1-persoonshuishoudens	307,88	11,65	3,78
2-persoonshuishoudens	345,70	13,08	3,78
3-persoonshuishoudens	362,54	13,72	3,78

3. Impact op het maatschappelijk effect

Informatie over het maatschappelijk effect:
a. Welk effect heeft de ombuiging op het voorzieningenniveau in Zoetermeer?
b. Welk effect heeft de ombuiging op inwoners, bedrijven en instellingen?
c. Welk effect heeft de ombuiging op specifieke doelgroepen (naar aanleiding van motie)

In welke mate draagt de maatregel bij of doet de maatregel af aan de maatschappelijke effecten waar de gemeente aan wil bijdragen?
De woonlasten voor de inwoners gaan omhoog.

4. Impact op inwoners, instellingen en bedrijven

Informatie over de betrokken partijen: welke partijen zijn nodig om de ombuiging te kunnen Realiseren?

De gemeente kan deze verhoging van het tarief doorvoeren, daar zijn geen overige partijen bij nodig.

5. Impact op de eigen organisatie

Geen.

6. Informatie over het effect op beleid en ambities

Welk effect heeft de ombuiging op het realiseren van de gemeentelijke doelstellingen? Raakt de ombuiging het coalitieakkoord of de visie Zoetermeer 2040? De verhoging van het tarief raakt niet aan de realisatie van doelstellingen, maar heeft wel effect op de woonlasten. De raad heeft aangegeven de lasten voor inwoners niet of zo min mogelijk te verzwaren. Ook heeft de raad aangegeven bestaanszekerheid van belang te vinden. Het verhogen van de afvalstoffenheffing verzwaart de lasten van alle inwoners en kan daarmee de bestaanszekerheid raken.

7. Financieel effect van de maatregel

Informatie over de opbrengst: wat levert de ombuiging op voor de meerjarenbegroting? Is dat effect incidenteel of structureel? En zijn er initiële investeringen nodig, transitiekosten of frictiekosten?

A. Welke structurele besparing levert deze maatregel op? Graag een korte onderbouwing.

B. Indien mogelijk, vragen we je de besparing uit te werken in onderstaande tabel: ** € 1.000*

Jaar *Besparingen/kosten*	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031 e.v.
Structurele besparing per jaar							
Incidentele besparing per jaar							
Extra inkomsten vanwege toename huishoudens (woningen)		350	350	350	350	350	350
Extra inkomsten afvalstoffenheffing dmv tariefsverhoging		700	700	700	700	700	700
Investeringen/kosten							
Saldo besparing		**1.050**	**1.050**	**1.050**	**1.050**	**1.050**	**1.050**

8. Frictie

Informatie over de tijd: vanaf welk moment is de ombuiging te realiseren en het financiële effect in te boeken? En is er voorbereidingstijd nodig, bijvoorbeeld omdat er een overeenkomst aan ten grondslag ligt?

Voor het verhogen van het tarief naar 99% kostendekkend is geen voorbereidingstijd nodig. De verhoging van de afvalstoffenheffing loopt mee bij het vaststellen van de tarieven voor 2026.

9. Wat zijn de kansen en risico's?

Informatie over de haalbaarheid: zijn er risico's, onzekerheden of randvoorwaarden voor de implementatie? Hoe complex is de ombuiging?

Deze ombuiging is simpel te realiseren. Het tarief is eenvoudig te verhogen. Er wordt voorgesteld om naar 99% kostendekkendheid te streven, zodat er nog een kleine foutmarge is. Hiermee wordt voorkomen dat een kostenonderbouwing volledig wordt afgekeurd en de verordening onverbindend kan worden verklaard. Het is daarom goed om bij definitieve vaststelling van de verordening de wijzigingen te laten toetsen.

10. Wat is het plan van aanpak?

Loopt mee met het jaarlijks vaststellen van de heffingen door de gemeenteraad. Dit kan worden meegenomen in de Programmabegroting 2026. En aansluitend in het tarievenvoorstel 2026 (december 2025 in de raad).

1. Titel van de maatregel

102b. Kostendekkendheid rioolheffing

2. Omschrijving van de maatregel

Een beknopte toelichting: waar gaat deze ombuiging over? Wat doen we bij deze ombuiging anders, meer of niet meer?

De kostendekkendheid van de rioolheffing wordt verhoogd naar of 99%. Huidige onderbouwing komt uit op 98%. Er is dus nog ruimte om het tarief te verhogen.

De rioolheffing is op dit moment 98% kostendekkend (verordening 2025).
De totale lasten zijn: € 7.896.000
De totale baten zijn: € 7.695.000

In de kostenonderbouwing kan de raming van het baggeren en de storting in de voorziening worden aangepast. Dit levert een kleine verhoging van de lasten op tot een bedrag van € 7.925.000.

Het tarief kan daarom als volgt worden verhoogd.
Het huidige gemiddelde tarief is in 2025 € 125,54. Dat kan verhoogd naar € 128,- .
Bij een woning met een waarde van € 300.000 is de rioolheffing € 123,42. Als deze verhoging aan het vaste bedrag wordt toegevoegd is de rioolheffing voor een woning van € 300.000 € 125,88.

Dit levert een opbrengst op van € 7.845.000.

We kiezen hier voor 99% kostendekkendheid om een foutmarge te hebben. Bij 100% kostendekkendheid wordt het tarief nog iets hoger. De opbrengst bij 100% kostendekkendheid is € 80.000 hoger.

Daarnaast mogen aan de rioolheffing ook de kosten van klimaatadaptatie gedeeltelijk worden toegerekend. Namelijk voor het deel dat betrekking heeft op het voorkomen van wateroverlast. Te denken valt hierbij aan aanpassingen aan wegen (parkeerplaatsen) met groentegels (stenen met gaten waar gras in groeit). De extra kosten voor het gebruik van deze stenen ten opzichte van “normale” stenen of asfalt, kunnen gedeeltelijk worden toegerekend, omdat dit ook gedaan wordt ter voorkoming van wateroverlast bij stortbuien (maar ook vanwege verkoeling of omdat het er mooier uitziet). De VNG is bezig om deze mogelijkheid verder in beeld te brengen. In deze bezuinigingsmaatregel is er met deze kosten nog geen rekening gehouden. Dit zal in de komende jaren verder worden onderzocht en worden voorgelegd.

3. Impact op het maatschappelijk effect

Informatie over het maatschappelijk effect:
a. Welk effect heeft de ombuiging op het voorzieningenniveau in Zoetermeer?
b. Welk effect heeft de ombuiging op inwoners, bedrijven en instellingen?
c. Welk effect heeft de ombuiging op specifieke doelgroepen (naar aanleiding van motie)

De woonlasten voor de inwoners en bedrijven gaan omhoog.
In deze bezuinigingstemplate is de kostendekkendheid verhoogd door het vaste bedrag te verhogen. Daarmee raakt het iedereen die rioolheffing betaalt in gelijke mate.
Het is echter ook mogelijk om het percentage van de WOZ waarde te verhogen. Op basis daarvan gaan gebruikers van duurdere woningen en panden in verhouding iets meer betalen dan gebruikers/eigenaren van goedkopere woningen/panden.

4. Impact op inwoners, instellingen en bedrijven

Informatie over de betrokken partijen: welke partijen zijn nodig om de ombuiging te kunnen Realiseren?

De gemeente kan deze verhoging van het tarief doorvoeren, daar zijn geen overige partijen bij nodig.

5. Impact op de eigen organisatie

Geen.

6. Informatie over het effect op beleid en ambities

Welk effect heeft de ombuiging op het realiseren van de gemeentelijke doelstellingen? Raakt de ombuiging het coalitieakkoord of de visie Zoetermeer 2040? De verhoging van het tarief raakt niet aan de realisatie van doelstellingen, maar heeft wel effect op de woonlasten. De raad heeft aangegeven de lasten voor inwoners niet of zo min mogelijk te verzwaren. Ook heeft de raad aangegeven bestaanszekerheid van belang te vinden. Het verhogen van de rioolheffing met een paar euro verzwaart de lasten van alle inwoners iets en kan daarmee de bestaanszekerheid raken. De invloed kan iets verlaagd worden door de verhoging niet in het vast bedrag mee te nemen, maar in het percentage over de WOZ-waarde.

7. Financieel effect van de maatregel

Informatie over de opbrengst: wat levert de ombuiging op voor de meerjarenbegroting? Is dat effect incidenteel of structureel? En zijn er initiële investeringen nodig, transitiekosten of frictiekosten?

A. Welke structurele besparing levert deze maatregel op? Graag een korte onderbouwing.

B. Indien mogelijk, vragen we je de besparing uit te werken in onderstaande tabel:

Jaar *Besparingen/kosten*	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031 e.v.
Structurele besparing per jaar							
Incidentele besparing per jaar							
Extra inkomsten rioolheffing 99% kostendekkend		130.000	130.000	130.000	130.000	130.000	130.000
Extra inkomsten toerekenen klimaatadaptatie			PM	PM	PM	PM	PM
Investeringen/kosten							
Saldo besparing		**130.000**	**130.000**	**130.000**	**130.000**	**130.000**	**130.000**

8. Frictie

Informatie over de tijd: vanaf welk moment is de ombuiging te realiseren en het financiële effect in te boeken? En is er voorbereidingstijd nodig, bijvoorbeeld omdat er een overeenkomst aan ten grondslag ligt?

Voor het verhogen van het tarief naar 99% kostendekkend is geen voorbereidingstijd nodig. Voor het bepalen van de kosten voor klimaatadaptatie en om te bepalen welk deel daarvan aan de rioolheffing kan worden toegerekend is meer tijd nodig. Hiervoor is ook extra onderbouwing door de VNG nodig.

9. Wat zijn de kansen en risico's?

Informatie over de haalbaarheid: zijn er risico's, onzekerheden of randvoorwaarden voor de implementatie? Hoe complex is de ombuiging?

Het tarief is eenvoudig te verhogen. Er wordt voorgesteld om naar 99% kostendekkendheid te streven, zodat er nog een kleine foutmarge is. Hiermee wordt voorkomen dat een kostenonderbouwing volledig wordt afgekeurd en de verordening onverbindend kan worden verklaard. Het is daarom goed om bij definitieve vaststelling van de verordening de wijzigingen te laten toetsen.

10. Wat is het plan van aanpak?

Loopt mee met het jaarlijks vaststellen van de heffingen door de gemeenteraad. Dit kan worden meegenomen in de Programmabegroting 2026. En aansluitend in het tarievenvoorstel 2026 (december 2025 in de raad).

MAATREGELEN LEGES

1. Titel van de maatregel

202a. Kostendekkendheid leges omgevingsvergunningen

2. Omschrijving van de maatregel

Een beknopte toelichting: waar gaat deze ombuiging over? Wat doen we bij deze ombuiging anders, meer of niet meer?

Wat kenmerkt deze maatregel? Wat gaat veranderen? Waar zit de besparing?
De maatregel omvat het verhogen van de leges. Hier is, over de gehele legesverordening, nog ruimte. De invulling van dit formulier ziet enkel op het verhogen van leges binnen team Vergunningen, onderdeel van de afdeling VVH.

Hoofdstuk 5 van de legesverordening Zoetermeer bevat de legesbepalingen voor omgevingsvergunningen. De leges die geheven worden voor de technische bouw- en ruimtelijke bouwvergunningen (2,6% van de bouwkosten, inclusief btw) zijn tezamen de grootste batenpost.

Om een impactvolle wijziging toe te brengen aan dit hoofdstuk, is het verhogen van deze legesregels een van de weinige maatregelen die een benoemwaardig financieel effect teweegbrengen.

3. Impact op het maatschappelijk effect

Informatie over het maatschappelijk effect:
a. Welk effect heeft de ombuiging op het voorzieningenniveau in Zoetermeer?
b. Welk effect heeft de ombuiging op inwoners, bedrijven en instellingen?
c. Welk effect heeft de ombuiging op specifieke doelgroepen (naar aanleiding van motie)

In welke mate draagt de maatregel bij of doet de maatregel af aan de maatschappelijke effecten waar de gemeente aan wil bijdragen?
Zie punt 6

4. Impact op inwoners, instellingen en bedrijven

Informatie over de betrokken partijen: welke partijen zijn nodig om de ombuiging te kunnen realiseren?

Wat zijn de consequenties voor inwoners, instellingen en bedrijven van deze maatregel? Wat is incidenteel en wat is structureel?
Zie punt 6

5. Impact op de eigen organisatie

Welke veranderingen in de organisatie zijn nodig om de maatregel te realiseren? Welke processen veranderen? Wat verandert er voor personeel?
Geen verandering.

6. Informatie over het effect op beleid en ambities

Welk effect heeft de ombuiging op het realiseren van de gemeentelijke doelstellingen? Raakt de ombuiging het coalitieakkoord of de visie Zoetermeer 2040?
Het verhogen van de leges voor de bouw brengt risico's met zich mee. Voor onze woningbouwopgave en maatschappelijke uitdagingen, onder andere met het oog op Zoetermeer 2040, moet het aantrekkelijk blijven om in Zoetermeer te bouwen. Het verhogen van de leges en hiermee niet langer vergelijkbare legeskosten te hanteren als andere gemeenten binnen de regio, kan resulteren in onaantrekkelijk klimaat om hier te bouwen ten opzichte van deze buurtgemeenten.

Hiervoor is gekeken naar de legesbepalingen binnen de regio.
Den Haag hanteert een percentage van 4,24% van de bouwsom.
Gemeenten als Pijnacker-Nootdorp, Delft en Rijswijk hanteren een andere structuur vergeleken met Zoetermeer. Aan het eind van de streep lijkt dit qua finale legesbedragen niet veel af te wijken van Zoetermeer.
Met het verhogen van het percentage waarop leges wordt geheven is het aan te raden dit niet te rigoureus te verhogen.
Om ervoor te zorgen dat niet de bewoners van de stad die alleen een dakkapel of uitbouw willen plaatsen worden geraakt, kan ervoor worden gekozen dit percentage pas te verhogen vanaf een bepaalde bouwsom (bijvoorbeeld projecten boven de € 1 mln.).

7. Financieel effect van de maatregel

Informatie over de opbrengst: wat levert de ombuiging op voor de meerjarenbegroting? Is dat effect incidenteel of structureel? En zijn er initiële investeringen nodig, transitiekosten of frictiekosten?

A. Welke structurele besparing levert deze maatregel op? Graag een korte onderbouwing.

B. Indien mogelijk, vragen we je de besparing uit te werken in onderstaande tabel:

Jaar *Besparingen/kosten*	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031 e.v.
Structurele besparing per jaar							
Incidentele besparing per jaar							
Extra inkomsten		200.000	200.000	200.000	200.000	200.000	200.000
Investeringen/kosten							
Saldo besparing		**200.000**	**200.000**	**200.000**	**200.000**	**200.000**	**200.000**

8. Frictie

Informatie over de tijd: vanaf welk moment is de ombuiging te realiseren en het financiële effect in te boeken? En is er voorbereidingstijd nodig, bijvoorbeeld omdat er een overeenkomst aan ten grondslag ligt?

Wat is de benodigde invoeringstijd voor de maatregel? Zijn er investerings- of frictiekosten?
De legesverordening kan door de raad worden aangepast. Gebruikelijk is om dit aan het eind van het jaar te doen. Echter kan dit ook op andere momenten.
Het laten aanpassen van de legesverordening zelf bevat geen benoemwaardige effecten.

9. Wat zijn de kansen en risico's?

Informatie over de haalbaarheid: zijn er risico's, onzekerheden of randvoorwaarden voor de implementatie? Hoe complex is de ombuiging?

Welke kansen en risico's brengt deze maatregel met zich mee?
Leges verhogen betekent dat de aanvragers duurder uit zijn. We hebben een grote woningbouwopgave. Door de leges te verhogen kan het zijn dat ontwikkelaars voor andere gemeenten kiezen om te bouwen.
Het aantal grote projecten – bouwprojecten van enkele miljoenen euro's – heeft een groot aandeel in het aantal binnengekomen leges. Het is lastig in te schatten hoeveel grote projecten er de komende jaren op ons afkomen. De werkelijkheid kan van prognoses afwijken.
Om een zo goed mogelijk beeld te schetsen willen wij samen met Projecten aan de hand van de woningbouwmonitor en PMO tool een zo realistisch mogelijk beeld geven van de effecten bij het verhogen van de legesverordening.

Ook refereren we naar punt 6 voor wat betreft de woningbouwopgave en Zoetermeer 2040.

10. Wat is het plan van aanpak?

Hoe ziet het doorvoeren van de maatregel er concreet uit? Wat is de planning? Wat zijn de randvoorwaarden om risico's te omarmen en kansen te benutten? Het aanpassen van de legesverordening zal een gezamenlijk traject worden waarin meerdere ingediende initiatieven tegelijk voorbereid moeten worden om ervoor te zorgen dat de legesverordening niet boven kostendekkend uitkomt.

1. Titel van de maatregel

202b. Kostendekkendheid leges huwelijken en scans

2. Omschrijving van de maatregel

Een beknopte toelichting: waar gaat deze ombuiging over? Wat doen we bij deze ombuiging anders, meer of niet meer?

Wat kenmerkt deze maatregel? Wat gaat veranderen? Waar zit de besparing?
Kostendekkendheid van leges meer naar 100% brengen. Hiervoor zijn de volgende maatregelen voor Publieksplein verder uitgewerkt.

1. Verhogen huwelijkstarieven
2. Verhogen leges van externe trouwambtenaren (BABSen)
3. Verhogen annuleringsleges
4. Leges voor scans van o.a. bouwtekeningen (nu nog gratis)

Ad 1, 2 en 3)
De tariefsverhogingen zijn verwerkt in drie opties: 20%, 30% en 50%. Zie tabel hieronder.

Optie 1
Bij een tariefsverhoging van 20% bereiken we een dekkingsgraad van 98% op de leges van Burgerlijke stand (hoofdstuk 3) en een dekkingsgraad van 92% op de totale leges van Titel I.

Optie 2
Bij een tariefsverhoging van 30% bereiken we een dekkingsgraad van 105% op de leges van Burgerlijke stand (hoofdstuk 3) en een dekkingsgraad van 93% op de totale leges van Titel I. Deze verhoging leidt tot tarieven die vergelijkbaar zijn met gemeenten in de regio.

Optie 3
Bij een tariefsverhoging van 50% bereiken we een dekkingsgraad van 117% op de leges van Burgerlijke stand (hoofdstuk 3) en een dekkingsgraad van 95% op de totale leges van titel I.

Extra dekking kosten optie 1 ca. € 43.000, optie 2 ca. € 64.000 en optie 3 ca. 105.000.

Opmerking
Een dekkingsgraad van bijna 100% op de totale leges van Publieksplein betekent een verdubbeling van de huidige tarieven.
Deze dekking is gebaseerd op de huidige begroting van formatiekosten. Momenteel vindt een reorganisatie plaats bij Burgerzaken, die extra kosten met zich meebrengt. De kostendekkendheid zal met deze tarieven dan weer dalen.

				Optie 1: 98% -> 92%		Optie 2: 105% -> 93%		Optie 3: 117% -> 95%
Verhoging huwelijkstarieven		**tarief 2025**	stijging:	nieuw tarief	stijging:	nieuw tarief	stijging:	nieuw tarief
Huwelijk stadhuis ma-vr	art. 1.3.1.2	€ 524,86	20%	€ 629,83	30%	€ 682,32	50%	€ 787,29
Huwelijk stadhuis weekend en avond	art. 1.3.1.1a/2b	€ 629,84	20%	€ 755,81	30%	€ 818,79	50%	€ 944,76
Huwelijk externe locatie	art. 1.3.1.1	€ 524,86	20%	€ 629,83	30%	€ 682,32	50%	€ 787,29
Eenvoudige huw/gps	art. 1.3.1.2a	€ 261,83	20%	€ 314,20	30%	€ 340,38	50%	€ 392,75
Verhoging leges externe trouwambtenaren								
zonder beëdiging	art. 1.3.1.5.1a	€ 61,86	20%	€ 74,23	30%	€ 80,42	50%	€ 92,79
met beëdiging	art. 1.3.1.5.1b	€ 185,57	20%	€ 222,68	30%	€ 241,24	50%	€ 278,36
Verhoging annuleringsleges (*obv gemiddelde*)								
Huwelijk/Gps	art. 1.3.1a.1 (>2 wk)	€ 89,69	50%	€ 283,30	50%	€ 306,91	50%	€ 354,13
Huwelijk/Gps	art. 1.3.1a.2 (<2 wk)	€ 202,61	75%	€ 424,96	75%	€ 460,37	75%	€ 531,20

Ad 4)
Scans van o.a. bouwtekeningen worden tot nu toe gratis verstrekt. In 2024 is hier ongeveer 2.000 keer gebruik van gemaakt. Dit vergt veel mensuren. Door leges te vragen kunnen deze kosten gedekt worden. Op dit moment zijn we bezig met de kostenonderbouwing.

3. Impact op het maatschappelijk effect

Informatie over het maatschappelijk effect:
a. Welk effect heeft de ombuiging op het voorzieningenniveau in Zoetermeer?
b. Welk effect heeft de ombuiging op inwoners, bedrijven en instellingen?
c. Welk effect heeft de ombuiging op specifieke doelgroepen (naar aanleiding van motie)

In welke mate draagt de maatregel bij of doet de maatregel af aan de maatschappelijke effecten waar de gemeente aan wil bijdragen?
Tot 30% verhoging van de leges bij huwelijken geeft een tarief dat vergelijkbaar is met andere gemeenten. Bij een verhoging van 50% zijn we duurder dan gemeenten in de regio en kunnen inwoners uitwijken naar andere gemeenten om te trouwen. De gemeente blijft verplicht het gratis huwelijk aan te bieden.

4. Impact op inwoners, instellingen en bedrijven

Informatie over de betrokken partijen: welke partijen zijn nodig om de ombuiging te kunnen realiseren?

Wat zijn de consequenties voor inwoners, instellingen en bedrijven van deze maatregel? Wat is incidenteel en wat is structureel?
Voor de inwoners betekent dit hogere kosten bij individuele dienstverlening.

5. Impact op de eigen organisatie

Welke veranderingen in de organisatie zijn nodig om de maatregel te realiseren? Welke processen veranderen? Wat verandert er voor personeel?
Momenteel is een reorganisatie bij burgerzaken gaande, waarbij de functies en –waarderingen up-to-date worden gebracht. De huidige begroting dekt niet de kosten die we maken om personeel vast te houden. Dit geldt vooral voor de lage inschaling aan de balies in vergelijking met andere gemeenten. De reorganisatie zal een verhoging van de begroting van de formatie met zich meebrengen. De verhoging van de leges is hier de dekking voor.

6. Informatie over het effect op beleid en ambities

Welk effect heeft de ombuiging op het realiseren van de gemeentelijke doelstellingen? Raakt de ombuiging het coalitieakkoord of de visie Zoetermeer 2040?
Niet van toepassing/

7. Financieel effect van de maatregel

Informatie over de opbrengst: wat levert de ombuiging op voor de meerjarenbegroting? Is dat effect incidenteel of structureel? En zijn er initiële investeringen nodig, transitiekosten of frictiekosten?

A. Welke structurele besparing levert deze maatregel op? Graag een korte onderbouwing.

B. Indien mogelijk, vragen we je de besparing uit te werken in onderstaande tabel:

Jaar *Besparingen/kosten*	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031 e.v.
Structurele besparing per jaar							

Incidentele besparing per jaar							
Extra inkomsten Optie 1 Optie 2 Optie 3		 43.000 64.000 105.000	 43.000 64.000 105.000	 43.000 64.000 105.000	 43.000 64.000 105.000	 43.000 64.000 105.000	 43.000 64.000 105.000
Investeringen/kosten							
Saldo besparing							

8. Frictie

Informatie over de tijd: vanaf welk moment is de ombuiging te realiseren en het financiële effect in te boeken? En is er voorbereidingstijd nodig, bijvoorbeeld omdat er een overeenkomst aan ten grondslag ligt?

Wat is de benodigde invoeringstijd voor de maatregel? Zijn er investerings- of frictiekosten?
Besluitvorming in legesverordening eind 2025, vervolgens aanpassing leges na afronding reorganisatie Burgerzaken verwerken in legesverordening eind 2026.
De extra kosten van de reorganisatie Burgerzaken bedraagt naar schatting circa € 78.000. Deze kunnen gedekt worden uit de legesverhoging.

9. Wat zijn de kansen en risico's?

Informatie over de haalbaarheid: zijn er risico's, onzekerheden of randvoorwaarden voor de implementatie? Hoe complex is de ombuiging?

Welke kansen en risico's brengt deze maatregel met zich mee?
Een verhoging van het huwelijkstarief zou mogelijk kunnen leiden dat inwoners uitwijken naar een andere gemeente. Bij een verhoging van de leges voor een huwelijk van 30% zijn we nog vergelijkbaar met gemeenten in de regio. LET WEL: dat is dus op basis van de huidige begroting (voor reorganisatie).

10. Wat is het plan van aanpak?

Hoe ziet het doorvoeren van de maatregel er concreet uit? Wat is de planning? Wat zijn de randvoorwaarden om risico's te omarmen en kansen te benutten?
-

1. Titel van de maatregel

202c. Kostendekkendheid overige leges

2. Omschrijving van de maatregel

Een beknopte toelichting: waar gaat deze ombuiging over? Wat doen we bij deze ombuiging anders, meer of niet meer?

Wat kenmerkt deze maatregel? Wat gaat veranderen? Waar zit de besparing?
De kostendekkendheid van leges/heffingen mag maximaal 100% zijn. Verschillende leges hebben een lagere kostendekkendheid (zie Programmabegroting 2025, paragraaf lokale heffingen).

We kunnen deze legestarieven verhogen. Een aantal legestarieven zijn gemaximeerd door het rijk en kunnen dus niet verhoogd worden. Dat betreft paspoorten, rijbewijzen, ID-kaarten, verklaring omtrent gedrag, wet op kansspelen en de naheffingsaanslag parkeren. Daarnaast wordt binnen de APV en op het gebied van wonen/leegstand een aantal tarieven geheven. De aantallen en opbrengsten van deze vergunningen zijn zo laag dat verhoging van het tarief nauwelijks invloed heeft op de begroting. Deze hebben we voor deze bezuinigingstemplate buiten beschouwing gelaten.

De overige tarieven kunnen worden verhoogd. Hierbij is gekeken naar de daadwerkelijke kosten en naar de hoogte van de stijging. Het betreft de volgende leges (groepen):

- Huwelijken (apart format van PPL)
- Gehandicaptenparkeerplaats/parkeerkaart
- Kabels en leidingen
- Drank/horeca/evenementen
- Lijkbezorging

Voor een aantal van deze leges lijkt het niet realistisch om naar een kostendekkendheid van 100% te gaan. Er kan natuurlijk gekozen worden voor een kleinere verhoging.

Extra toelichting op bovengenoemde leges.
Huidige lasten, baten, dekkingspercentage:

	Lasten	Baten	Dekkings%
Burgerlijke stand (huwelijk)	272.763	229.620	84
Gehandicaptenparkeerplaats	63.345	16.819	27
Gehandicaptenparkeerkaart	92.111	44.404	48
Kabels en leidingen	494.679	381.264	77
Drank en horeca	206.449	43.575	21
Evenementen	602.005	59.114	10
Lijkbezorging	1.093.558	483.503	44

Berekening van de baten bij een hogere kostendekkendheid:

	Baten bij onderstaande dekkings%					
	75%	85%	100%	Extra inkomsten bij 75%	Extra inkomsten bij 85%	Extra inkomsten bij 100%
Burgerlijke stand (huwelijk)			272.763			43.143
Gehandicaptenparkeerplaats	47.509	53.843	63.345	30.690	37.025	46.527
Gehandicaptenparkeerkaart	69.083	78.294	92.111	24.679	33.890	47.707
Kabels en leidingen		420.477	494.679		39.213	113.415
Drank en horeca	154.837	175.482	206.449	111.262	131.907	162.874
Evenementen	451.504	511.704	602.005	392.390	452.590	542.891
Lijkbezorging	820.169	929.524	1.093.558	336.666	446.021	610.055

Gevolgen voor het tarief bij een hogere kostendekkendheid:

		Gevolg tarief		
	Huidig tarief	75%	85%	100%
Burgerlijke stand (huwelijk)	566,96			673,49
Gehandicaptenparkeerplaats	336,37	950,18	1.076,87	1.266,90
Gehandicaptenparkeerkaart	93,88	146,05	165,53	194,74
Kabels en leidingen	1.412,09		1.557,32	1.832,14
Drank en horeca	235,54	836,96	948,55	1.115,94
Evenementen	268,70	2.052,29	2.325,93	2.736,39
Lijkbezorging	2.930,32	4.971	5.633	6.628

3. Impact op het maatschappelijk effect

Informatie over het maatschappelijk effect:
a. Welk effect heeft de ombuiging op het voorzieningenniveau in Zoetermeer?
b. Welk effect heeft de ombuiging op inwoners, bedrijven en instellingen?
c. Welk effect heeft de ombuiging op specifieke doelgroepen (naar aanleiding van motie)

In welke mate draagt de maatregel bij of doet de maatregel af aan de maatschappelijke effecten waar de gemeente aan wil bijdragen? De lasten voor bepaalde inwoners en bedrijven (die gebruik maken van deze leges) gaan omhoog.

4. Impact op inwoners, instellingen en bedrijven

Informatie over de betrokken partijen: welke partijen zijn nodig om de ombuiging te kunnen realiseren?

Wat zijn de consequenties voor inwoners, instellingen en bedrijven van deze maatregel? Wat is incidenteel en wat is structureel? De gemeente kan deze verhoging van het tarief doorvoeren, daar zijn geen overige partijen bij nodig.

5. Impact op de eigen organisatie

Welke veranderingen in de organisatie zijn nodig om de maatregel te realiseren? Welke processen veranderen? Wat verandert er voor personeel? Geen.

6. Informatie over het effect op beleid en ambities

Welk effect heeft de ombuiging op het realiseren van de gemeentelijke doelstellingen? Raakt de ombuiging het coalitieakkoord of de visie Zoetermeer 2040? De verhoging van de tarieven raakt niet aan de realisatie van doelstellingen, maar heeft wel effect op de (woon)lasten van inwoners en bedrijven. De raad heeft aangegeven de lasten voor inwoners niet of zo min mogelijk te verzwaren.

7. Financieel effect van de maatregel

Informatie over de opbrengst: wat levert de ombuiging op voor de meerjarenbegroting? Is dat effect incidenteel of structureel? En zijn er initiële investeringen nodig, transitiekosten of frictiekosten?

A. Welke structurele besparing levert deze maatregel op? Graag een korte onderbouwing.
B. Indien mogelijk, vragen we je de besparing uit te werken in onderstaande tabel:

Jaar *Besparingen/kosten*	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031 e.v.
Structurele besparing per jaar							
Incidentele besparing per jaar							
Extra inkomsten (uit te splitsen per leges)		PM	PM	PM	PM	PM	PM
Investeringen/kosten							
Saldo besparing							

8. Frictie

Informatie over de tijd: vanaf welk moment is de ombuiging te realiseren en het financiële effect in te boeken? En is er voorbereidingstijd nodig, bijvoorbeeld omdat er een overeenkomst aan ten grondslag ligt?

Wat is de benodigde invoeringstijd voor de maatregel? Zijn er investerings- of frictiekosten?
Voor het verhogen van de tarieven naar een hogere kostendekkend is geen voorbereidingstijd nodig. Voor het uitzoeken van de (on)mogelijkheden is wel uitzoektijd nodig. De afdelingen moeten tijd hebben (of maken/krijgen) om dit uit te zoeken.
De verhoging van de tarieven loopt mee met het vaststellen van de tarieven voor 2026.

9. Wat zijn de kansen en risico's?

Informatie over de haalbaarheid: zijn er risico's, onzekerheden of randvoorwaarden voor de implementatie? Hoe complex is de ombuiging?

Welke kansen en risico's brengt deze maatregel met zich mee?
Leges verhogen betekent dat de aanvragers duurder uit zijn. Een gevolg hiervan kan zijn dat ze bijvoorbeeld een evenement niet meer in Zoetermeer laten plaatsvinden.
Per leges moet uitgezocht worden wat de (on)mogelijkheden zijn.

10. Wat is het plan van aanpak?

Hoe ziet het doorvoeren van de maatregel er concreet uit? Wat is de planning? Wat zijn de randvoorwaarden om risico's te omarmen en kansen te benutten?
Om de verhoging van de tarieven mee te nemen in de Programmabegroting 2026, moet het worden opgenomen in de Perspectiefnota 2026.
De tarieven 2026 worden in december 2025 in de raad vastgesteld.

MAATREGELEN SUBSIDIES

1. Titel van de maatregel

318a. Besparing subsidies Sociaal Domein – preventie & sociale cohesie (Wmo en Welzijn)

2. Omschrijving van de maatregel

Een beknopte toelichting: waar gaat deze ombuiging over? Wat doen we bij deze ombuiging anders, meer of niet meer?

Wat kenmerkt deze maatregel? Wat gaat veranderen? Waar zit de besparing?
Het besparingspotentieel subsidies Sociaal Domein – preventie & sociale cohesie wordt gezien in drie componenten: Specifieke subsidies, extra stevig ingrijpen op mantelzorgwaardering en/ of brede taakstelling overige subsidies.

Component 1: specifieke subsidies
Er is gekeken naar het bezuinigingspotentieel van specifieke subsidies rondom preventie en sociale cohesie. Het doel hiervan is geweest om inzicht te bieden in het bezuinigingspotentieel, waarbij de bezuinigingsmogelijkheden zo min mogelijk ten koste gaan van het realiseren van de beleidsdoelstellingen.

Er wordt bezuinigingspotentieel gezien op de volgende specifieke subsidies:

- Vrijwilligersondersteuning aan Stichting Piëzo
- Vrijwilliger Thuis aan MEE & Buddy Netwerk
- Plicare Preventie verpleegkundigen aan Vierstroom Zorg Thuis
- Gezonde leefstijl 2023 aan Goudenhart B.V.

Betreft de vrijwilligersondersteuning aan Stichting Piëzo en de Subsidieregeling vrijwilligersondersteuning wordt voorgesteld deze te beëindigen vanwege structurele onderuitputting hetgeen leidt tot een besparingsmogelijkheid van € 57.000.

De subsidie Vrijwilliger Thuis aan MEE en de subsidie aan Buddy netwerk kent een grote mate van inhoudelijke overlap. Voorgesteld wordt de inzet op ‘buddy of maatjes’ projecten te beperken en hiermee een besparing te realiseren van € 75.000.

Er wordt voorgesteld de inzet van Plicare Preventie verpleegkundigen via Vierstroom Zorg Thuis te beëindigen. Dit leidt tot een mogelijke besparing van € 66.000. Een deel van de werkzaamheden van de preventieverpleegkundigen is ook opgenomen in de subsidieverstrekking aan Palet Welzijn welke een groter bereik kent.

Betreft de inzet op gezonde leefstijl via Goudenhart B.V. wordt voorgesteld om deze niet meer op deze wijze vorm te geven en onderdeel te laten zijn van reguliere inzet. Stopzetten leidt tot een mogelijke besparing van € 36.000.

Deze inventarisatie op specifieke subsidies leidt tot een voorgesteld besparingspakket op het thema preventie en sociale cohesie van € 234.000.

Component 2A: extra stevig ingrijpen op mantelzorgwaardering
Met het voorgenomen besparen op preventie en sociale cohesie wordt nadrukkelijk ook de relatie gezien met de maatregel financiële mantelzorgwaardering, zie format maatregel 53 Mantelzorgwaardering. Er wordt geadviseerd, ongeacht mogelijke scenario keuzes, een sterke beperking van deze financiële tegemoetkoming te overwegen en onderdeel te maken van het besparen op preventie en sociale cohesie. Helder is dat dit een bestuurlijke overweging vraagt waarbij een uitspraak gedaan dient te worden in hoeverre een financiële bijdrage van € 200 per jaar per mantelzorger als een passende waardering wordt gezien. Zoetermeer behoort hiermee tot een van de best (financieel) waarderende gemeenten. Voorbeelden van een beperkte of alternatieve

waardering zijn uit andere gemeenten onder andere: OV-tegoed, een theatervoorstelling, het aanbieden van een aansprakelijkheidsverzekering of een klein presentje.
Een extra stevige ingreep of ombuiging op maatregel 53 financiële mantelzorgwaardering zorgt voor een hoger bezuinigingspotentieel op het thema preventie en sociale basis. Bijvoorbeeld wanneer de mantelzorgwaardering teruggebracht wordt van € 200 naar € 50 per jaar per mantelzorger, levert dat een besparing op van € 390.000. In combinatie met de bezuinigingen op de specifieke subsidies van component 1 wordt hiermee een potentiële bezuiniging van bereikt € 624.000 (dus samen met maatregel 53).

Component 2B: taakstelling overige subsidies
Op het moment dat een bestuurlijke weging op maatregel 53/ component 2A andersluidend zal zijn wordt voorgesteld bezuinigingspotentieel te realiseren middels een korting op de overige subsidies. Op basis van het overzicht subsidies 2023 voor een totaal aan € 3.365.970 verstrekt op doelstelling 2.2 Bevorderen meedoen aan de samenleving en zelfstandig wonen.

In lijn met de voorgestelde richtlijn/bezuiniging van 6,2% leidt deze brede korting tot een besparingsopgave van € 209.000.

Het totaal bezuinigingspotentieel van component 2B in combinatie met component 1 komt daarmee op een bedrag van € 443.000. Hierbij dient nadrukkelijk te worden vermeld dat deze korting dan ook moet worden toegepast op subsidies waar op basis van de inhoudelijke duiding geen besparingspotentieel wordt gezien zoals bijvoorbeeld samenlevingsopbouw en buurtbemiddeling.

3. Impact op het maatschappelijk effect

Informatie over het maatschappelijk effect:
a. Welk effect heeft de ombuiging op het voorzieningenniveau in Zoetermeer?
b. Welk effect heeft de ombuiging op inwoners, bedrijven en instellingen?
c. Welk effect heeft de ombuiging op specifieke doelgroepen (naar aanleiding van motie)

In welke mate draagt de maatregel bij of doet de maatregel af aan de maatschappelijke effecten waar de gemeente aan wil bijdragen?
De inschatting is dat effectuering van component 1 en component 2A zeer beperkt af doet aan de maatschappelijke effecten waar de gemeente aan wil bijdragen. Bij het inzetten van component 2B zullen deze effecten duidelijker optreden in de stad, bijvoorbeeld door het beperken van de subsidiëring van de wijkrestaurants wat af doet aan het kunnen mee doen en ontmoeten in de stad. Ook zullen bepaalde doelgroepen dan vaker geraakt worden, omdat de doelgroepen van de subsidies overlappen, onder andere ouderen/chronische zieken.

Ook zal het inzetten van component 2B een effect hebben op de leefbaarheid in de stad vanwege het beperken van de inzet op samenlevingsopbouw en buurtbemiddeling.

4. Impact op inwoners, instellingen en bedrijven

Informatie over de betrokken partijen: welke partijen zijn nodig om de ombuiging te kunnen realiseren?

Wat zijn de consequenties voor inwoners, instellingen en bedrijven van deze maatregel? Wat is incidenteel en wat is structureel?
Zie antwoord vraag 3.

5. Impact op de eigen organisatie

Welke veranderingen in de organisatie zijn nodig om de maatregel te realiseren? Welke processen veranderen? Wat verandert er voor personeel?
De impact van de maatregelen op de eigen organisatie lijkt bij een eerste inventarisatie beperkt.

6. Informatie over het effect op beleid en ambities

Welk effect heeft de ombuiging op het realiseren van de gemeentelijke doelstellingen? Raakt de ombuiging het coalitieakkoord of de visie Zoetermeer 2040? Zie antwoord vraag 3.

7. Financieel effect van de maatregel

Informatie over de opbrengst: wat levert de ombuiging op voor de meerjarenbegroting? Is dat effect incidenteel of structureel? En zijn er initiële investeringen nodig, transitiekosten of frictiekosten?

A. Welke structurele besparing levert deze maatregel op? Graag een korte onderbouwing.

Component 1: € 234.000
Component 2A: € 390.000 zie format 53. Mantelzorgwaardering
Component 2B: € 209.000

B. Indien mogelijk, vragen we je de besparing uit te werken in onderstaande tabel:

Jaar *Besparingen/kosten*	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031 e.v.
Structurele besparing per jaar: 1		234.000	234.000	234.000	234.000	234.000	234.000
Structurele besparing per jaar: 2A							
Structurele besparing per jaar: 2B		209.000	209.000	209.000	209.000	209.000	209.000
Extra inkomsten							
Investeringen/kosten							
Saldo besparing		**443.000**	**443.000**	**443.000**	**443.000**	**443.000**	**443.000**

8. Frictie

Informatie over de tijd: vanaf welk moment is de ombuiging te realiseren en het financiële effect in te boeken? En is er voorbereidingstijd nodig, bijvoorbeeld omdat er een overeenkomst aan ten grondslag ligt?

Wat is de benodigde invoeringstijd voor de maatregel? Zijn er investerings- of frictiekosten?
(Deels) stoppen met subsidies kost voorbereidingstijd. Een langer lopende subsidie kan niet zomaar stopgezet worden. De gemeente moet een redelijke termijn hanteren zodat de partij die de subsidie ontvangt de activiteiten kan afbouwen.
De termijn is afhankelijk van de aard en omvang van de activiteiten. Als we subsidies (deels) willen stoppen, kan dat in veel gevallen pas vanaf 2027 en mogelijk niet in één keer maar stapsgewijs.

Daarnaast moet de daadwerkelijke financiële opbrengst van het stopzetten van een subsidie nader onderzocht worden. In het subsidiebedrag van subsidies in het sociaal domein zit vaak een huisvestingscomponent. Een aantal partijen die subsidie ontvangt, huurt maatschappelijk vastgoed van de gemeente. De besparing van het stopzetten van de subsidie is dan niet gelijk aan het jaarlijkse subsidiebedrag, omdat er dan leegstaand vastgoed is dat geen inkomsten oplevert en weer op een andere manier ingevuld moet worden.

9. Wat zijn de kansen en risico's?

Informatie over de haalbaarheid: zijn er risico's, onzekerheden of randvoorwaarden voor de implementatie? Hoe complex is de ombuiging?

Welke kansen en risico's brengt deze maatregel met zich mee? Zie ook antwoord op vraag 8 m.b.t. risico's.

Kansen zijn dat subsidies die niet/onvoldoende doelmatig zijn, stopgezet kunnen worden. Dit levert voor de gemeente capaciteit en financiële middelen op die (eventueel) anders ingezet kunnen worden. Hierbij dient ook te worden aangeven dat een voorgenomen besparing op wijk- en buurtverenigingen slechts ten dele een besparing kan zijn op de gemeentelijke begroting in verband met het gebruik voor de huur van gemeentelijk vastgoed.

10. Wat is het plan van aanpak?

Hoe ziet het doorvoeren van de maatregel er concreet uit? Wat is de planning? Wat zijn de randvoorwaarden om risico's te omarmen en kansen te benutten?
Afhankelijk van besluitvorming zal realistisch tijdspad opgesteld moeten worden voor het eventueel stopzetten van subsidies.

1. Titel van de maatregel

318b. Besparing subsidies Onderwijs

2. Omschrijving van de maatregel

Een beknopte toelichting: waar gaat deze ombuiging over? Wat doen we bij deze ombuiging anders, meer of niet meer?

Wat kenmerkt deze maatregel? Wat gaat veranderen? Waar zit de besparing?
De maatregelen bestaan uit bezuinigingen ten aanzien van de volgende subsidies voor onderwijs:

1. € 100.000: Inleveren onderbesteding subsidie Speeltaalhuizen reguliere peuters (OKE-regeling PSZ) en incidenteel € 100.000 extra in 2026.
2. € 123.454 Bezuiniging subsidie schoolbegeleiding OPOZ/UNICOZ
3. € 30.929 Digi-taalhuis Bibliotheek Zoetermeer. Deze subsidie kan vanaf 2025 betaald worden uit het Rijksbudget voor volwasseneneducatie (WEB).

3. Impact op het maatschappelijk effect

Informatie over het maatschappelijk effect:
a. Welk effect heeft de ombuiging op het voorzieningenniveau in Zoetermeer?
b. Welk effect heeft de ombuiging op inwoners, bedrijven en instellingen?
c. Welk effect heeft de ombuiging op specifieke doelgroepen (naar aanleiding van motie)

In welke mate draagt de maatregel bij of doet de maatregel af aan de maatschappelijke effecten waar de gemeente aan wil bijdragen?
Het inleveren van de onderbesteding Speeltaalhuizen (maatregel 1) en het betalen van de subsidie voor het Digi-taalhuis uit het rijksbudget WEB (maatregel 3) hebben geen invloed op de maatschappelijke effecten waar de gemeente aan wil bijdragen.
Het bezuinigen op de subsidie voor schoolbegeleiding (maatregel 2) doet af aan het behalen van het maatschappelijk effect ten aanzien van voorkomen schooluitval en inzet jeugdhulp.

4. Impact op inwoners, instellingen en bedrijven

Informatie over de betrokken partijen: welke partijen zijn nodig om de ombuiging te kunnen realiseren?

Wat zijn de consequenties voor inwoners, instellingen en bedrijven van deze maatregel? Wat is incidenteel en wat is structureel?
Maatregel 1: Geen consequenties op korte termijn. Er is nog veel onduidelijkheid over de periode 2027 en verder. Per 2027 komt er een stelselwijziging kinderopvang. De effecten op de subsidie voor Speeltaalhuizen is nog niet bekend.

Maatregel 2: Er kunnen minder psychologisch-didactische onderzoeken bij leerlingen uitgevoerd worden. Het kan nadelig effect hebben op het realiseren van beter passend onderwijs. Het onderwijs krijgt echter zelf ook middelen van het rijk om deze onderzoeken uit te laten voeren.

Maatregel 3: Geen consequenties op korte termijn. Wellicht ontstaat er op langere termijn een tekort aan middelen voor het verminderen van laaggeletterdheid.

5. Impact op de eigen organisatie

Welke veranderingen in de organisatie zijn nodig om de maatregel te realiseren? Welke processen veranderen? Wat verandert er voor personeel?
Maatregel 1: Begroting aanpassen (technische aanpassing)
Maatregel 2: Subsidie korten
Maatregel 3: N.v.t.

6. Informatie over het effect op beleid en ambities

Welk effect heeft de ombuiging op het realiseren van de gemeentelijke doelstellingen? Raakt de ombuiging het coalitieakkoord of de visie Zoetermeer 2040?
Maatregel 1: Geen. Dit is een bezuinigingsvoorstel dat minder nadelig maatschappelijk effect heeft dan bezuinigen op andere onderwijssubsidies.
Maatregel 2: raakt de doelstelling 'we versterken de goede samenwerking tussen onderwijs en jeugdhulp' (pagina 13 van het coalitieakkoord). We denken dat het effect van deze maatregel beperkt is.
Maatregel 3: Voorgesteld niet meer met gemeentelijke middelen te financieren, vanwege alternatieve financieringsmogelijkheden vanuit het rijk.

7. Financieel effect van de maatregel

Informatie over de opbrengst: wat levert de ombuiging op voor de meerjarenbegroting? Is dat effect incidenteel of structureel? En zijn er initiële investeringen nodig, transitiekosten of frictiekosten?

B. Welke structurele besparing levert deze maatregel op? Graag een korte onderbouwing.

B. Indien mogelijk, vragen we je de besparing uit te werken in onderstaande tabel:

Jaar *Besparingen/kosten*	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031 e.v.
Structurele besparing per jaar	30.929	161.793	192.656	223.520	254.383	254.383	254.383
Incidentele besparing per jaar		100.000					
Extra inkomsten							
Investeringen/kosten							
Saldo besparing	**30.929**	**261.793**	**192.656**	**223.520**	**254.383**	**254.383**	**254.383**

8. Frictie

Informatie over de tijd: vanaf welk moment is de ombuiging te realiseren en het financiële effect in te boeken? En is er voorbereidingstijd nodig, bijvoorbeeld omdat er een overeenkomst aan ten grondslag ligt?

Wat is de benodigde invoeringstijd voor de maatregel? Zijn er investerings- of frictiekosten?
Maatregel 1: Te realiseren vanaf 2026.
Maatregel 2: Afhankelijk van de afbouwperiode voor het beëindigen van subsidies. In het financiële overzicht is uitgegaan van een afbouwperiode van 25% per jaar over 4 jaar.
Maatregel 3: Te realiseren vanaf 2025.

9. Wat zijn de kansen en risico's?

Informatie over de haalbaarheid: zijn er risico's, onzekerheden of randvoorwaarden voor de implementatie? Hoe complex is de ombuiging?

Welke kansen en risico's brengt deze maatregel met zich mee?
Maatregel 1: Op korte termijn geen. Er is nog onduidelijkheid over 2027 en verder. Per 2027 komt er een stelselwijziging kinderopvang. De effecten op de subsidie voor Speeltaalhuizen is nog niet bekend.
Maatregel 2: Tempo van afbouw is van belang om goede afspraken te maken met de partners die het uitvoeren.
Maatregel 3: Minder ruimte om vanuit budget laaggeletterdheid andere activiteiten uit te voeren.

10. Wat is het plan van aanpak?

Hoe ziet het doorvoeren van de maatregel er concreet uit? Wat is de planning? Wat zijn de randvoorwaarden om risico's te omarmen en kansen te benutten?
Maatregel 1: Op korte termijn geen. Er is nog onduidelijkheid over 2027 en verder. Per 2027 komt er een stelselwijziging kinderopvang. De effecten op de subsidie voor Speeltaalhuizen is nog niet bekend.
Maatregel 2: Tempo van afbouw is van belang om goede afspraken te maken met de partners die het uitvoeren.
Maatregel 3: Minder ruimte om vanuit budget laaggeletterdheid andere activiteiten uit te voeren.

1. Titel van de maatregel

318c. Besparing subsidies opvoed- en opgroeiondersteuning (jeugd)

2. Omschrijving van de maatregel

Een beknopte toelichting: waar gaat deze ombuiging over? Wat doen we bij deze ombuiging anders, meer of niet meer?

Wat kenmerkt deze maatregel? Wat gaat veranderen? Waar zit de besparing?
De maatregel kenmerkt zich door het uitgangspunt dat het beschikbare budget voor preventieve ondersteuning op het gebied van opvoeden en opgroeien zo doelmatig en effectief mogelijk wordt ingezet.
Bij de toekenning van de subsidies jeugd 2025 zijn de subsidieaanvragen scherper dan voorheen getoetst op hun doelmatigheid (de mate waarin zij zich richten op de belangrijkste zorgvragen in Zoetermeer) en hun effectiviteit. Deze ontwikkeling wordt de komende jaren doorgezet waarbij bestaande activiteiten steeds meer plaats gaan maken voor bewezen effectieve interventies. Dit zijn interventies die op grote schaal zijn onderzocht en waarvan bekend is dat zij van positieve invloed zijn op bijvoorbeeld de opvoedvaardigheden van ouders of het sociaal-emotioneel welzijn van jeugdigen. Hierdoor wordt verwacht dat er het gebruik van specialistische jeugdhulp afneemt.

Vanuit de hierboven geschetste ontwikkeling kunnen we 3 onderdelen onderscheiden waarbinnen besparing mogelijk is:

A. Het aandeel bewezen effectieve interventies opvoeden en opgroeien wordt vergroot ten koste van bestaande activiteiten en interventies (taakstelling bezuiniging: € 145.000)

In 2025 wordt onderzocht of de effectiviteit van de volgende interventies voldoende is onderbouwd. Dit zijn interventies die nu in Zoetermeer beschikbaar zijn en die niet door een landelijk kennisinstituut als bewezen effectief of goed onderbouwd zijn erkend.

- Preventie+ van Schoolformaat
- Kind aan Huis van Humanitas
- Strong Girls Young van Elance Academy
- Maatjesproject en vakantiemaatjes van Jong Perspectief
- Move On van GroUp Buurtwerk
- Collectief trainingsaanbod binnen het onderwijs (diverse trainingen) van Schoolformaat

Daar waar de onderbouwing van de effectiviteit onvoldoende is of daar waar er bewezen effectieve interventies zijn die zich richten op dezelfde doelgroep en zorgvraag, wordt de activiteit afgebouwd en de financiering gestopt.

Taakstelling: Rekening houdend met het feit dat er middelen nodig zijn om te kunnen investeren in bewezen effectieve interventies, kan er met het doorzetten van deze ontwikkeling een bezuiniging van € 145.000 op de begroting jeugd preventie worden gerealiseerd vanaf 2026.

B. Aanscherpen opdracht van de grotere organisaties met een breed palet aan activiteiten en interventies (taakstelling bezuiniging: € 50.000)

Naast de onder 1. Genoemde besparing, is er bij de 3 organisaties die de grootste hoeveelheid subsidie ontvangen potentieel voor meer doelmatigheid. Het gaat hierbij om de volgende subsidies:

- Jeugd Gezondheidszorg (JGZ)
- GroUp Buurtwerk
- Schoolformaat
- Jongeren Informatie Punt (JIP).

Een besparing is te realiseren door het aanbrengen van scherpte en focus in de opdracht. Hierbij gaat het met name om aanscherping en focus in de afstemming met andere beleidsdomeinen zoals veiligheid, WMO en onderwijs.

Taakstelling: Met deze ontwikkeling kan er een bezuiniging van € 50.000 op de begroting jeugd preventie worden gerealiseerd vanaf 2026.

C. Overig (bezuiniging: € 55.000)

Er zijn hiernaast een aantal activiteiten waarop vanaf 2026, los van de bovengenoemde beweging, bezuinigd kan worden om deze onvoldoende relatie hebben met de belangrijkste zorgvragen. Het gaat hierbij om de volgende activiteiten:

- Mentortrajecten van Jong Perspectief (€ 26.500)
- Jongeren in Actie van het Jongeren Informatie Punt (JIP) (€ 2.550)
- Huttenbouwweek, jongerenactiviteiten en zomerkamp van YMCA (€ 8.772)
- Stadhuis van de Democratie (€ 17.178)

Totale bezuiniging: € 55.000

3. Impact op het maatschappelijk effect

Informatie over het maatschappelijk effect:

a. Welk effect heeft de ombuiging op het voorzieningenniveau in Zoetermeer?

b. Welk effect heeft de ombuiging op inwoners, bedrijven en instellingen?

c. Welk effect heeft de ombuiging op specifieke doelgroepen (naar aanleiding van motie)

In welke mate draagt de maatregel bij of doet de maatregel af aan de maatschappelijke effecten waar de gemeente aan wil bijdragen?

Het maatschappelijk effect waaraan de gemeente wil bijdragen met voorzieningen voor opvoed- en opgroeiondersteuning is dat jeugdigen kansrijker, veiliger en gezonder kunnen opgroeien in Zoetermeer.

De voorzieningen die beschikbaar zijn zullen in de loop van de tijd steeds beter passen bij de zorgvraag van ouders en jeugdigen omdat we deze voorzieningen meer vraaggericht in plaats van aanbodgericht gaan organiseren. Ouders en jeugdigen die gebruik maken van deze voorzieningen zullen in de loop van de tijd ook effectievere ondersteuning ontvangen. De verwachting hierbij is dat hierdoor het gebruik van specialistische jeugdhulp zal afnemen.

Ten gevolge van de maatregel zullen bepaalde activiteiten geen doorgang meer vinden. Deze activiteiten hebben onvoldoende relatie tot de belangrijkste zorgvragen op gebied van opvoeden en opgroeien maar worden om andere redenen door inwoners wel als positief ervaren. De beweging naar eigen regie en kracht zal hierdoor voelbaar zijn.

4. Impact op inwoners, instellingen en bedrijven

Informatie over de betrokken partijen: welke partijen zijn nodig om de ombuiging te kunnen realiseren?

Wat zijn de consequenties voor inwoners, instellingen en bedrijven van deze maatregel? Wat is incidenteel en wat is structureel?

De consequenties voor inwoners worden onder 3 (bijdrage aan maatschappelijk effect) benoemd.

De consequentie voor instellingen en bedrijven is dat van organisaties wordt verwacht dat zij in 2025 de effectiviteit van hun activiteiten aantonen door deze schriftelijk te onderbouwen. Daar waar deze activiteiten niet bewezen effectief of voldoende onderbouwd zijn, worden de activiteiten vanaf 2026 afgebouwd en vervangen door bewezen effectieve of goed onderbouwde interventies.

Voor organisaties en instellingen die willen bijdragen aan de onder 1 geschetste ontwikkeling is er de mogelijkheid om een subsidieaanvraag te doen voor het introduceren van een nieuwe, bewezen effectieve interventie die zich richt op één (of meerdere) van de belangrijke zorgvragen.

5. Impact op de eigen organisatie

Welke veranderingen in de organisatie zijn nodig om de maatregel te realiseren? Welke processen veranderen? Wat verandert er voor personeel?

De inhoudelijke ontwikkeling die is ingezet met de subsidieregeling 2025, de subsidieverstrekking voor 2025 en met deze maatregel moet gecontinueerd worden ten aanzien van de subsidieregeling 2026.

Er moet een proces ingericht worden voor structurele afstemming op (mogelijke) juridische vraagstukken.

Om subsidieaanvragers te ondersteunen bij hun subsidieaanvraag 2026 moet een proces worden ingericht waarbij organisaties en instellingen op laagdrempelige en eenduidige wijze toegang hebben tot informatie over de vereisten, de fasering en de consequenties.

6. Informatie over het effect op beleid en ambities

Welk effect heeft de ombuiging op het realiseren van de gemeentelijke doelstellingen? Raakt de ombuiging het coalitieakkoord of de visie Zoetermeer 2040?
Niet van toepassing.

7. Financieel effect van de maatregel

Informatie over de opbrengst: wat levert de ombuiging op voor de meerjarenbegroting? Is dat effect incidenteel of structureel? En zijn er initiële investeringen nodig, transitiekosten of frictiekosten?

C. Welke structurele besparing levert deze maatregel op? Graag een korte onderbouwing.

B. Indien mogelijk, vragen we je de besparing uit te werken in onderstaande tabel:

Jaar *Besparingen/kosten*	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031 e.v.
Structurele besparing per jaar		250.000	250.000	250.000	250.000	250.000	250.000
Incidentele besparing per jaar							
Extra inkomsten							
Investeringen/kosten							
Saldo besparing		**250.000**	**250.000**	**250.000**	**250.000**	**250.000**	**250.000**

8. Frictie

Informatie over de tijd: vanaf welk moment is de ombuiging te realiseren en het financiële effect in te boeken? En is er voorbereidingstijd nodig, bijvoorbeeld omdat er een overeenkomst aan ten grondslag ligt?

Wat is de benodigde invoeringstijd voor de maatregel? Zijn er investerings- of frictiekosten?
Bij de subsidieverstrekking voor 2026 kan de besparing van € 250.000 worden gerealiseerd.

9. Wat zijn de kansen en risico's?

Informatie over de haalbaarheid: zijn er risico's, onzekerheden of randvoorwaarden voor de implementatie? Hoe complex is de ombuiging?

Welke kansen en risico's brengt deze maatregel met zich mee?
Kansen:
In het raadsbesluit hervorming specialistische jeugdhulp is opgenomen dat organisaties die de toegang tot jeugdhulp organiseren meer naar vrij-toegankelijke voorzieningen moeten verwijzen, in plaats van specialistische jeugdhulp. Het is daarom essentieel ervoor te zorgen dat er een groeiend aantal jeugdigen en hun ouders gebruik kunnen maken van doelmatige en effectieve opvoed- en opgroeivoorzieningen.

Risico's:
Bestaande interventies kunnen niet afgebouwd worden, daar waar zij zich richten op belangrijke zorgvragen, voordat hier andere, effectievere interventies voor in de plaats zijn georganiseerd. Een randvoorwaarde is dat er in 2025 voldoende, passende, bewezen effectieve interventies worden geïdentificeerd die vanaf 2026 kunnen worden ingezet in Zoetermeer. Na een eerste inventarisatie lijkt dit haalbaar. Wanneer interventies daadwerkelijk van start kunnen hangt echter ook af van praktische zaken, zoals de werving van professionals en de mogelijkheden voor deelname aan training.

10. Wat is het plan van aanpak?

Hoe ziet het doorvoeren van de maatregel er concreet uit? Wat is de planning? Wat zijn de randvoorwaarden om risico's te omarmen en kansen te benutten?

Planning:

- Proces inrichten met onder andere bestuur, beleidsteams, jurist, subsidie bureau voor de implementatie van deze maatregel, in samenhang met andere reeds ingezette maatregelen en projecten (Q1, Q2)
- Nieuwe subsidieregeling Sociaal Domein 2026 (april/mei 2026)
- Inventarisatie van mogelijkheden voor nieuwe, bewezen effectieve interventies (Q1, Q2 2025)
- Het begeleiden van organisaties bij de schriftelijke onderbouwing van hun activiteiten en interventies (Q1, Q2 2025)
- Het informeren van externe organisaties en het inrichten van een proces waarbij organisaties gedurende het aanvragen van subsidies informatie en advies kunnen ontvangen, bijvoorbeeld door het instellen van een subsidiespreekuur (Q1, Q2 2025)
- Beoordeling van subsidieaanvragen voor 2026 (september – november 2025)

Randvoorwaarden:
Breed draagvlak (gemeenteraad, college van B&W, ambtelijk) voor het inzetten van deze ontwikkeling.

1. Titel van de maatregel

318d. Besparing subsidies culturele basisinstellingen

2. Omschrijving van de maatregel

Een beknopte toelichting: waar gaat deze ombuiging over? Wat doen we bij deze ombuiging anders, meer of niet meer?

Wat kenmerkt deze maatregel? Wat gaat veranderen? Waar zit de besparing?
De maatregel kenmerkt zich door het uitgangspunt dat het beschikbare budget voor cultuur zo doelmatig en effectief mogelijk wordt ingezet.
Met het subsidiebudget wordt een diversiteit aan cultureel aanbod aangeboden zodat alle inwoners kunnen deelnemen aan cultuur. Bij de toekenning van de subsidies cultuur 2025 zijn de subsidieaanvragen scherper dan voorheen getoetst op hun doelmatigheid.
Binnen het beleidsveld Vrije tijd zijn geen subsidies die beëindigd of gedeeltelijk beëindigd kunnen worden zonder dat dit ten koste gaat van het realiseren van beleidsdoelen. Het advies is om vrijwel alle subsidies voort te zetten in de huidige vorm.
Als vanuit Vrije Tijd meer bijgedragen moet worden aan de bezuinigingen op subsidies is het voorstel om niet te kiezen voor de kaasschaafmethode maar te kiezen voor het bezuinigen op de Subsidieregeling Culturele basisinstellingen (€ 10.873.275). Bij deze vierjarige subsidieaanvraag door de grote culturele instellingen kan in overleg met de partijen onderzocht worden in hoeverre het Stadstheater, CKC en de Bibliotheek tot een bezuiniging kunnen komen tot een bedrag van maximaal € 800.000 in totaal. Een besparing is mogelijk te realiseren door het aanbrengen van scherpte en focus in de bedrijfsvoering.

Bij deze bezuiniging plaatsen we de kanttekening dat afgelopen jaren impliciet al gekort is op de subsidies aan culturele instellingen. De gemeentelijke indexering (2% in 2025) heeft de gestegen kosten van culturele instellingen aan huur (3,5%) en CAO (3%) plus hogere energiekosten niet gevolgd. Hierdoor kunnen instellingen moeilijk rondkomen.

Totale bezuiniging: maximaal € 800.000 vanaf 2029.

3. Impact op het maatschappelijk effect

Informatie over het maatschappelijk effect:
a. Welk effect heeft de ombuiging op het voorzieningenniveau in Zoetermeer?
b. Welk effect heeft de ombuiging op inwoners, bedrijven en instellingen?
c. Welk effect heeft de ombuiging op specifieke doelgroepen (naar aanleiding van motie)

In welke mate draagt de maatregel bij of doet de maatregel af aan de maatschappelijke effecten waar de gemeente aan wil bijdragen?
Met het doorvoeren van een bezuiniging op de grote culturele instellingen kunnen zij moeilijker hun bedrijfsvoering rond krijgen en zullen zij moeten zoeken naar oplossingen om een financieel beter sluitende begroting te krijgen. Hierdoor zullen zij mogelijk een meer commerciëlere invulling gaan zoeken van hun programmering dan volgens het huidige gemeentelijke cultuurbeleid wenselijk is. Met de instellingen moet samen gekeken worden in hoeverre zij hierdoor nog bij kunnen dragen aan een breder cultureel aanbod aan de stad.

4. Impact op inwoners, instellingen en bedrijven

Informatie over de betrokken partijen: welke partijen zijn nodig om de ombuiging te kunnen realiseren?

Wat zijn de consequenties voor inwoners, instellingen en bedrijven van deze maatregel? Wat is incidenteel en wat is structureel?
Uit onderzoek blijkt dat een concert beluisteren, een boek lezen en een activiteit of festival bezoeken goed zijn voor onderwijsprestaties en mentale en fysieke gezondheid. Ook bevorderen culturele voorzieningen de leefbaarheid in een wijk en voorkomen ze criminaliteit. Door te bezuinigen op cultuur neemt de maatschappelijke waarde hierop structureel af.
De stapeling van bezuinigingsmaatregelen vanuit zowel rijk als gemeente raakt de kunst- en cultuursector hard.
Budget 2026: Cultuur: € 12.126.654 Beeldende kunst: € 323.085. Oftewel € 97 per inwoner (ter vergelijking: gemiddelde Nederland: € 101 per inwoner. 100.000+ gemeenten: € 80 - € 130 per inwoner. G9: ca. € 165 per inwoner.

5. Impact op de eigen organisatie

Welke veranderingen in de organisatie zijn nodig om de maatregel te realiseren? Welke processen veranderen? Wat verandert er voor personeel?
De subsidiekaders Culturele Basisinstellingen voor de grote instellingen moet aangescherpt worden. Met de grote partijen moeten gesprekken worden gevoerd om tot een goede invulling te komen. Om culturele basisinstellingen te ondersteunen bij hun subsidieaanvraag voor 2026-2029 moet een proces worden ingericht waarbij organisaties en instellingen begeleid worden.

6. Informatie over het effect op beleid en ambities

Welk effect heeft de ombuiging op het realiseren van de gemeentelijke doelstellingen? Raakt de ombuiging het coalitieakkoord of de visie Zoetermeer 2040?

- Programma Binnenstad
  - culturele voorzieningen dragen bij aan de aantrekkelijkheid van de binnenstad.
- Bureau City Marketing
  - culturele voorzieningen hebben een bovenlokale aantrekkingskracht;
  - bijdragen aan Zoetermeer is de plek;
  - bijdrage aan de Uitagenda.
- Visie Zoetermeer 2040
  - kunst en cultuur draagt bij aan o.a. de programmalijnen
    - Zoetermeer is mijn thuis;
    - Palet van wijken en buurten;
    - Doorlopende ontplooiingskansen voor iedereen;
    - Zoetermeer regiostad.
- Daarnaast heeft cultuur een invloed op de woonaantrekkelijkheid van de stad. Het gebrek aan nabijheid van culturele voorzieningen heeft een invloed op de WOZ waarde.

7. Financieel effect van de maatregel

Informatie over de opbrengst: wat levert de ombuiging op voor de meerjarenbegroting? Is dat effect incidenteel of structureel? En zijn er initiële investeringen nodig, transitiekosten of frictiekosten?

D. Welke structurele besparing levert deze maatregel op? Graag een korte onderbouwing.

B. Indien mogelijk, vragen we je de besparing uit te werken in onderstaande tabel:

Jaar *Besparingen/kosten*	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031 e.v.
Structurele besparing per jaar		200.000	400.000	600.000	800.000	800.000	800.000
Incidentele besparing per jaar							
Extra inkomsten							
Investeringen/kosten							
Saldo besparing		**200.000**	**400.000**	**600.000**	**800.000**	**800.000**	**800.000**

8. Frictie

Informatie over de tijd: vanaf welk moment is de ombuiging te realiseren en het financiële effect in te boeken? En is er voorbereidingstijd nodig, bijvoorbeeld omdat er een overeenkomst aan ten grondslag ligt?

Wat is de benodigde invoeringstijd voor de maatregel? Zijn er investerings- of frictiekosten?
Bij de subsidieverstrekking voor 2026 kan de besparing van € 200.000 worden gerealiseerd. Daarna kan deze bezuiniging oplopen tot € 800.000 in 2029.

9. Wat zijn de kansen en risico's?

Informatie over de haalbaarheid: zijn er risico's, onzekerheden of randvoorwaarden voor de implementatie? Hoe complex is de ombuiging?

Welke kansen en risico's brengt deze maatregel met zich mee?
Kansen:
De culturele instellingen kijken kritischer naar hun eigen bedrijfsvoering om zien kansen om effectiever met het budget om te gaan.

Risico's:
Bestaande interventies zijn afhankelijk van de inzet van de culturele instellingen. Zij moeten hun bedrijfsvoering aanpassen aan het lagere budget. Hierbij kan de dienstverlening aan het publiek in gevaar komen en kan de programmering geraakt worden. Dit zou betekenen dat er minder aanbod komt voor de inwoners.

10. Wat is het plan van aanpak?

Hoe ziet het doorvoeren van de maatregel er concreet uit? Wat is de planning? Wat zijn de randvoorwaarden om risico's te omarmen en kansen te benutten?
Planning:

- Proces inrichten met onder andere bestuur, beleidsteams, jurist, subsidie bureau voor de implementatie van deze maatregel.
- Nieuwe subsidieregeling 4 jaren subsidie (april/mei 2026).
- Inventarisatie van mogelijkheden voor bezuinigingen (Q1, Q2 2025).
- Het begeleiden van organisaties bij de schriftelijke onderbouwing van hun activiteiten en interventies (Q1, Q2 2025).
- Het informeren van externe organisaties en het inrichten van een proces waarbij organisaties gedurende het aanvragen van subsidies informatie en advies kunnen ontvangen, bijvoorbeeld door het instellen van een subsidiespreekuur (Q1, Q2 2025).
- Beoordeling van subsidieaanvragen voor 2026 (september – november 2025).

Randvoorwaarden:
Breed draagvlak (gemeenteraad, college van B&W, ambtelijk) voor het inzetten van deze ontwikkeling.

MAATREGELEN MAATSCHAPPELIJKE VOORZIENINGEN

1. Titel van de maatregel

31-36. Bijzondere bijstand / 39. Kwijtschelding

2. Omschrijving van de maatregel

Een beknopte toelichting: waar gaat deze ombuiging over? Wat doen we bij deze ombuiging anders, meer of niet meer?

Wat kenmerkt deze maatregel? Wat gaat veranderen? Waar zit de besparing?
Versoberen of stoppen met de volgende onderwerpen:

Gemeentepolis: stoppen met vergoeden tandartskosten, orthodontiekosten, brillen
De gemeentepolis is een vorm van bijzondere bijstand die zich bevindt op het snijvlak tussen zorg- en armoedebeleid. De polis is beschikbaar voor inwoners van Zoetermeer met een inkomen tot 120% van de bijstandsnorm. Bezuinigen op de gemeentepolis betekent dat mensen met de laagste inkomens minder geld over houden.

Verlagen uitkering individuele inkomstentoeslag (IIT)
Bij het houden van de IIT zoals het is, zouden de duurzame gebruiksgoederen uit de bijzondere bijstand gehaald kunnen worden. Deze zijn een lening zonder rente.

Inkomensgrens collectieve zorgverzekering verlagen naar 110% of 100%
De burger met een laag inkomen gaat merken als zij niet meer in aanmerking komen voor de collectieve zorgverzekering of bijzondere bijstand. Zij hebben al een laag inkomen en kunnen dan hun zorgkosten niet meer betalen.

Inkomensgrens Zoetermeerpas verlagen naar 110% of 100%
De Zoetermeerpas is een preventief beleidsinstrument. Het stimuleert inwoners om zich te sociaal te participeren en zichzelf te ontwikkelen.

Kwijtschelding riool en afvalstoffenheffing
Dit gaat met name om de kwijtschelding van riool- en afvalstoffenheffing. Inwoners met een laag inkomen zullen een lastenverzwaring krijgen. Het risico bestaat dat meer mensen in de schulden komen en zich zullen melden voor schuldhulpverlening. De Ombudsman zal ook heel kritisch zijn en tot nu toe is geen enkele gemeente gestopt met kwijtschelding (wel een enkel waterschap). De kosten voor kwijtschelding worden opgebracht door o.a. de afvalstoffen- en rioolheffing. Deze zijn op dit moment echter niet volledig kostendekkend.

3. Impact op het maatschappelijk effect

Informatie over het maatschappelijk effect:
a. Welk effect heeft de ombuiging op het voorzieningenniveau in Zoetermeer?
b. Welk effect heeft de ombuiging op inwoners, bedrijven en instellingen?
c. Welk effect heeft de ombuiging op specifieke doelgroepen (naar aanleiding van motie)

In welke mate draagt de maatregel bij of doet de maatregel af aan de maatschappelijke effecten waar de gemeente aan wil bijdragen?
Bezuinigen op armoederegelingen betekent dat mensen met de laagste inkomens minder geld over houden. De Commissie Sociaal Minimum heeft geconcludeerd dat het bijstandsniveau niet voldoende is om mee rond te komen. Volgens het NIBUD daalt de koopkracht van de armste groep Nederlanders dit jaar met 4%. De mensen die door de bezuiniging getroffen worden zijn dus

mensen die al te weinig te besteden hebben. Zij zullen dus op een andere manier hulp moeten zoeken of geld lenen.

4. Impact op inwoners, instellingen en bedrijven

Informatie over de betrokken partijen: welke partijen zijn nodig om de ombuiging te kunnen realiseren?

Wat zijn de consequenties voor inwoners, instellingen en bedrijven van deze maatregel? Wat is incidenteel en wat is structureel?
Bezuinigen op armoederegelingen betekent dat mensen met de laagste inkomens minder geld over houden. De Commissie Sociaal Minimum heeft geconcludeerd dat het bijstandsniveau niet voldoende is om mee rond te komen. Volgens het NIBUD daalt de koopkracht van de armste groep Nederlanders dit jaar met 4%. De mensen die door de bezuiniging getroffen worden zijn dus mensen die al te weinig te besteden hebben. Zij zullen dus op een andere manier hulp moeten zoeken of geld lenen.

5. Impact op de eigen organisatie

Welke veranderingen in de organisatie zijn nodig om de maatregel te realiseren? Welke processen veranderen? Wat verandert er voor personeel?
-

6. Informatie over het effect op beleid en ambities

Welk effect heeft de ombuiging op het realiseren van de gemeentelijke doelstellingen? Raakt de ombuiging het coalitieakkoord of de visie Zoetermeer 2040?
Bezuinigingen raakt de ambities van de gemeente en tevens is dit in tegenspraak met de door de raad aangenomen moties:

- 2406-12 – Geen lastenverzwaring voor onze inwoners
- 2406-36 – Stapeleffect bij kwetsbare doelgroepen
- 2406-44 – Bestaanszekerheid behouden

7. Financieel effect van de maatregel

Informatie over de opbrengst: wat levert de ombuiging op voor de meerjarenbegroting? Is dat effect incidenteel of structureel? En zijn er initiële investeringen nodig, transitiekosten of frictiekosten?

A. Welke structurele besparing levert deze maatregel op? Graag een korte onderbouwing.

De besparing is structureel. Met de besparing worden werkzaamheden versoberd.

*B. Indien mogelijk, vragen we je de besparing uit te werken in onderstaande tabel * € 1.000:*

Jaar *Besparingen/kosten*	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031 e.v.
Structurele besparing per jaar:		1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000
Incidentele besparing per jaar							
Extra inkomsten							
Investeringen/kosten							
Saldo besparing		**1.000**	**1.000**	**1.000**	**1.000**	**1.000**	**1.000**

8. Frictie

Informatie over de tijd: vanaf welk moment is de ombuiging te realiseren en het financiële effect in te boeken? En is er voorbereidingstijd nodig, bijvoorbeeld omdat er een overeenkomst aan ten grondslag ligt?

Wat is de benodigde invoeringstijd voor de maatregel? Zijn er investerings- of frictiekosten?
De maatregelen zullen zorgvuldig moeten worden geïmplementeerd en gecommuniceerd.

9. Wat zijn de kansen en risico's?

Informatie over de haalbaarheid: zijn er risico's, onzekerheden of randvoorwaarden voor de implementatie? Hoe complex is de ombuiging?

Welke kansen en risico's brengt deze maatregel met zich mee?
Bezuinigen brengt een aantal risico's met zich mee:
• meer zorgmijding, minder preventie, groei van problematiek in ernst en complexiteit
• hogere uitgaven aan bijzondere bijstand
• hogere uitgaven aan Stichting Urgente Noden (SUN)
• hogere uitgaven aan Wmo en jeugdzorg
• hogere uitgaven aan schuldhulpverlening

Het risico bestaat dat mensen geen nieuwe koelkast of bank kunnen kopen, waardoor hun kwaliteit van leven exponentieel daalt. Het risico bestaat dat
mensen met een laag inkomen minder goed kunnen rondkomen, wat leidt tot een grotere armoedeval, en verplaatsing van kosten naar bijvoorbeeld
schuldhulpverlening.

Het bezuinigen op of afschaffen van de Zoetermeerpas is juridisch toelaatbaar. Maar dit kan leiden tot groeiende problematiek onder inwoners met een laag inkomen. We
schatten de kans groot dat een bezuiniging op de Zoetermeerpas leidt tot hogere uitgaven elders: in de bijzondere bijstand, subsidies, schuldhulpverlening en jeugdzorg.

10. Wat is het plan van aanpak?

Hoe ziet het doorvoeren van de maatregel er concreet uit? Wat is de planning? Wat zijn de randvoorwaarden om risico's te omarmen en kansen te benutten?
Nader te bepalen.

1. Titel van de maatregel

43/44. Effectiever inrichten individuele voorzieningen (Wmo/HH)

2. Omschrijving van de maatregel

Een beknopte toelichting: waar gaat deze ombuiging over? Wat doen we bij deze ombuiging anders, meer of niet meer?

Wat kenmerkt deze maatregel? Wat gaat veranderen? Waar zit de besparing?
Door de maatwerkvoorziening huishoudelijke ondersteuning effectiever in te richten, verwachten we € 0,75 tot € 1,25 mln. structureel te kunnen besparen. Het uitgangspunt wordt dat inwoners in hun huishouden zelf blijven doen wat zij nog kunnen. Daarbij gaan we inwoners ondersteunen middels drie ondersteuningsniveaus:

- een algemene voorziening om de inzet van een maatwerkvoorziening te voorkomen;
- een kortdurende maatwerkvoorziening;
- een maatwerkvoorziening voor langere duur als dit echt noodzakelijk is.

3. Impact op het maatschappelijk effect

Informatie over het maatschappelijk effect:
a. Welk effect heeft de ombuiging op het voorzieningenniveau in Zoetermeer?
b. Welk effect heeft de ombuiging op inwoners, bedrijven en instellingen?
c. Welk effect heeft de ombuiging op specifieke doelgroepen (naar aanleiding van motie)

In welke mate draagt de maatregel bij of doet de maatregel af aan de maatschappelijke effecten waar de gemeente aan wil bijdragen?
Deze ombuiging heeft naar verwachting geen negatief maatschappelijk effect. Door efficiënter te werken en inwoners de ondersteuning te geven die het beste past, is de bedoeling dat mensen beter worden geholpen tegen potentieel lagere kosten.

4. Impact op inwoners, instellingen en bedrijven

Informatie over de betrokken partijen: welke partijen zijn nodig om de ombuiging te kunnen realiseren?

Wat zijn de consequenties voor inwoners, instellingen en bedrijven van deze maatregel? Wat is incidenteel en wat is structureel?
Om de ombuiging te realiseren, zijn de volgende partijen nodig:
- aanbieders van huishoudelijke ondersteuning die hun dienstverlening moeten vernieuwen met het uitgangspunt dat inwoners zoveel mogelijk zelf blijven doen;
- inwoners, die indien mogelijk zelf meer blijven doen in hun huishouden;
- gemeentelijke organisatie, die tijdens de indicatie van een voorziening goed moet inschatten wat een inwoner zelf kan blijven doen in diens huishouden.

5. Impact op de eigen organisatie

Welke veranderingen in de organisatie zijn nodig om de maatregel te realiseren? Welke processen veranderen? Wat verandert er voor personeel?
De gemeenteraad heeft op 25 januari 205 ingestemd met het nieuwe kaderstellend beleid.
Er wordt volgens de nieuwe kaders en Wmo verordening gewerkt om het nieuwe beleid te kunnen indiceren.
Voor 1-11-2025 dient er een inkoopprocedure plaats te vinden op basis van het nieuwe beleid.
Zodat we beschikken over bij het beleid passende dienstverlening.

6. Informatie over het effect op beleid en ambities

Welk effect heeft de ombuiging op het realiseren van de gemeentelijke doelstellingen? Raakt de ombuiging het coalitieakkoord of de visie Zoetermeer 2040? We verwachten een positief effect, omdat het nieuwe beleid is gebaseerd op de visie van positieve gezondheid. Die visie sluit aan op het coalitieakkoord en de visie Zoetermeer 2040.

7. Financieel effect van de maatregel

Informatie over de opbrengst: wat levert de ombuiging op voor de meerjarenbegroting? Is dat effect incidenteel of structureel? En zijn er initiële investeringen nodig, transitiekosten of frictiekosten?

A. Welke structurele besparing levert deze maatregel op? Graag een korte onderbouwing.

B. Indien mogelijk, vragen we je de besparing uit te werken in onderstaande tabel:

Jaar *Besparingen/kosten*	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031 e.v.
Structurele besparing per jaar		750.000	1.000.000	1.000.000	1.250.000	1.250.000	1.250.000
Incidentele besparing per jaar							
Extra inkomsten			PM*	PM	PM	PM	PM
Investeringen/kosten							
Saldo besparing		**750.000**	**1.000.000**	**1.000.000**	**1.250.000**	**1.250.000**	**1.250.000**

* Vanaf 2027 wordt de inkomensafhankelijke eigen bijdrage weer ingevoerd voor de huishoudelijke ondersteuning. Inwoners die meer verdienen, gaan meer betalen. Dit kan extra inkomsten generen.

8. Frictie

Informatie over de tijd: vanaf welk moment is de ombuiging te realiseren en het financiële effect in te boeken? En is er voorbereidingstijd nodig, bijvoorbeeld omdat er een overeenkomst aan ten grondslag ligt?

Wat is de benodigde invoeringstijd voor de maatregel? Zijn er investerings- of frictiekosten? Per 1-11-2025 gaan de nieuwe contracten in met aanbieders voor huishoudelijke ondersteuning. Vanaf dan kunnen we starten met de nieuwe dienstverlening. Het jaar 2026 wordt gezien als een overgangs- en implementatiejaar waarin gemeente en aanbieders goed leren werken met het nieuwe beleid. In dit jaar kunnen we daarom nog niet de volledige ombuiging realiseren.

9. Wat zijn de kansen en risico's?

Informatie over de haalbaarheid: zijn er risico's, onzekerheden of randvoorwaarden voor de implementatie? Hoe complex is de ombuiging?

Welke kansen en risico's brengt deze maatregel met zich mee? Kans: De zorg raakt steeds meer overbelast. Mensen raken gewend dat ondersteuning niet altijd beschikbaar kan zijn. Daarom is dit een goed moment om inwoners op een nieuwe manier te gaan ondersteunen die efficiënter is. Kans: De invoering van de inkomensafhankelijke eigen bijdrage zou meer inkomsten kunnen generen voor de gemeente als dekking voor de Wmo kosten en het gebruik van de huishoudelijke ondersteuning kunnen stagneren. Risico: Indien er sprake is van autonome groei van het aantal cliënten, kan dit effect hebben op de omvang van de te behalen bezuiniging. De Wmo kent namelijk geen budgetplafond. Als meer mensen hulp nodig hebben, is het college wettelijk verplicht om hen te ondersteunen. Dit kost dan ook meer geld.

10. Wat is het plan van aanpak?

Hoe ziet het doorvoeren van de maatregel er concreet uit? Wat is de planning? Wat zijn de randvoorwaarden om risico's te omarmen en kansen te benutten?
Februari – augustus 2025: inkoopprocedure
Maart – oktober 2025: voorbereiden interne organisatie
September – oktober 2025: informeren cliënten
1-11-2025: start nieuwe dienstverlening

1. Titel van de maatregel

47. Vrijwilligerswaardering

2. Omschrijving van de maatregel

Een beknopte toelichting: waar gaat deze ombuiging over? Wat doen we bij deze ombuiging anders, meer of niet meer? *Wat kenmerkt deze maatregel? Wat gaat veranderen? Waar zit de besparing?*

Het bevorderen van vrijwilligerswerk is opgenomen in de Wmo. De invulling van vrijwilligerswaardering en -ondersteuning biedt keuzevrijheid en op onderdelen kan hierop bezuinigd worden.
1) Stoppen met inkoop externe expertise **€ 20.000**
2) Waardering werd eerder geuit in de vorm van een jaarlijks cadeautje of een incidenteel feest voor vrijwilligers of uitreiking van vrijwilligersprijzen. Met een lager budget gaan we kijken of we op een andere manier waardering kunnen uiten aan alle vrijwilligers **€ 50.000**

3. Impact op het maatschappelijk effect

Informatie over het maatschappelijk effect:
a. Welk effect heeft de ombuiging op het voorzieningenniveau in Zoetermeer?
b. Welk effect heeft de ombuiging op inwoners, bedrijven en instellingen?
c. Welk effect heeft de ombuiging op specifieke doelgroepen (naar aanleiding van motie)

De sociale basis die wordt gevormd door vrijwilligersorganisaties zal minder solide zijn door gebrek aan expertise bij vrijwilligersorganisaties.

4. Impact op inwoners, instellingen en bedrijven

Informatie over de betrokken partijen: welke partijen zijn nodig om de ombuiging te kunnen realiseren?

1) vrijwilligersorganisaties kunnen geen gebruik maken van deze expertise en de kwaliteit van de organisaties kan verminderen.
2) vrijwilligers zullen zich minder gewaardeerd voelen.
Het effect van deze maatregelen zal zijn dat vrijwilligers(organisaties) zich minder gewaardeerd zullen voelen.

5. Impact op de eigen organisatie

Er zijn geen veranderingen in de eigen organisatie.

6. Informatie over het effect op beleid en ambities

Er is geen verwacht effect op beleid en ambities.

7. Financieel effect van de maatregel

Informatie over de opbrengst: wat levert de ombuiging op voor de meerjarenbegroting? Is dat effect incidenteel of structureel? En zijn er initiële investeringen nodig, transitiekosten of frictiekosten?

A. Welke structurele besparing levert deze maatregel op? Graag een korte onderbouwing.

B. Indien mogelijk, vragen we je de besparing uit te werken in onderstaande tabel:

Jaar *Besparingen/kosten*	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031 e.v.
Structurele besparing per jaar		70.000	70.000	70.000	70.000	70.000	70.000
Incidentele besparing per jaar							
Extra inkomsten							
Investeringen/kosten							
Saldo besparing		**70.000**	**70.000**	**70.000**	**70.000**	**70.000**	**70.000**

8. Frictie

Informatie over de tijd: vanaf welk moment is de ombuiging te realiseren en het financiële effect in te boeken? En is er voorbereidingstijd nodig, bijvoorbeeld omdat er een overeenkomst aan ten grondslag ligt?

De ombuiging is vanaf 2026 te realiseren.

9. Wat zijn de kansen en risico's?

Informatie over de haalbaarheid: zijn er risico's, onzekerheden of randvoorwaarden voor de implementatie? Hoe complex is de ombuiging?

1) Door geen externe expertise aan te bieden is er kans dat vrijwilligersorganisaties eerder expertise bij elkaar zullen zoeken. Anderzijds is het risico dat kwaliteit van organisaties zal verminderen. 2) Door minder te investeren in vrijwilligerswaardering is er een risico dat vrijwilligers bij twijfel eerder zullen stoppen met vrijwilligerswerk. De besparing op vrijwilligerswaardering en ondersteuning algemeen geven een risico dat er minder wordt geïnvesteerd in het werven en behoud van vrijwilligers en ondersteuning van vrijwilligersorganisaties. Dit is het doel van de vrijwilligersondersteuning.

10. Wat is het plan van aanpak?

Er is geen plan van aanpak. Met betrokken medewerkers van gemeente en stuurgroep vrijwilligersondersteuning moeten worden bekeken hoe we deze besparing kunnen opvangen.

1. Titel van de maatregel

51/52. Toegankelijkheidsraad

2. Omschrijving van de maatregel

Een beknopte toelichting: waar gaat deze ombuiging over? Wat doen we bij deze ombuiging anders, meer of niet meer?

De Toegankelijkheidsraad ontvangt € 30.000. Een besparing hierop kan dus maximaal € 30.000 zijn. Het totaalbudget is € 110.000 en bestaat uit twee delen: € 30.000 voor de Toegankelijkheidsraad en € 80.000 voor de ambtelijke inzet van de Netwerkregisseur Toegankelijkheid/Secretaris Toegankelijkheidsraad.
Een besparing van € 100.000 betekent dat de Toegankelijkheidsraad en de functie van Netwerkregisseur Toegankelijkheid/Secretaris Toegankelijkheidsraad komen te vervallen.

Nb. Deze coalitieperiode is er elk jaar € 150.000 incidenteel geld beschikbaar gesteld om toegankelijkheid een impuls te geven. De maatregel betreft geen incidentele gelden, alleen structurele gelden. Volgens de maatregel zou het impulsgeld dus beschikbaar blijven. Dit geld wordt uitgegeven aan zaken die genoemd worden in het Manifest Fysieke Toegankelijkheid, die in 2025 door de raad zal worden vastgesteld. Als er geen structurele gelden meer beschikbaar zijn, wordt de uitvoering van het Manifest bemoeilijkt, omdat er geen begeleiding meer is van de netwerkregisseur Toegankelijkheid.

De Netwerkregisseur Toegankelijkheid heeft als opgave om het gebruik van toegankelijkheidsnormen zoveel mogelijk te borgen binnen gemeentelijk beleid, zorgt ervoor dat de juiste normen worden gehanteerd bij de uitvoering van dit beleid en bij nieuwe normen zorgt de netwerkregisseur ervoor dat deze normen geborgd worden. Op het snijvlak van sociaal en fysiek domein is deze functie belangrijk omdat het sociaal welbevinden van mensen met een fysieke beperking kan verbeteren door het toepassen van toegankelijkheidsnormen in het fysieke domein. Het gebruik van deze normen ligt niet vast in de wet. Als dit niet wordt aangejaagd, gaan wij toe naar een stad die niet klaar is voor de vergrijzing de komende jaren.

3. Impact op het maatschappelijk effect

Informatie over het maatschappelijk effect:
a. Welk effect heeft de ombuiging op het voorzieningenniveau in Zoetermeer?
b. Welk effect heeft de ombuiging op inwoners, bedrijven en instellingen?
c. Welk effect heeft de ombuiging op specifieke doelgroepen (naar aanleiding van motie)

a. Bij bouwprojecten, gebiedsontwikkelingen en renovaties wordt geen advies meer gevraagd van ervaringsdeskundigen en is de kans groot dat de voorzieningen minder toegankelijk worden in de toekomst, waardoor minder inwoners gebruik kunnen maken van diverse voorzieningen. Dit heeft impact op zowel het fysieke domein als het sociaal domein.
b. Voor de inwoners zonder beperking zal te merken zijn dat zij niet overal meer naartoe kunnen gaan samen met een kennis of partner op het moment dat openbare ruimte of openbare gebouwen niet meer goed toegankelijk zijn. Bedrijven en instellingen worden niet meer bewust gemaakt van het feit dat mensen met een lichamelijke beperking niet altijd kunnen participeren.
c. De impact voor mensen met een lichamelijke beperking, senioren en mensen met kinderwagens is groot. Wij geven dan geen gehoor meer aan de afspraken in het coalitieakkoord, ook niet aan het VN verdrag voor de rechten voor mensen met een beperking, iets waarvoor we juist als land op de vingers zijn getikt door de EU.

4. Impact op inwoners, instellingen en bedrijven

Informatie over de betrokken partijen: welke partijen zijn nodig om de ombuiging te kunnen realiseren?

De consequentie voor inwoners is dat zij meer obstakels in de stad zullen ervaren omdat de Toegankelijkheidsraad niet heeft kunnen meekijken met nieuwbouw/nieuwe aanleg of renovaties.

Met name de instellingen (en bedrijven) waar de gemeente mee samenwerkt zullen er niet meer op aangesproken worden dat onze inwoners wellicht niet van hun diensten gebruik kunnen maken omdat zij niet zijn aangespoord om hun dienst of gebouw toegankelijk te maken.

5. Impact op de eigen organisatie

Met een besparing van € 100.000 blijft er € 10.000 over en de impulsgelden. De benoeming van de 6 leden en de voorzitter van de Toegankelijkheidsraad worden beëindigd. Aangezien de rol van Netwerkregisseur wegvalt, kan er ook geen vrijwillige groep inwoners worden ingezet die om niet hun adviezen geven aangezien er geen geld is voor de begeleiding. De resterende € 10.000 zou kunnen worden ingezet voor een paar uur regievoering op informatieverstrekking intern over toegankelijkheid. Het personeel zal niet meer op de hoogte zijn van de laatste wet- en regelgeving op het gebied van toegankelijkheid. Dit vindt zijn uitwerking in beleidsstukken, gebiedsvisies en projectplannen, en uiteindelijk wordt dit zichtbaar door een minder toegankelijke stad. De netwerkregisseur moet dan een andere functie moeten krijgen.

6. Informatie over het effect op beleid en ambities

Welk effect heeft de ombuiging op het realiseren van de gemeentelijke doelstellingen? Raakt de ombuiging het coalitieakkoord of de visie Zoetermeer 2040?
De ombuiging raakt het coalitieakkoord waarin is aangegeven juist een impuls te willen geven aan de fysieke toegankelijkheid van de stad. Het bezuinigen op de impulsgelden is een logischere stap dan het bezuinigen op de structurele kosten. Advies: bezuinig op de impulsgelden en behoudt de structurele kosten (in elk geval voor deze coalitieperiode).

7. Financieel effect van de maatregel

Informatie over de opbrengst: wat levert de ombuiging op voor de meerjarenbegroting? Is dat effect incidenteel of structureel? En zijn er initiële investeringen nodig, transitiekosten of frictiekosten?

A. Welke structurele besparing levert deze maatregel op? Graag een korte onderbouwing.

B. Indien mogelijk, vragen we je de besparing uit te werken in onderstaande tabel:

Jaar *Besparingen/kosten*	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031 e.v.
Structurele besparing per jaar			110.000	110.000	110.000	110.000	110.000
Incidentele besparing per jaar	300.000*	150.000					
Extra inkomsten							
Investeringen/kosten							
Saldo besparing	**300.000**	**150.000**	**110.000**	**110.000**	**110.000**	**110.000**	**110.000**

* 150.000 overgeheveld van 2024

8. Frictie

Informatie over de tijd: vanaf welk moment is de ombuiging te realiseren en het financiële effect in te boeken? En is er voorbereidingstijd nodig, bijvoorbeeld omdat er een overeenkomst aan ten grondslag ligt?

Wat is de benodigde invoeringstijd voor de maatregel? Zijn er investerings- of frictiekosten?
Bij de invulling van de bezuinigingsmaatregel zijn gradaties mogelijk:
- Beperking tot € 100.000 in 2026.
- Aanvullend met mate structureel bezuinigingen.
- Taak beëindigen met ingang van 2027.

9. Wat zijn de kansen en risico's?

Informatie over de haalbaarheid: zijn er risico's, onzekerheden of randvoorwaarden voor de implementatie? Hoe complex is de ombuiging?

- De benoeming van de Toegankelijkheidsraad wordt beëindigd. Hier zijn geen risico's aan verbonden anders dan de gevolgen die de gehele opheffing met zich meebrengt en de media aandacht die dit zal krijgen.
- De Netwerkregisseur moet een andere functie krijgen.

10. Wat is het plan van aanpak?

Zie punt 8 en 9.

1. Titel van de maatregel

53. Mantelzorgwaardering

2. Omschrijving van de maatregel

Een beknopte toelichting: waar gaat deze ombuiging over? Wat doen we bij deze ombuiging anders, meer of niet meer?

Wat kenmerkt deze maatregel? Wat gaat veranderen? Waar zit de besparing?
Het waarderen van mantelzorgers is een wettelijke taak van gemeenten (Wmo). Er zitten grote verschillen in de hoogte en in de vorm van de waardering per gemeente. Mantelzorgers die zich registreren in Zoetermeer, ontvangen op dit moment € 200 per jaar. In totaal zijn er +/- 2.600 mantelzorgers, die een mantelzorgcompliment ontvangen. Kosten: € 520.000. De waardering in Zoetermeer is op dit moment de hoogste in Nederland (samen met de gemeenten Aalten en Baarn).
Voor de uitvoering van de regeling mantelzorgwaardering ontvangt Palet Welzijn een subsidie. Deze is bestemd voor de uitvoering van de mantelzorgwaardering; controle op mantelzorgers (fraude-technisch), telefonisch contact (komen altijd veel vragen), registratiesysteem beheren. De subsidie voor 2025 voor de uitvoering bedraagt € 54.083.

Op de mantelzorgwaardering kan op verschillende manieren worden omgebogen/bezuinigd:

1. Regeling continueren. Aan de taakstelling op de deelterreinen mantelzorg- en vrijwilligerswaardering is een gezamenlijk richtbedrag van € 130.000 verbonden (€ 100.000 mantelzorgwaardering en 30.000 vrijwilligerswaardering). Vanwege de bestaande onder-uitputting op beide betrokken budgetten kan ter grootte van het richtbedrag bezuinigd worden zonder directe gevolgen voor het (bestaande) beleid op deze twee deelterreinen.

Echter, het is wel mogelijk om op mantelzorgwaardering extra te bezuinigen omdat Zoetermeer een hoge mantelzorgwaardering heeft ten opzichte van andere gemeenten. De waardering kan dan op de volgende manieren worden omgebogen/bezuinigd:

2. € 100 per mantelzorger: bespaart +/- € 260.000
3. € 50 per mantelzorger: bespaart +/- € 390.000
4. Deel van het budget ombuigen van waardering naar budget voor mantelzorgondersteuning: behoefte van mantelzorgers.

3. Impact op het maatschappelijk effect

Informatie over het maatschappelijk effect:
a. Welk effect heeft de ombuiging op het voorzieningenniveau in Zoetermeer?
b. Welk effect heeft de ombuiging op inwoners, bedrijven en instellingen?
c. Welk effect heeft de ombuiging op specifieke doelgroepen (naar aanleiding van motie)

In welke mate draagt de maatregel bij of doet de maatregel af aan de maatschappelijke effecten waar de gemeente aan wil bijdragen?
1. Geen directe gevolgen
2. & 3. De mantelzorgers zullen minder tevreden zijn met de waardering en zich minder gewaardeerd voelen door de gemeente.
4. Kan worden opgevangen door meer budget voor mantelzorgondersteuning d.m.v. deel van budget ombuigen naar mantelzorgondersteuning (naar inZet).

4. Impact op inwoners, instellingen en bedrijven

Informatie over de betrokken partijen: welke partijen zijn nodig om de ombuiging te kunnen realiseren?

Wat zijn de consequenties voor inwoners, instellingen en bedrijven van deze maatregel? Wat is incidenteel en wat is structureel?

1. Geen impact
2. & 3. De mantelzorgers zullen minder tevreden zijn met de waardering en zich minder gewaardeerd voelen door de gemeente. De organisatie Palet Welzijn zal de uitvoering van de mantelzorgwaardering blijven doen, dus geen impact.
4. Eventueel deel van budget naar inZet voor mantelzorgondersteuning.

5. Impact op de eigen organisatie

Welke veranderingen in de organisatie zijn nodig om de maatregel te realiseren? Welke processen veranderen? Wat verandert er voor personeel?
Geen wijzigingen.

6. Informatie over het effect op beleid en ambities

Welk effect heeft de ombuiging op het realiseren van de gemeentelijke doelstellingen? Raakt de ombuiging het coalitieakkoord of de visie Zoetermeer 2040?
Geen effect. Ombuigen naar meer ondersteuning kan de mantelzorgers extra hulp bieden.
In het coalitieakkoord staat: We reserveren voor het sociaal domein € 1.600.000 per jaar extra structureel budget voor jeugd, schuldhulpverlening, mantelzorg, diversiteit, buurtwerk, IPTA-coaches, wijkrestaurants en Wmo.

7. Financieel effect van de maatregel

Informatie over de opbrengst: wat levert de ombuiging op voor de meerjarenbegroting? Is dat effect incidenteel of structureel? En zijn er initiële investeringen nodig, transitiekosten of frictiekosten?

A. Welke structurele besparing levert deze maatregel op? Graag een korte onderbouwing.
Het besparingspotentieel hangt af van de gekozen maatregel. Zie onderdeel 2. Omschrijving van de maatregel:

1. € 100.000
2. € 260.000
3. € 390.000
4. Ligt aan budget ombuigen.

B. Indien mogelijk, vragen we je de besparing uit te werken in onderstaande tabel:

Jaar *Besparingen/kosten*	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031 e.v.
Structurele besparing per jaar		390.000	390.000	390.000	390.000	390.000	390.000
Incidentele besparing per jaar							
Extra inkomsten							
Investeringen/kosten							
Saldo besparing		**390.000**	**390.000**	**390.000**	**390.000**	**390.000**	**390.000**

8. Frictie

Informatie over de tijd: vanaf welk moment is de ombuiging te realiseren en het financiële effect in te boeken? En is er voorbereidingstijd nodig, bijvoorbeeld omdat er een overeenkomst aan ten grondslag ligt?

Wat is de benodigde invoeringstijd voor de maatregel? Zijn er investerings- of frictiekosten?
1 april 2026 start altijd de aanvraagperiode voor de mantelzorgwaardering 2026. Vóór die tijd moet duidelijk zijn wat er met de mantelzorgwaardering gaat gebeuren voor 2026.

9. Wat zijn de kansen en risico's?

Informatie over de haalbaarheid: zijn er risico's, onzekerheden of randvoorwaarden voor de implementatie? Hoe complex is de ombuiging?

Welke kansen en risico's brengt deze maatregel met zich mee?
Risico: ontevreden mantelzorgers. Mantelzorgers voelen zich onvoldoende gewaardeerd.
Ombuiging naar inZet is niet complex. inZet heeft al mantelzorgondersteuning in het takenpakket.

10. Wat is het plan van aanpak?

Hoe ziet het doorvoeren van de maatregel er concreet uit? Wat is de planning? Wat zijn de randvoorwaarden om risico's te omarmen en kansen te benutten?
Vóór 1 april 2026 moeten:

- mantelzorgers zijn geïnformeerd;
- beleid aangepast;
- Palet Welzijn zijn geïnformeerd;

Goed om met Palet Welzijn (evt. inZet) de mantelzorgers te informeren. Ook om te zorgen en kijken hoe we de klap kunnen verzachten.

1. Titel van de maatregel

118. Zwemvergoeding

2. Omschrijving van de maatregel

Een beknopte toelichting: waar gaat deze ombuiging over? Wat doen we bij deze ombuiging anders, meer of niet meer?

Voorgesteld wordt te stoppen met de 'Zwemvergoeding'. De huidige regeling is bedoeld voor ouders/verzorgers van Zoetermeerse kinderen die geboren zijn in 2019 en die in 2025 zwemles volgen voor het zwemdiploma A kunnen een vergoeding krijgen van € 100.
Dit budget is structureel opgenomen in de meerjarenbegroting en de voorgestelde ombuiging heeft dan ook een structureel effect van het aantal kinderen geboren in specifiek jaar x € 100.
Voor het jaar 2025 e.v. is dit een bedrag van € 121.000.

3. Impact op het maatschappelijk effect

Informatie over het maatschappelijk effect:
a. Welk effect heeft de ombuiging op het voorzieningenniveau in Zoetermeer?
b. Welk effect heeft de ombuiging op inwoners, bedrijven en instellingen?
c. Welk effect heeft de ombuiging op specifieke doelgroepen (naar aanleiding van motie)

Deze vergoeding kan worden beschouwd als 'een welkome tegemoetkoming' in plaats van dat het bijdraagt aan de zwemvaardigheid.
Een uitzondering hierbij zijn huishoudens met een lager inkomen. Voor deze groep is middels de Zoetermeerpas de mogelijkheid om een compensatie te krijgen voor het onderdeel zwemvaardigheid. Het wordt dan ook sterk ontraden om deze bezuiniging te combineren met een bezuiniging op de ZoetermeerPas (programma 1) voor het onderdeel zwemvaardigheid.

De ombuiging heeft een effect op het voorzieningenniveau in Zoetermeer. Met deze ombuiging vervalt deze tegemoetkoming in de kosten voor zwemles, maar de verwachting is dat voor de groep ouders en verzorgers het een gemiddeld en hoger inkomen dit niet gaat leiden tot een afname van de zwemvaardigheid. De aanbieders van zwemvaardigheid zullen hetzelfde effect ervaren van deze ombuiging.
Daarnaast laat het gebruik van de regeling de volgende cijfers en percentages zien:

Jaar	*Aantal kinderen*	*Aanvragen*	*Procent*
2018	1436	981	68%
2019	1343	860	64%
2020	1418	870	61%
2021	2820	776	28%
2022	2822	890	32%
2023	2807	794	28%
2024	1348	804	60%

4. Impact op inwoners, instellingen en bedrijven

Informatie over de betrokken partijen: welke partijen zijn nodig om de ombuiging te kunnen realiseren?

Het gemeentebestuur kan het afschaffen van deze tegemoetkoming zelfstandig nemen. Hier is geen besluit of anderszins iets vanuit het veld voor nodig.

5. Impact op de eigen organisatie

Naast het vrijvallen van het exploitatiebudget heeft deze ombuiging ook een effect op werkvoorraad van de afdeling Vrije Tijd, cluster Sport en in mindere mate de afdeling F&C. De laagdrempelige verwerking van de aanvraag is niet meer nodig. Vergoeding zwemles aanvragen | Gemeente Zoetermeer
De vrijgevallen ambtelijke capaciteit is echter te gering om hier ook formatieve consequenties aan te verbinden.

6. Informatie over het effect op beleid en ambities

Zoals onder punt 3 al is beschreven is de verwachting, dat het effect van de buiging een gering effect heeft op het daadwerkelijke gerealiseerde aantal zwemdiploma's A. Deze aanname maakt dan ook dat de passages in het coalitieakkoord overeind kunnen blijven. Mits de mogelijkheid om via de Zoetermeerpas extra ondersteuning voor de zwemvaardigheid overeind blijft. Dit is immers de groep ouders en verzorgers van kinderen die de financiële steun echt nodig heeft en het verschil kan betekenen tussen zwemles en geen zwemles.

Coalitieakkoord:
… Zwemvaardigheid is onze prioriteit en we nemen aanvullende maatregelen om een zwemdiploma voor zoveel mogelijk kinderen mogelijk te maken…
….Voor de zwemvaardigheid streven we er naar dat ieder kind de mogelijkheid heeft om tenminste een zwemdiploma A te halen….

7. Financieel effect van de maatregel

Informatie over de opbrengst: wat levert de ombuiging op voor de meerjarenbegroting? Is dat effect incidenteel of structureel? En zijn er initiële investeringen nodig, transitiekosten of frictiekosten?

A. Welke structurele besparing levert deze maatregel op? Graag een korte onderbouwing.
Wanneer wordt besloten om te stoppen met de zwemvergoeding, valt er een structurele besparing te realiseren van € 121.000, mits de ondersteuning via de Zoetermeerpas voor zwembadvergoeding overeind blijft.

B. Indien mogelijk, vragen we je de besparing uit te werken in onderstaande tabel:

Jaar *Besparingen/kosten*	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031 e.v.
Structurele besparing per jaar		120.840	120.840	120.840	120.840	120.840	120.840
Incidentele besparing per jaar							
Extra inkomsten							
Investeringen/kosten							
Saldo besparing		**120.840**	**120.840**	**120.840**	**120.840**	**120.840**	**120.840**

8. Frictie

Informatie over de tijd: vanaf welk moment is de ombuiging te realiseren en het financiële effect in te boeken? En is er voorbereidingstijd nodig, bijvoorbeeld omdat er een overeenkomst aan ten grondslag ligt?

Kan per 1 januari 2026 worden ingevoerd.

9. Wat zijn de kansen en risico's?

Informatie over de haalbaarheid: zijn er risico's, onzekerheden of randvoorwaarden voor de implementatie? Hoe complex is de ombuiging?

Het blijft moeilijk hard te maken in hoeverre de regeling zwemvergoeding staat tot vergroten van de zwemvaardigheid in de zin van zwemdiploma A.

10. Wat is het plan van aanpak?

De ombuiging moet worden opgenomen in de Perspectiefnota 2026 met uiteindelijk een uitwerking in de Programmabegroting 2026 e.v. Kan per 1 januari 2026 worden ingetrokken.

1. Titel van de maatregel

120, 222, 124 Sportbeleid/evenementen

2. Omschrijving van de maatregel

Een beknopte toelichting: waar gaat deze ombuiging over? Wat doen we bij deze ombuiging anders, meer of niet meer?

Wat kenmerkt deze maatregel? Wat gaat veranderen? Waar zit de besparing?

a. Topsportevenementen minder ondersteunen: € 20.000
b. Sportakkoord stoppen: € 55.000
c. Subsidieplafond Evenementen van € 750.000 naar € 700.000
d. Bestuurlijke evenementen van € 75.000 naar € 50.000

3. Impact op het maatschappelijk effect

Informatie over het maatschappelijk effect:
a. Welk effect heeft de ombuiging op het voorzieningenniveau in Zoetermeer?
b. Welk effect heeft de ombuiging op inwoners, bedrijven en instellingen?
c. Welk effect heeft de ombuiging op specifieke doelgroepen (naar aanleiding van motie)

In welke mate draagt de maatregel bij of doet de maatregel af aan de maatschappelijke effecten waar de gemeente aan wil bijdragen?

a. Topsport: vaak ongeveer 3.000 tot 6.000 per evenement en kan een zetje zijn voor lokale aanbieders die zich willen inzetten voor topsportevenementen. Voorbeelden van afgelopen jaren: Poolstok hoogspringen (Iion), NK jeugd karate (Kai Sei), Internationale Mountainbike wedstrijden, Kunstschaatsen in SilverDome.
b. Sportakkoord stoppen (krijgen € 67.000 van rijk en zetten zelf aanvullend nog eens € 55.000 in) Middelen beschikbaar gesteld door de Raad die ingezet worden voor een coördinator en activiteiten. Rijksmiddelen vervallen bij stoppen hebben we ook deze kosten niet meer. Gevolg; aanvragers krijgen geen subsidie meer voor projecten waarmee sport en
c. Budget voor inkoop en subsidies van evenementen: € 750.000 plafond voor evenementensubsidies vanuit het evenementenloket. Budget wordt volledig gebruikt en veel aanvragers krijgen niets omdat plafond al is bereikt. Minder evenementen. Evenementen die wel plaatsvinden vragen hoge toegangsprijs . Zoetermeerders hebben geen/minder toegang hebben tot lokale culturele, sportieve 8 en recreatieve activiteiten die vaak deel uitmaken van het sociale leven
d. Nieuwjaarsvoorstellingen in en externen goedkoper organiseren: € 25.000 Voorstelling en bijeenkomst wordt kleiner georganiseerd (bijvoorbeeld alleen nieuwjaarsreceptie met optreden). Groep inwoners die nu gratis naar een voorstelling kan is teleurgesteld. Er komen minder inwoners en mogelijk ook bestuurders van omliggende gemeenten op af. Minder zichtbaarheid op socials en media.

4. Impact op inwoners, instellingen en bedrijven

Informatie over de betrokken partijen: welke partijen zijn nodig om de ombuiging te kunnen realiseren?

Wat zijn de consequenties voor inwoners, instellingen en bedrijven van deze maatregel? Wat is incidenteel en wat is structureel?

a. Verenigingen en sportbonden zullen niet meer naar Zoetermeer komen om NK's, EK's en WK's te organiseren. Inwoners kunnen geen kennismaken met grote (internationale) wedstrijden.
b. Verenigingen kunnen geen/minder sport/welzijnsactiviteiten organiseren.
c. Economische impact voor lokale bedrijven: Lokale bedrijven die afhankelijk zijn van evenementen, zoals horecagelegenheden, leveranciers en retailers, voelen de impact van

verminderde inkomsten. Dit kan zorgen voor mogelijke sluitingen of vermindering van werkgelegenheid. + Minder toeristische aantrekkingskracht: Evenementen dragen bij aan de toeristische aantrekkingskracht van een stad. Een volledige bezuiniging kan leiden tot minder toeristen en bezoekers, wat gevolgen heeft voor lokale bedrijven en de economie.

d. Lokale organisator moet mee ombuigen. Er gaat minder geld naar lokale ondernemers.

5. Impact op de eigen organisatie

Welke veranderingen in de organisatie zijn nodig om de maatregel te realiseren? Welke processen veranderen? Wat verandert er voor personeel?
Deze bezuinigingen hebben geen consequenties voor de interne medewerkers. Wel zullen er meer klachten komen vanuit externen doordat er minder geld beschikbaar is en vaker nee gezegd zal worden. Stoppen/minderen met evenementen raakt City Marketing 'Zoetermeer is de plek'.

6. Informatie over het effect op beleid en ambities

Welk effect heeft de ombuiging op het realiseren van de gemeentelijke doelstellingen? Raakt de ombuiging het coalitieakkoord of de visie Zoetermeer 2040?
Voldoen niet meer aan Coalitieakkoord: "de toonaangevende Zoetermeerse evenementen willen we behouden".

7. Financieel effect van de maatregel

Informatie over de opbrengst: wat levert de ombuiging op voor de meerjarenbegroting? Is dat effect incidenteel of structureel? En zijn er initiële investeringen nodig, transitiekosten of frictiekosten?

A. Welke structurele besparing levert deze maatregel op? Graag een korte onderbouwing.

De besparing is structureel. Met de besparing worden werkzaamheden versoberd.

B. Indien mogelijk, vragen we je de besparing uit te werken in onderstaande tabel:

Jaar *Besparingen/kosten*	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031 e.v.
Structurele besparing per jaar:		75.000	150.000	150.000	150.000	150.000	150.000
Incidentele besparing per jaar							
Extra inkomsten							
Investeringen/kosten							
Saldo besparing		**75.000**	**150.000**	**150.000**	**150.000**	**150.000**	**150.000**

8. Frictie

Informatie over de tijd: vanaf welk moment is de ombuiging te realiseren en het financiële effect in te boeken? En is er voorbereidingstijd nodig, bijvoorbeeld omdat er een overeenkomst aan ten grondslag ligt?

Wat is de benodigde invoeringstijd voor de maatregel? Zijn er investerings- of frictiekosten?
Voorbereiding nodig om bepaalde zaken goed in te bedden. Subsidieplafonds moeten voor juni gepubliceerd worden voor het jaar erna.

9. Wat zijn de kansen en risico's?

Informatie over de haalbaarheid: zijn er risico's, onzekerheden of randvoorwaarden voor de implementatie? Hoe complex is de ombuiging?

Welke kansen en risico's brengt deze maatregel met zich mee?

Vanuit de Brede SPUK maakt het Sportakkoord onderdeel uit van dit product. Over de inkomsten en hiermee samenhangende uitgaven na 2026 is nog geen duidelijkheid door het ministerie van VWS gegeven.

Bij het niet meer of minder subsidiëren van evenementen loop je het risico afhankelijker te worden van commerciële partijen die mogelijk evenementen aan willen bieden. Je kunt hiermee niet meer sturen op je branding/city marketing en aansluiting op de doelen van Z2040.

Bij het minder subsidiëren wordt minder georganiseerd. Dit heeft impact op de uitstraling van je stad Er komen mogelijk meer klachten zowel vanuit inwoners als verenigingen en organisatoren.

10. Wat is het plan van aanpak?

Hoe ziet het doorvoeren van de maatregel er concreet uit? Wat is de planning? Wat zijn de randvoorwaarden om risico's te omarmen en kansen te benutten?

1. Titel van de maatregel

141. Percentageregeling Beeldende Kunst in de openbare Ruimte

2. Omschrijving van de maatregel

Een beknopte toelichting: waar gaat deze ombuiging over? Wat doen we bij deze ombuiging anders, meer of niet meer?

De gemeente Zoetermeer geeft al tientallen jaren opdrachten aan professionele kunstenaars om een kunstwerk te maken bij bouwprojecten. Een kunstwerk speciaal ontworpen voor de plek én speciaal voor de mensen die de plek gebruiken. Zo wordt kunst echt van en voor de stad. Inmiddels zijn er nu ongeveer 180 kunstwerken op openbare plekken in de stad. De Percentageregeling Beeldende kunst in de openbare ruimte zorgt ervoor dat er extra geld beschikbaar is bij elk bouwproject, om kunst te laten ontwerpen. Door al vroeg in het project rekening te houden met een kunstontwerp, kunnen we ervoor zorgen dat het goed past bij de omgeving van het gebouw of openbaar gebied.

Op basis van de verordening doet het college een voorstel aan de gemeenteraad om extra krediet beschikbaar te stellen voor kunst in de openbare ruimte. Dit voorstel is onderdeel van een kredietaanvraag bij een gebiedsontwikkeling, herinrichting van openbaar gebied of nieuwbouw, verbouw, modernisering / renovatie van openbare gebouwen. Dit is 1% van het totale krediet, excl BTW. Dit bedrag wordt door de afdelingen administratief overgeboekt naar de reserve beeldende kunst. Op 1 januari 2024 bedroeg de reserve beeldende kunst in de openbare ruimte (72431100) - € 436.133.

Vanuit het perspectief van de bezuinigingen kan op verschillende manieren naar de reserve beeldende kunst in de openbare ruimte worden gekeken:

- **Verlagen van het percentage**: op deze manier wordt de inleg in de reserve in de toekomst verlaagd. Met gelijkblijvende kosten voor onderhoud, zal dit effect hebben op de grootte en op de kwaliteit van de kunstprojecten. De participatie- en projectkosten zullen naar verwachting gelijk blijven. Een verlaging van het percentage levert niet een directe structurele bezuiniging op. De ½% inleg zal niet door het college bij de raad worden aangevraagd en kan daarom ook niet worden toegeschreven aan een bezuiniging.
- **Eenmalige investering**: de gekoppelde inleg wordt losgelaten en er wordt eenmalig geïnvesteerd in de reserve beeldende kunst in de openbare ruimte. De inleg per project wordt daarmee losgelaten. Er wordt dan minder krediet aangevraagd en de oorspronkelijke inleg komt daarmee niet beschikbaar voor een ombuiging. Dit levert dus geen structurele bezuiniging op. Als de voorgenomen eenmalige investering op is, stopt de gemeente met het plaatsen van nieuwe kunstobjecten in de openbare ruimte waardoor er verschraling van kwaliteit van de openbare ruimte optreedt. Zie verder beëindigen regeling.
- **Beëindigen regeling**: het schrappen van regeling heeft impact op het culturele staat en verrijking van Zoetermeer. De grondslag om tijdens het bouwen aan Zoetermeer 2040 structureel kunst toe te voegen aan de stad vervalt met een dergelijke bezuiniging. Daarnaast valt er ook contact met inwoners weg. In Zoetermeer denken inwoners namelijk mee over kunst die in de stad komt. De gemeente stelt daarvoor per kunstopdracht een tijdelijke projectgroep samen. Deze groep bepaalt de precieze locatie en de opdrachtomschrijving voor het kunstwerk. Ze selecteren kunstenaars voor schetsideeën en vervolgens kiezen ze het idee dat echt wordt uitgevoerd. Een projectleider en professionele adviseur begeleiden de projectgroep hierbij. Dit contact met de inwoners vervalt met het schrappen van de regeling. De besparing bij het schrappen van de regeling zal gedeeltelijk formatief kunnen ontstaan. Er worden namelijk geen nieuwe kunstprojecten met ambtelijke begeleiding opgestart. Daartegenover staat wel dat voor het onderhoud van de 180 kunstwerken in Zoetermeer ambtelijke borging en budget behoeft. Dit structurele budget zal

moeten worden vrijgemaakt als de reserve wordt opgeheven. Daarmee zal de structurele bezuiniging gering zijn.

72431100 - Reserve beeldende kunst in de openbare ruimte

jaar	werkelijke uitgaven	werkelijke inkomsten	mutatie reserve
2021	€ -60.486	€ 12.681	€ -47.805
2022	€ -64.987	€ 23.784	€ -41.203
2023	€ -97.426	€ 140.619	€ 43.193
2024	€ -106.640		
Stand reserve op 1-1-2024	**€ 436.133**		

3. Impact op het maatschappelijk effect

Informatie over het maatschappelijk effect:
a. Welk effect heeft de ombuiging op het voorzieningenniveau in Zoetermeer?
b. Welk effect heeft de ombuiging op inwoners, bedrijven en instellingen?
c. Welk effect heeft de ombuiging op specifieke doelgroepen (naar aanleiding van motie)

Het maatschappelijk effect van kunst in de openbare ruimte is moeilijk meetbaar, maar heeft invloed op de mechanismen in de Visie Zoetermeer 2040. Zo is het belangrijk om de woonaantrekkelijkheid van Zoetermeer te verhogen om de negatieve trend in Zoetermeerse samenleving te keren. Kunst in de openbare ruimte heeft een positief maatschappelijk effect en invloed op de sociaaleconomische kracht van een stad. Dit wordt over de gehele linie van inwoners, bedrijven en instellingen gevoeld. Deze ombuiging heeft een verschraling van de openbare ruimte tot gevolg.

4. Impact op inwoners, instellingen en bedrijven

Informatie over de betrokken partijen: welke partijen zijn nodig om de ombuiging te kunnen realiseren?

Inwoners, instellingen en bedrijven hebben directe betrokkenheid bij deze ombuiging. Inwoners en gebruikers van de openbare ruimte hebben nu de mogelijkheid om mee te werken aan kunst in de openbare ruimte, dit zal afnemen of stoppen. Daarnaast zal de verschraling van de toekomstige openbare ruimte op termijnen voelbaar worden in deze openbare ruimte.

5. Impact op de eigen organisatie

Al naar gelang van de soort en mate van ombuiging heeft dit impact op de eigen organisatie. Op het moment worden vanuit de reserve kunst in de openbare ruimte onderhoudswerkzaamheden gecoördineerd en nieuwe kunstwerken met participatieve inbreng van inwoners en gebruikers vormgegeven. De betrokken medewerkers zullen al naar gelang het bestuurlijke besluit werkzaamheden verminderen of stoppen. Ook bij afschaffen van de regeling zullen onderhoudswerkzaamheden van de bestaande portefeuille blijven bestaan. Hiervoor zal dan nog een structureel budget moeten worden vrijgemaakt. Dit komt tegenover een eventuele gedeeltelijke formatieve bezuiniging te staan.

6. Informatie over het effect op beleid en ambities

Deze ombuiging raakt niet direct het Coalitieakkoord: “Samen doen wat nodig is”, maar heeft een relatie met Visie Zoetermeer 2040. De woonaantrekkelijkheid is belangrijk om mechanismen in de visie te beïnvloeden. Hier levert de regeling Beeldende Kunst in de openbare Ruimte een bijdrage aan. Zie punt 3.

7. Financieel effect van de maatregel

Informatie over de opbrengst: wat levert de ombuiging op voor de meerjarenbegroting? Is dat effect incidenteel of structureel? En zijn er initiële investeringen nodig, transitiekosten of frictiekosten?

A. Welke structurele besparing levert deze maatregel op? Graag een korte onderbouwing.
Wanneer er geen afdracht van vakafdelingen wordt vastgesteld of middels een taakstelling wordt opgelegd, is geen directe besparingsmogelijkheid. Een structurele besparing zou eventueel kunnen voortvloeien uit aanpassing van de formatie behelst met de uitvoering van de regeling beeldende kunst in de openbare ruimte.
Formatie uitvoering Beeldende Kunst in Openbare Ruimte – personeelskosten € 152.000 (1,5 fte).

B. Indien mogelijk, vragen we je de besparing uit te werken in onderstaande tabel:

Jaar *Besparingen/kosten*	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031 e.v.
Structurele besparing per jaar				152.000	152.000	152.000	152.000
Incidentele besparing per jaar							
Extra inkomsten							
Investeringen/kosten							
Saldo besparing				**152.000**	**152.000**	**152.000**	**152.000**

8. Frictie

Informatie over de tijd: vanaf welk moment is de ombuiging te realiseren en het financiële effect in te boeken? En is er voorbereidingstijd nodig, bijvoorbeeld omdat er een overeenkomst aan ten grondslag ligt?

Uiteindelijk zal de gemeenteraad de Verordening Percentageregeling beeldende kunst in de openbare ruimte, moeten wijzigen of intrekken om deze ombuiging te effectueren. Afhankelijk hoe de ombuiging wordt ingestoken hangt hier een proces aan, waarbij het personele aspect van een eventuele bezuiniging de meeste tijd zal kosten. Waarbij lopende boekjaar 2026 één en ander geeffectueerd moet worden. Waarschijnlijk kan in 2028 de volledige gekozen besparing worden gerealiseerd.

9. Wat zijn de kansen en risico's?

Informatie over de haalbaarheid: zijn er risico's, onzekerheden of randvoorwaarden voor de implementatie? Hoe complex is de ombuiging?

Heeft een negatief effect op de woonaantrekkelijkheid en heeft verdere verschraling van de openbare ruimte tot gevolg. Uiteindelijk zit een eventuele besparing in formatieve bezuiniging.

10. Wat is het plan van aanpak?

Zie antwoord 8.

1. Titel van de maatregel

147-151. Stadsboerderijen, wijk en schooltuinen verminderen

2. Omschrijving van de maatregel

Een beknopte toelichting: waar gaat deze ombuiging over? Wat doen we bij deze ombuiging anders, meer of niet meer?

Sluiten van een van de drie stadsboerderijen. Aangezien de Balijhoeve pas kort geleden gerenoveerd is en het Buitenbeest in een gemeentelijk monument zit blijft de Weidemolen als beste optie om te sluiten over. De besparing zit zowel in de jaarlijkse kosten van onderhoud en verzorging van de dieren (€ 82.000) als personeel (€ 150.000) van de boerderij als in het onderhoud van de schooltuin (€15.000) en personeel (€ 38.000). Daartegenover staan baten (evenementen en verkoop honing e.d. a € 18.000).

3. Impact op het maatschappelijk effect

Informatie over het maatschappelijk effect:
a. Welk effect heeft de ombuiging op het voorzieningenniveau in Zoetermeer?
b. Welk effect heeft de ombuiging op inwoners, bedrijven en instellingen?
c. Welk effect heeft de ombuiging op specifieke doelgroepen (naar aanleiding van motie)

a. Zoetermeer heeft 2 stadsboerderijen i.p.v. 3 en een schooltuin minder (4 i.p.v. 5)
b. Met het sluiten van een stadsboerderij hebben inwoners van Zoetermeer een boerderij minder om te bezoeken. In 2024 ontving de Weidemolen 84.388 bezoekers Daarnaast heeft de wijk Oosterheem geen schooltuinen meer voor de schoolkinderen
c. De kinderen van groep 5 van de basisscholen in Oosterheem kunnen geen gebruik meer maken van een schooltuin. Er zijn op dit moment 300 schooltuintjes op de Weidemolen.

4. Impact op inwoners, instellingen en bedrijven

Informatie over de betrokken partijen: welke partijen zijn nodig om de ombuiging te kunnen realiseren?

Op de Weidemolen heeft de Binnenbaan het beheer over de horeca. Dit wordt uitgevoerd door Teamwork. Het contract met de Binnenbaan moet worden ontbonden.

5. Impact op de eigen organisatie

Team GSL van de afdeling Vrije Tijd moet de boerderij gaan ontmantelen. Dit betekent dat de dieren moeten worden overgedragen aan andere boerderijen. De medewerkers kunnen voor een deel worden ingezet bij de andere twee stadsboerderijen maar dit levert dan niet de gewenste bezuiniging op. Detachering of overplaatsing naar stadsboerderijen in andere steden is een optie. Aangezien de boerderij in eigendom is bij VGB moet deze afdeling de boerderij gaan verkopen.

Het sluiten van een boerderij zorgt voor minder werk voor de teammanager en de netwerkregisseur.

6. Informatie over het effect op beleid en ambities

De speel en stadsboerderijen en schooltuinen worden in het coalitieakkoord benoemd als gewaardeerde voorzieningen. Ook is voor de groei van de bezoekersaantallen van de speel en stadsboerderijen structureel geld beschikbaar gesteld.
Boerderijen en schooltuinen dragen bij aan de doelstellingen van Zoetermeer2040; - Duurzame stad tussen de parken (de groene omgeving vormt het podium voor het leven in Zoetermeer) en- Zoetermeer is mijn thuis (inclusieve tolerante samenleving, stevige sociale basis en sociaal eigenaarschap).
Stoppen vermindert de gemeentelijke bijdragen hieraan.

De stadsboerderijen zijn voor de bewoners van de stad een onderdeel in hun vrijetijdsvoorziening. De boerderijen hebben een educatief karakter. Op de stadsboerderijen en in de schooltuinen maakt jong en oud laagdrempelig kennis met flora en fauna. De diverse locaties bieden werkplekken voor re-integratie, halt en inwoners van Zoetermeer met afstand tot de arbeidsmarkt. Bij iedere boerderij zit een maatschappelijke/zorgorganisatie die dagbesteding biedt. Binnenbaan op Weidemolen, Sluiting zorgt ervoor dat hier alternatieven voor gezocht moeten worden.

7. Financieel effect van de maatregel

Informatie over de opbrengst: wat levert de ombuiging op voor de meerjarenbegroting? Is dat effect incidenteel of structureel? En zijn er initiële investeringen nodig, transitiekosten of frictiekosten?

A. Welke structurele besparing levert deze maatregel op? Graag een korte onderbouwing.

De besparing is structureel. Met de besparing worden werkzaamheden versoberd.

B. Indien mogelijk, vragen we je de besparing uit te werken in onderstaande tabel:

Jaar *Besparingen/kosten*	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031 e.v.
Structurele besparing per jaar		80.000	100.000	285.000	285.000	285.000	285.000
Incidentele besparing per jaar							
Extra inkomsten							
Investeringen/kosten							
Saldo besparing		**80.000**	**100.000**	**285.000**	**285.000**	**285.000**	**285.000**

8. Frictie

Informatie over de tijd: vanaf welk moment is de ombuiging te realiseren en het financiële effect in te boeken? En is er voorbereidingstijd nodig, bijvoorbeeld omdat er een overeenkomst aan ten grondslag ligt?

Het ontmantelen van de stadsboerderij kan in principe snel. Het verkopen of verhuren van het gebied met zijn opstallen zal meer tijd en energie kosten. Voor het herplaatsen van de dieren is tijd nodig en ook het contract met de Binnenbaan zal ontbonden moeten worden.

9. Wat zijn de kansen en risico's?

Informatie over de haalbaarheid: zijn er risico's, onzekerheden of randvoorwaarden voor de implementatie? Hoe complex is de ombuiging?

Het sluiten van een stadsboerderij levert vaak veel protesten van gebruikers en omwonenden op. Bij een vorig besluit om stadsboerderij de Balijhoeve te sluiten is er vanuit omwonenden een grote protestactie opgestart. Hier is uiteindelijk het plan om de Balijhoeve te verbouwen uit naar voren gekomen. Bij sluiting moeten medewerkers worden begeleid naar een nieuwe baan die waarschijnlijk buiten de gemeente gevonden moet worden (voor dierenverzorgers en educatief medewerkers is niet zomaar een andere plek binnen de gemeente) Vastgoed moet de boerderij gaan verkopen. Vraag is hoe een gebied met opstallen en een bestemming in de markt ligt.

10. Wat is het plan van aanpak?

Na het besluit om Stadsboerderij de Weidemolen te sluiten moet dit goed gecommuniceerd worden met alle gebruikers. Daarna moeten medewerkers worden begeleid naar ander werk. Dieren worden overgeplaatst. De Boerderij moet te koop of te huur worden aangeboden.

MAATREGELEN DIENSTVERLENING

1. Titel van de maatregel

1 en 3. Economie, werkbudget en capaciteit

2. Omschrijving van de maatregel

Een beknopte toelichting: waar gaat deze ombuiging over? Wat doen we bij deze ombuiging anders, meer of niet meer?

Wat kenmerkt deze maatregel? Wat gaat veranderen? Waar zit de besparing?
In de begroting is een budget voor personeel opgenomen van ca. € 950.000. Dat is voor 9,62 fte. Het voorstel is om dit met € 100.000 te verlagen.

Vermindering van capaciteit: € 100.000.
Team economie heeft twee functies vacant. Door een van de vacatures te koppelen aan een beperkte tijdsduur (een jaar), wordt een bezuiniging behaald van € 100.000.

In de begroting is afzonderlijk (werk)budget voor economie opgenomen. Op jaarbasis is dit structureel € 200.000 over de periode 2026 tot en met 2028. Dit werkbudget kan worden verlaagd (en daarmee als taakstelling aan de organisatie worden opgelegd) door een combinatie van enerzijds bepaalde werkzaamheden minder frequent of niet meer te doen. Anderzijds is een vermindering op formatie mogelijk vanuit de functies die vacant zijn.

Reductie werkbudget: € 50.000
Voorgesteld wordt de onderstaande werkzaamheden minder frequent te doen. Dat resulteert in een bezuiniging van: € 50.000.

- Onderzoek naar de stand van zaken op de bedrijventerreinenmarkt, kantorenmarkt en voor winkelgebieden reduceren naar 1x per collegeperiode.
- Monitor leegstand kantorenmarkt reduceren naar 1x per collegeperiode.
- Reductie budget ondersteuning start- & scale up via uitblijven van financiële ondersteuning aan twee eenmalige jaarlijks grote netwerkevents (startersbijeenkomsten): Upstreamfestival en Dag van de Ondernemer.
- Reductie budget voor publicaties.

3. Impact op het maatschappelijk effect

Informatie over het maatschappelijk effect:
a. Welk effect heeft de ombuiging op het voorzieningenniveau in Zoetermeer?
b. Welk effect heeft de ombuiging op inwoners, bedrijven en instellingen?
c. Welk effect heeft de ombuiging op specifieke doelgroepen (naar aanleiding van motie)

In welke mate draagt de maatregel bij of doet de maatregel af aan de maatschappelijke effecten waar de gemeente aan wil bijdragen?
De bovenstaande reducties in de onderzoekswerkzaamheden heeft met name tot gevolg dat er minder actuele data beschikbaar is om economisch beleid op te stellen/actualiseren gericht op voldoende en kwalitatieve ruimte voor bij de stad passende bedrijvigheid.

Het uitblijven van budget voor de genoemde netwerkevents betekent dat het ondersteunende aanbod, om Zoetermeer als aantrekkelijke vestigingsplaats voor start- & scale ups neer te zetten, versobert.
Daarnaast versobert daarmee ook de uiting van de gemeente over de waardering van het ondernemerschap richting (duurzaam/SEBO) MKB en start ups.
Voor het internationale Upstreamfestival in Rotterdam betekent dit dat Zoetermeer als aantrekkelijke vestigingsplaats voor start- & scale-ups niet zichtbaar is. Verder zal in het kader van

het stimuleren van start- & scale-up initiatieven op het Dutch Innovation Park, het projectbureau van het Park een zelfstandige (financiële) afweging voor deelname aan (regionale) aansprekende events moet gaan maken.

4. Impact op inwoners, instellingen en bedrijven

Informatie over de betrokken partijen: welke partijen zijn nodig om de ombuiging te kunnen realiseren?

Wat zijn de consequenties voor inwoners, instellingen en bedrijven van deze maatregel? Wat is incidenteel en wat is structureel?
Voor de monitor leegstand kantorenmarkt dient verkend te worden of een eenmalige afname per collegeperiode mogelijk is voor het gereserveerde bedrag dat is herleid uit de huidige overeenkomst.
Voor de andere onderzoekswerkzaamheden gelden momenteel geen lopende overeenkomsten.
De versobering van de bijdrage aan de genoemde netwerkevents heeft indirect effect op de ondernemers. Er is geen effect op de bedrijfsvoering van ondernemers zelf.

5. Impact op de eigen organisatie

Welke veranderingen in de organisatie zijn nodig om de maatregel te realiseren? Welke processen veranderen? Wat verandert er voor personeel?
Binnen team economie zijn twee vacatures beschikbaar. Komende twee jaar wordt er geen natuurlijk verloop voorzien. De voorgestelde bezuiniging betekent dat voor een van de vacatures dat de werkzaamheden die daarmee gedaan kunnen worden een tijdelijk karakter kennen.

6. Informatie over het effect op beleid en ambities

Welk effect heeft de ombuiging op het realiseren van de gemeentelijke doelstellingen? Raakt de ombuiging het coalitieakkoord of de visie Zoetermeer 2040?
De versobering die optreedt door de voorgestelde bezuinigingen zal een beperkte directe invloed hebben op het realiseren van de gemeentelijke doelstellingen. Wel dragen ze bij aan een vermindering van de zichtbaarheid van de gemeente, kan de gemeente beperkt het effect van beleid monitoren minder snel bijsturen indien nodig.

7. Financieel effect van de maatregel

Informatie over de opbrengst: wat levert de ombuiging op voor de meerjarenbegroting? Is dat effect incidenteel of structureel? En zijn er initiële investeringen nodig, transitiekosten of frictiekosten?

A. Welke structurele besparing levert deze maatregel op? Graag een korte onderbouwing.

De besparing is structureel. Met de besparing worden werkzaamheden versoberd.

B. Indien mogelijk, vragen we je de besparing uit te werken in onderstaande tabel:

Jaar *Besparingen/kosten*	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031 e.v.
Structurele besparing per jaar:							
Vermindering intensiteit startersbijeenkomsten		20.000	20.000	20.000	20.000	20.000	20.000
Vermindering werkbudget		30.000	30.000	30.000	30.000	30.000	30.000
Vermindering formatie		100.000	100.000	100.000	100.000	100.000	100.000
Incidentele besparing per jaar							
Extra inkomsten							
Investeringen/kosten							
Saldo besparing		**150.000**	**150.000**	**150.000**	**150.000**	**150.000**	**150.000**

8. Frictie

Informatie over de tijd: vanaf welk moment is de ombuiging te realiseren en het financiële effect in te boeken? En is er voorbereidingstijd nodig, bijvoorbeeld omdat er een overeenkomst aan ten grondslag ligt?

Wat is de benodigde invoeringstijd voor de maatregel? Zijn er investerings- of frictiekosten? Reductie formatie met ingang van een jaar volgend op de invulling van de vacature in 2025. Reductie werkzaamheden per 1-1-2026.

9. Wat zijn de kansen en risico's?

Informatie over de haalbaarheid: zijn er risico's, onzekerheden of randvoorwaarden voor de implementatie? Hoe complex is de ombuiging?

Welke kansen en risico's brengt deze maatregel met zich mee? Met de besparing worden werkzaamheden versoberd. Er gelden geen randvoorwaarden voor de implementatie. Gevolg van het beperken van de formatie is dat werkzaamheden anders ingericht moeten worden.

10. Wat is het plan van aanpak?

Hoe ziet het doorvoeren van de maatregel er concreet uit? Wat is de planning? Wat zijn de randvoorwaarden om risico's te omarmen en kansen te benutten? Voor het doorvoeren van de versobering van de voorgestelde werkzaamheden is geen planning nodig en worden geen randvoorwaarden voorzien voor risico's/kansen.

1. Titel van de maatregel

115/116 Terugdraaien huurverlaging Vastgoed

2. Omschrijving van de maatregel

Een beknopte toelichting: waar gaat deze ombuiging over? Wat doen we bij deze ombuiging anders, meer of niet meer?

In de huurcontracten van de gemeente is vastgelegd dat de huurprijs elk jaar per 1 januari verhoogd wordt met het CPI indexcijfer van september van het voorgaande jaar. In september 2022 was het percentage 14,5% vanwege de torenhoge inflatie destijds. Het voorstel was om in eerste instantie de huurverhoging te beperken tot 6,5% en de resterende verhoging van destijds 8% in vier paar jaar in te halen (pieken in maandelijkse indexcijfers middelen zich uit: het CPI indexcijfer september 2024 was negatief: - 0,5%).

De raad heeft besloten om de huurverhoging van 2023 structureel terug te brengen naar 6,5% (de zgn. kerninflatie van september 2022). En af te zien van de resterende 8%. In totaal is hierdoor de totale huuropbrengst van de gemeente structureel verlaagd met € 750.000.

Deze bezuinigingsmaatregel is destijds ingediend om de huurverlaging uit 2023 meteen terug te draaien. We zijn inmiddels een paar jaar verder en de huurverlaging is structureel ingeboekt.

3. Impact op het maatschappelijk effect

Informatie over het maatschappelijk effect:
a. Welk effect heeft de ombuiging op het voorzieningenniveau in Zoetermeer?
b. Welk effect heeft de ombuiging op inwoners, bedrijven en instellingen?
c. Welk effect heeft de ombuiging op specifieke doelgroepen (naar aanleiding van motie)

Door het toepassen van deze maatregel nemen de lasten voor het huren van een accommodatie van de huurders van de afdeling vastgoed met maximaal 8% toe. Het gaat hierbij om meer dan 300 huurders. Onder de huurders bevinden zich voornamelijk stichtingen, (sport-)verenigingen, onderwijsinstellingen en kinderopvangorganisaties.

4. Impact op inwoners, instellingen en bedrijven

Informatie over de betrokken partijen: welke partijen zijn nodig om de ombuiging te kunnen realiseren?

Het gaat hierbij over meer dan 300 huurders. Onder de huurders bevinden zich voornamelijk stichtingen, (sport-)verenigingen, onderwijsinstellingen en kinderopvangorganisaties.
De dreigende huurverhoging van 14,5% heeft destijds voor veel onrust gezorgd onder de huurders. Vanuit de pers is er veel aandacht aan besteed. Het nu na een aantal jaar alsnog doorvoeren lijkt op voorhand politiek en juridisch moeilijk haalbaar.

5. Impact op de eigen organisatie

De uitvoering van deze maatregel vergt een eenmalige extra inzet op het gebied van verhuuradministratie, financiële administratie, subsidies en communicatie (naar huurders). Hierbij zal er impact zijn op de afdelingen F&C, Vrije Tijd, Sociaal Domein en Vastgoed.

6. Informatie over het effect op beleid en ambities

De financiële bereikbaarheid van maatschappelijke activiteiten in de stad zal onder druk worden gezet. Er is nog geen onderzoek gedaan naar het exacte effect op bestaand beleid.

7. Financieel effect van de maatregel

Informatie over de opbrengst: wat levert de ombuiging op voor de meerjarenbegroting? Is dat effect incidenteel of structureel? En zijn er initiële investeringen nodig, transitiekosten of frictiekosten?

A. Welke structurele besparing levert deze maatregel op? Graag een korte onderbouwing.

B. Indien mogelijk, vragen we je de besparing uit te werken in onderstaande tabel:

Jaar *Besparingen/kosten*	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031 e.v.
Structurele besparing per jaar:		562.000	750.000	750.000	750.000	750.000	750.000
Incidentele besparing per jaar							
Extra inkomsten							
Investeringen/kosten							
Saldo besparing		**562.000**	**750.000**	**750.000**	**750.000**	**750.000**	**750.000**

8. Frictie

Informatie over de tijd: vanaf welk moment is de ombuiging te realiseren en het financiële effect in te boeken? En is er voorbereidingstijd nodig, bijvoorbeeld omdat er een overeenkomst aan ten grondslag ligt?

De ombuiging is te realiseren vanaf 1-1-2026. Het vergt voorbereidingstijd en uitzoekwerk wat de mogelijkheden zijn binnen de lopende huurovereenkomsten, subsidiebeschikkingen en samenwerkingsafspraken zijn en om per huurder uit te rekenen wat de vernieuwde huurprijs zal zijn. Maatschappelijke partijen in de stad zullen ook tijd nodig hebben om de begroting aan te passen aan de hogere huurprijs.

9. Wat zijn de kansen en risico's?

Informatie over de haalbaarheid: zijn er risico's, onzekerheden of randvoorwaarden voor de implementatie? Hoe complex is de ombuiging?

Er is een juridisch risico in hoeverre deze maatregel rechtmatig kan worden uitgevoerd, dit zal moeten worden uitgezocht.
Er bestaat een risico dat de subsidieaanvragen van huurders hoger zullen gaan uitpakken.
Het risico op imagoschade van de gemeente wordt groot geacht. De gemeente komt immers terug op een gedane toezegging (de structurele verlaging wordt teruggedraaid).

10. Wat is het plan van aanpak?

- Uitzoeken juridische (on)mogelijkheden
- Berekenen financieel effect per huurder
- Afstemmen tussen vakafdelingen wat de gevolgen/impact is
- Opstellen communicatie per huurder over de gevolgen
- Afhandelen van vervolgvragen en ondersteuning voor partijen die hierdoor voor financiële uitdagingen komen te staan.

1. Titel van de maatregel

174 en 192 Dienstverlening publieksbalies

2. Omschrijving van de maatregel

Een beknopte toelichting: waar gaat deze ombuiging over? Wat doen we bij deze ombuiging anders, meer of niet meer?

Wat kenmerkt deze maatregel? Wat gaat veranderen? Waar zit de besparing?
De 1% bezuiniging op het formatiebudget wordt voor Publieksplein gerealiseerd door het sluiten van de balies op de zaterdag (€ 35.000) en het niet invullen van een openstaande vacature (€ 36.000).
Met het afschaffen van de zaterdagopenstelling hebben we minder uitzendkrachten nodig, maken we geen extra kosten voor salarissen (140% op zaterdag, in nieuwe CAO bod VNG zelfs 175%) en hoeven ook de bodes niet aanwezig te zijn, zodat ook daar een kleine bezuiniging in te boeken valt. GIP bezet vanaf 9.00 uur i.p.v. 8.00 uur (1 uur minder). Dit levert een bezuiniging op van 31.000 euro op de flexibele schil.

3. Impact op het maatschappelijk effect

Informatie over het maatschappelijk effect:
a. Welk effect heeft de ombuiging op het voorzieningenniveau in Zoetermeer?
b. Welk effect heeft de ombuiging op inwoners, bedrijven en instellingen?
c. Welk effect heeft de ombuiging op specifieke doelgroepen (naar aanleiding van motie)

In welke mate draagt de maatregel bij of doet de maatregel af aan de maatschappelijke effecten waar de gemeente aan wil bijdragen?
Niet van toepassing.

4. Impact op inwoners, instellingen en bedrijven

Informatie over de betrokken partijen: welke partijen zijn nodig om de ombuiging te kunnen realiseren?

Wat zijn de consequenties voor inwoners, instellingen en bedrijven van deze maatregel? Wat is incidenteel en wat is structureel?
Voorheen was het belangrijk om de inwoners de gelegenheid te geven buiten kantooruren om producten te regelen aan de balies van burgerzaken. Sinds corona werken steeds meer mensen plaatsonafhankelijk en is het makkelijker om ook door de week de balies te bezoeken. Daarnaast behouden we de vrijdagavond openstelling.
Er is geen extra vraag naar afspraken op de zaterdagochtend. De verschillende dagen worden gelijkwaardig ingepland door inwoners. Gemeenten in de regio, zoals Leiden en Alphen aan de Rijn hebben ook geen weekendopenstelling.
Het eerste uur openstelling van de telefonie (8 –9 uur) is rustig. Telefonische bereikbaarheid van 9-17 uur is logischer en vergelijkbaar met andere gemeenten.

5. Impact op de eigen organisatie

Welke veranderingen in de organisatie zijn nodig om de maatregel te realiseren? Welke processen veranderen? Wat verandert er voor personeel?
Sinds juli 2024 zijn de balies extra opengegaan op de maandag om de druk in de publiekshal op te vangen i.v.m. de paspoortpiek. De mogelijkheid om de openstelling met de maandag te verlengen blijft, indien dit nodig is om normtijden te behalen. De roosters bij GIP worden hier op aangepast.

6. Informatie over het effect op beleid en ambities

Welk effect heeft de ombuiging op het realiseren van de gemeentelijke doelstellingen? Raakt de ombuiging het coalitieakkoord of de visie Zoetermeer 2040? Niet van toepassing.

7. Financieel effect van de maatregel

Informatie over de opbrengst: wat levert de ombuiging op voor de meerjarenbegroting? Is dat effect incidenteel of structureel? En zijn er initiële investeringen nodig, transitiekosten of frictiekosten?

A. Welke structurele besparing levert deze maatregel op? Graag een korte onderbouwing.							
B. Indien mogelijk, vragen we je de besparing uit te werken in onderstaande tabel:							
Jaar *Besparingen/kosten*	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031 e.v.
Structurele besparing per jaar		102.000	102.000	102.000	102.000	102.000	102.000
Incidentele besparing per jaar							
Extra inkomsten							
Investeringen/kosten							
Saldo besparing		**102.000**	**102.000**	**102.000**	**102.000**	**102.000**	**102.000**

8. Frictie

Informatie over de tijd: vanaf welk moment is de ombuiging te realiseren en het financiële effect in te boeken? En is er voorbereidingstijd nodig, bijvoorbeeld omdat er een overeenkomst aan ten grondslag ligt?

Wat is de benodigde invoeringstijd voor de maatregel? Zijn er investerings- of frictiekosten? Niet van toepassing.

9. Wat zijn de kansen en risico's?

Informatie over de haalbaarheid: zijn er risico's, onzekerheden of randvoorwaarden voor de implementatie? Hoe complex is de ombuiging?

Welke kansen en risico's brengt deze maatregel met zich mee? Tijdens de paspoortpiek neemt de drukte toe en kan de servicenorm niet gehaald worden. Een aantal producten van burgerzaken zijn kostendekkend. Bij zaterdagsluiting kunnen er ook geen inkomsten zijn voor 'zaterdagproducten'.

10. Wat is het plan van aanpak?

Hoe ziet het doorvoeren van de maatregel er concreet uit? Wat is de planning? Wat zijn de randvoorwaarden om risico's te omarmen en kansen te benutten? Verlagen formatiebudget. Anders inroosteren bestaande formatie. Tijdige communicatie over zaterdagsluiting en de telefonische bereikbaarheid.

1. Titel van de maatregel

179. Verkiezingen

2. Omschrijving van de maatregel

Een beknopte toelichting: waar gaat deze ombuiging over? Wat doen we bij deze ombuiging anders, meer of niet meer?

Bij verkiezingen is een mogelijkheid om 10 stemlokalen minder in te richten. Sommige stembureaus liggen heel dicht bij elkaar en met ervaringscijfers over drukte kan daar een haalbare keuze in worden gemaakt.

3. Impact op het maatschappelijk effect

Informatie over het maatschappelijk effect:
a. Welk effect heeft de ombuiging op het voorzieningenniveau in Zoetermeer?
b. Welk effect heeft de ombuiging op inwoners, bedrijven en instellingen?
c. Welk effect heeft de ombuiging op specifieke doelgroepen (naar aanleiding van motie)

Geen.

4. Impact op inwoners, instellingen en bedrijven

Informatie over de betrokken partijen: welke partijen zijn nodig om de ombuiging te kunnen realiseren?

Kiezers moeten welllicht iets verder lopen om hun stem uit te kunnen brengen.

5. Impact op de eigen organisatie

Op verkiezingsdagen is er wellicht iets meer drukte bij de andere stembureaus.

6. Informatie over het effect op beleid en ambities

Geen.

7. Financieel effect van de maatregel

Informatie over de opbrengst: wat levert de ombuiging op voor de meerjarenbegroting? Is dat effect incidenteel of structureel? En zijn er initiële investeringen nodig, transitiekosten of frictiekosten?

A. Welke structurele besparing levert deze maatregel op? Graag een korte onderbouwing.

De besparing is structureel. Met de besparing worden werkzaamheden versoberd.

B. Indien mogelijk, vragen we je de besparing uit te werken in onderstaande tabel:

Jaar *Besparingen/kosten*	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031 e.v.
Structurele besparing per jaar:		84.000	84.000	84.000	84.000	84.000	84.000
Incidentele besparing per jaar							
Extra inkomsten							
Investeringen/kosten							
Saldo besparing		**84.000**	**84.000**	**84.000**	**84.000**	**84.000**	**84.000**

8. Frictie

Informatie over de tijd: vanaf welk moment is de ombuiging te realiseren en het financiële effect in te boeken? En is er voorbereidingstijd nodig, bijvoorbeeld omdat er een overeenkomst aan ten grondslag ligt?

Dit kan in 2026 worden doorgevoerd.

9. Wat zijn de kansen en risico's?

Informatie over de haalbaarheid: zijn er risico's, onzekerheden of randvoorwaarden voor de implementatie? Hoe complex is de ombuiging?

Inwoners moeten misschien iets verder lopen om hun stem uit te kunnen brengen.

10. Wat is het plan van aanpak?

Is per 2026 in te voeren.

1. Titel van de maatregel

237. Citymarketing

2. Omschrijving van de maatregel

Een beknopte toelichting: waar gaat deze ombuiging over? Wat doen we bij deze ombuiging anders, meer of niet meer?

Wat kenmerkt deze maatregel? Wat gaat veranderen? Waar zit de besparing?
Het budget voor City Marketing is in het coalitieakkoord structureel opgehoogd. Bureau City Marketing zou zo met een ruimer budget meer impact gaan maken. Door de aangekondigde bezuiniging zal de impact van het bureau zich beperken tot het ontsluiten en 'in de etalage zetten' van onderwerpen, activiteiten en evenementen die bijdragen aan het versterken van het merk Zoetermeer. Zoals beschreven in het strategisch canvas *Zoetermeer is de Plek.* De rol van het bureau gaat van trekker en organisator naar coördinator en kwaliteitbewaker. Wat blijft zijn de website, de social media en jaarlijks 4 campagnes. Bij gelijkblijvende formatie kan ook de Uitagenda onderhouden worden.

3. Impact op het maatschappelijk effect

Informatie over het maatschappelijk effect:
a. Welk effect heeft de ombuiging op het voorzieningenniveau in Zoetermeer?
b. Welk effect heeft de ombuiging op inwoners, bedrijven en instellingen?
c. Welk effect heeft de ombuiging op specifieke doelgroepen (naar aanleiding van motie)

a. Heeft geen effect te hebben op het voorzieningenniveau, tenzij capaciteit na bezuiniging niet meer toereikend is voor onderhoud Uitagenda.
b. Minder financiële en publicitaire ondersteuning voor verenigingen, bedrijven en instellingen en heeft invloed op het verder verbeteren van het vestigingsklimaat voor bedrijven en bewoners
c. Beleidsafdelingen als economie, onderwijs, cultuur en evenementenloket kunnen geen gebruik maken van het budget. Wel kan bureau City Marketing helpen met het vertellen van het verhaal als het past bij het canvas.

4. Impact op inwoners, instellingen en bedrijven

Informatie over de betrokken partijen: welke partijen zijn nodig om de ombuiging te kunnen realiseren?

Evenementenorganisatoren (meer zelf doen in Uitagenda), bedrijven, onderwijsinstellingen, leisure bedrijven, cultuurpartners.

5. Impact op de eigen organisatie

Economie, Evenementenloket, Sport, Vrije Tijd en Dutch Innovation: meer zelf doen bij bijvoorbeeld evenementen en maken van teksten en uit eigen budgetten betalen van de campagnes, locaties, gadgets. Denk aan innovatieprijs, introductiedag nieuwe studenten, nachtvisie, stadsdichter en kleurrijk Zoetermeer
City Marketing heeft momenteel 3,8 fte vaste formatie, die zich richt op het onderhouden en continu onder de aandacht brengen van het merk en het onderhouden van de Uitagenda. Dit zijn geen communicatieadviseurs, maar marketeers, dus of deze taak moet worden doorbelast naar derden of er moet gezocht worden naar functies binnen de organisatie die passend zijn.

6. Informatie over het effect op beleid en ambities

Ja, raakt zowel coalitieakkoord als visie Zoetermeer 2040, omdat City Marketing hier specifiek is genoemd als motor voor versterking van de gemeenschap en het realiseren van de doelen in 2040.

7. Financieel effect van de maatregel

Informatie over de opbrengst: wat levert de ombuiging op voor de meerjarenbegroting? Is dat effect incidenteel of structureel? En zijn er initiële investeringen nodig, transitiekosten of frictiekosten?

A. Een structurele besparing van afgerond € 50.000 kan gerealiseerd worden door slimmer en efficiëntere inzet van middelen.
Een eventueel gevraagde extra besparing van € 100.000 wordt gerealiseerd door het verlagen van het werkbudget met bovengenoemde aangepaste werkwijze als gevolg.

B. Indien mogelijk, vragen we je de besparing uit te werken in onderstaande tabel:

Jaar *Besparingen/kosten*	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031 e.v.
Structurele besparing per jaar		47.000	47.000	47.000	47.000	47.000	47.000
Incidentele besparing per jaar							
Extra inkomsten							
Investeringen/kosten							
Saldo besparing		**47.000**	**47.000**	**47.000**	**47.000**	**47.000**	**47.000**

8. Frictie

Informatie over de tijd: vanaf welk moment is de ombuiging te realiseren en het financiële effect in te boeken? En is er voorbereidingstijd nodig, bijvoorbeeld omdat er een overeenkomst aan ten grondslag ligt?

Een deel van de beoogde bezuiniging (€ 50.000 afgerond) is op korte termijn te realiseren. Het resterende bedrag wordt (met akkoord op genoemde gevolgen) geboekt op het werkbudget. Personeel is nodig om het merk en vaste middelen als website, socials en campagnes te onderhouden Omdat het werkbudget al relatief klein is betekent dit dat er keuzes gemaakt moeten worden die impact hebben op de dagelijkse werkzaamheden.

9. Wat zijn de kansen en risico's?

Informatie over de haalbaarheid: zijn er risico's, onzekerheden of randvoorwaarden voor de implementatie? Hoe complex is de ombuiging?

Bureau City Marketing bestaat uit vaste formatie. Medewerkers zijn gespecialiseerd qua opleiding en ervaring in dit vak (geen communicatieadviseurs) en niet direct inzetbaar op andere afdelingen. Dat geldt ook andersom: er is elders in de organisatie te weinig kennis om City Marketing op eenzelfde niveau uit te voeren.
Basis van City Marketing zijn de campagnes, website, social media en uitagenda. Daar moet budget en capaciteit voor blijven.

10. Wat is het plan van aanpak?

Hoe ziet het doorvoeren van de maatregel er concreet uit? Wat is de planning? Wat zijn de randvoorwaarden om risico's te omarmen en kansen te benutten?
Een besparing van afgerond € 50.000 is in te voeren vanaf 2026. Verdere besparingen zijn niet op korte termijn te realiseren en vragen om bijdragen uit andere afdelingsbudgetten, in- en externe doorbelasting van personeel (is nu nog geen draagvlak voor en vraag naar)o f stoppen met activiteiten. Personeelskosten terugdringen kan via natuurlijk verloop en het stopzetten van de uitagenda, maar op deze plekken zitten specialisten in marketing die met hun specifieke kennis niet zijn weg te zetten op andere plekken binnen de gemeente

MAATREGELEN OPENBARE RUIMTE

Titel van de maatregel

81a. Zwerfvuilruimen beperken, exclusief winkelcentra (niveau C)

2. Omschrijving van de maatregel

Wat kenmerkt deze maatregel? Wat gaat veranderen? Waar zit de besparing?
De maatregelen bestaan uit:
Meer zwerfvuil in de openbare ruimte toestaan.
In plaats van in beperkte mate zwerfvuil toestaan mag er redelijk veel zwerfvuil aanwezig zijn.
Gestelde eis: Van minder dan 10 stuks per 100 m2 naar minder dan 25 stuks per 100m2

3. Impact op het maatschappelijk effect

In welke mate draagt de maatregel bij of doet de maatregel af aan de maatschappelijke effecten waar de gemeente aan wil bijdragen?
Minder zwerfvuil ruimen heeft een negatieve impact op de beleving en aantrekkelijkheid van openbare ruimte. Het kan ervoor zorgen dat de inzet van vele jaren om de hoeveelheid zwerfvuil te verminderen te niet wordt gedaan.

4. Impact op inwoners, instellingen en bedrijven

Wat zijn de consequenties voor inwoners, instellingen en bedrijven van deze maatregel? Wat is incidenteel en wat is structureel?
Minder aantrekkelijke openbare ruimte, negatief effect op gevoel van sociale veiligheid.

5. Impact op de eigen organisatie

Welke veranderingen in de organisatie zijn nodig om de maatregel te realiseren? Welke processen veranderen? Wat verandert er voor personeel?
Het aantal meldingen zal toenemen waardoor een deel van de bezuiniging te niet gaat door extra benodigde inzet.

6. Informatie over het effect op beleid en ambities

Welk effect heeft de ombuiging op het realiseren van de gemeentelijke doelstellingen? Raakt de ombuiging het coalitieakkoord of de visie Zoetermeer 2040?
De gemeente wil een gezonde leefbare stad zijn en blijven. Het minder ruimen van zwerfvuil heeft een negatief effect op deze ambitie. Ook voor de woon- en werkaantrekkelijkheid van de stad heeft het een negatieve impact.

7. Financieel effect van de maatregel

A. Welke structurele besparing levert deze maatregel op? Graag een korte onderbouwing.

B. Indien mogelijk, vragen we je de besparing uit te werken in onderstaande tabel:

Jaar *Besparingen/kosten*	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031 e.v.
Structurele besparing per jaar		175.000	175.000	175.000	175.000	175.000	175.000
Incidentele besparing per jaar							
Extra inkomsten							
Investeringen/kosten							
Saldo besparing		**175.000**	**175.000**	**175.000**	**175.000**	**175.000**	**175.000**

8. Frictie

Wat is de benodigde invoeringstijd voor de maatregel? Zijn er investerings- of frictiekosten?
Er is een aanpassing van de overeenkomst met de onderhoudsaannemers nodig. Daarnaast vraagt dit om uitgebreide communicatie met de stad de komende jaren om aan te geven dat de gemeente minder zwerfvuil ruimt.

9. Wat zijn de kansen en risico's?

Welke kansen en risico's brengt deze maatregel met zich mee?
Kansen

- Bij deze maatregel is er geen kapitaalvernietiging. Wanneer besloten wordt om het niveau te verhogen zijn er eenmalig hogere kosten en is het areaal binnen een korte termijn op niveau te brengen.

- Een mogelijkheid zou zijn om tijdelijk een deel van de kosten van ruimen zwerfvuil te betalen vanuit de uitgebreide producenten verantwoordelijkheid (UPV) dit betekent wel dat er minder preventiemaatregelen mogelijk zijn.

Risico

- Dit staat haaks op de uitvoering van het project Schoon is gewoon waarbij wij allerlei activiteiten organiseren om zwerfvuil te voorkomen en te verminderen. Het ruimen van zwerfvuil is een van de pijlers om daaraan te werken.

10. Wat is het plan van aanpak?

Hoe ziet het doorvoeren van de maatregel er concreet uit? Wat is de planning? Wat zijn de randvoorwaarden om risico's te omarmen en kansen te benutten?
Aanpassen van het contract met onderhoudsaannemers.

1. Titel van de maatregel

81b. Versoberen beheer openbare ruimte

2. Omschrijving van de maatregel

Wat kenmerkt deze maatregel? Wat gaat veranderen? Waar zit de besparing?
De maatregelen bestaan uit:

- Geen kerstboom op de Dobbeplas (€ 35.000)
- Extensiever beheer hoge beplanting = minder maaien struweel (€ 50.000)
- Beperkt verwijderen stamopschot en onkruid in boomspiegels op C (€ 20.000)
- Geen bladkorven plaatsen (€ 45.000)
- 1 x per jaar maaien meterstrook langs voet- en fietspaden (€ 75.000)

3. Impact op het maatschappelijk effect

In welke mate draagt de maatregel bij of doet de maatregel af aan de maatschappelijke effecten waar de gemeente aan wil bijdragen?
Minder verzorgd beeld in de stad en minder verfraaiing van de stad. Het is minder zichtbaar dat de stad wordt beheerd.

4. Impact op inwoners, instellingen en bedrijven

Wat zijn de consequenties voor inwoners, instellingen en bedrijven van deze maatregel? Wat is incidenteel en wat is structureel?
Minder verzorgt, rommeliger beeld van de openbare ruimte.
Bladkorven worden geplaatst op plaatsen waar veel blad valt en op verzoek van inwoners. Het geeft bewoners de gelegenheid om zelf maatregelen te nemen wanneer er veel blad op de verharding ligt, deze mogelijkheid wordt hiermee beperkt.

5. Impact op de eigen organisatie

Welke veranderingen in de organisatie zijn nodig om de maatregel te realiseren? Welke processen veranderen? Wat verandert er voor personeel?
Beperkt, De inzet voor de organisatie voor de plaatsing van bladkorven komt te vervallen. Naar verwachting zal het aantal meldingen over blad op de weg toenemen.

6. Informatie over het effect op beleid en ambities

Welk effect heeft de ombuiging op het realiseren van de gemeentelijke doelstellingen? Raakt de ombuiging het coalitieakkoord of de visie Zoetermeer 2040?
De gemeente wil en moet het samen met de stad doen. Het weghalen van bladkorven is een ontmoediging voor inwoners om bij te dragen aan hun leefomgeving. Minder verschraling voor bevorderen biodiversiteit in de gemeente.

7. Financieel effect van de maatregel

A. Welke structurele besparing levert deze maatregel op? Graag een korte onderbouwing.

B. Indien mogelijk, vragen we je de besparing uit te werken in onderstaande tabel:

Jaar *Besparingen/kosten*	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031 e.v.
Structurele besparing per jaar		225.000	225.000	225.000	225.000	225.000	225.000
Incidentele besparing per jaar							

Extra inkomsten							
Investeringen/kosten							
Saldo besparing		**225.000**	**225.000**	**225.000**	**225.000**	**225.000**	**225.000**

8. Frictie

Wat is de benodigde invoeringstijd voor de maatregel? Zijn er investerings- of frictiekosten?
Werkzaamheden moeten uit contracten aannemers gehaald worden.

9. Wat zijn de kansen en risico's?

Welke kansen en risico's brengt deze maatregel met zich mee?

Risico's

- Gevoel van sociale veiligheid kan op plekken omlaag gaan.
- Meer meldingen van inwoners over openbare ruimte en daardoor meer inzet nodig.
- Overhangend gras op voet- en fietspaden: verslechtering toegankelijkheid.
- Hondeneigenaren gaan op andere ongewenstere locaties hun hond uitlaten.

10. Wat is het plan van aanpak?

Hoe ziet het doorvoeren van de maatregel er concreet uit? Wat is de planning? Wat zijn de randvoorwaarden om risico's te omarmen en kansen te benutten?

- Aanpassen van het contract met onderhoudsaannemers.
- Aangepaste werkwijze implementeren in organisatie o.a. standaard informatie over welke normen de gemeente aanhoudt.
- Actief informeren van de stad.

1. Titel van de maatregel

84a. Beperken herstelwerkzaamheden openbare ruimte (Service uren)

2. Omschrijving van de maatregel

Wat kenmerkt deze maatregel? Wat gaat veranderen? Waar zit de besparing?
De gemeente ontvangt jaarlijks ruim 35.000 meldingen over allerlei zaken in de openbare ruimte. N.a.v. deze meldingen en zelf geconstateerde zaken neemt de gemeente in een groot aantal gevallen maatregelen. Het beperken van herstelwerkzaamheden houdt in dat alleen wettelijk verplichte zaken om de veiligheid te waarborgen worden opgepakt. Zoals bijvoorbeeld het herstellen van verharding. Maatregelen zoals bijvoorbeeld schoonmaken of rechtzetten van objecten, extra onderhoud van speelvelden en kleine maatregelen na een verzoek/melding komen te vervallen.

3. Impact op het maatschappelijk effect

In welke mate draagt de maatregel bij of doet de maatregel af aan de maatschappelijke effecten waar de gemeente aan wil bijdragen?
Vanwege minder schoonmaken wordt de openbare ruimte minder aantrekkelijk en minder onderhoud aan speelvelden verminderd de aantrekkelijk en mogelijk de bereidheid om hier te gaan spelen.

4. Impact op inwoners, instellingen en bedrijven

Wat zijn de consequenties voor inwoners, instellingen en bedrijven van deze maatregel? Wat is incidenteel en wat is structureel?
Door het budget te verlagen kunnen minder situaties aangepakt worden. De openbare ruimte zal er minder fraai en aantrekkelijk uitzien door bijvoorbeeld meer vervuiling van objecten. Dit heeft impact op het gebruik van de openbare ruimte.
Inwoners zullen vaker te horen krijgen dat de gemeente geen maatregelen neemt bij een verzoek of melding.

5. Impact op de eigen organisatie

Welke veranderingen in de organisatie zijn nodig om de maatregel te realiseren? Welke processen veranderen? Wat verandert er voor personeel?
Intern moet een andere werkwijze geïmplementeerd worden waarbij alleen wettelijk verplichte zaken worden opgepakt. Ook is actieve communicatie nodig om duidelijk te maken wat de gemeente wel en niet meer doet.
Je moet vaker aangeven dat de gemeente geen maatregelen neemt wat minder fijne gesprekken op kan leveren. Je kunt ook minder bijdragen aan het verhelpen van “klein leed” waardoor het werkplezier kan afnemen.
Om dit te realiseren zal er extra inzet nodig zijn voor afstemming met aannemers, intern iedereen op 1 lijn krijgen en het opzetten van communicatie hierover.

6. Informatie over het effect op beleid en ambities

Welk effect heeft de ombuiging op het realiseren van de gemeentelijke doelstellingen? Raakt de ombuiging het coalitieakkoord of de visie Zoetermeer 2040?
Het beperken is van invloed op het gebruik en de functie van de openbare ruimte. Bijvoorbeeld een bank die sterk vervuild is, vervult zijn functie niet.

7. Financieel effect van de maatregel

A. Welke structurele besparing levert deze maatregel op? Graag een korte onderbouwing.

B. Indien mogelijk, vragen we je de besparing uit te werken in onderstaande tabel:

Jaar *Besparingen/kosten*	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031 e.v.
Structurele besparing per jaar		265.000	265.000	265.000	265.000	265.000	265.000
Incidentele besparing per jaar							
Extra inkomsten							
Investeringen/kosten							
Saldo besparing		**265.000**	**265.000**	**265.000**	**265.000**	**265.000**	**265.000**

8. Frictie

Wat is de benodigde invoeringstijd voor de maatregel? Zijn er investerings- of frictiekosten?
Geen extra kosten.

9. Wat zijn de kansen en risico's?

Welke kansen en risico's brengt deze maatregel met zich mee?
Risico's

- Onvrede bij inwoners door vermindering uitstraling openbare ruimte.
- Minder betrokkenheid/ bereidheid om zaken bij de gemeente te melden omdat er geen/minder vaak maatregelen volgen.
- Meer inzet van medewerkers nodig omdat meer inwoners klachten in gaan dienen, de trend van de afgelopen jaren is dat het aantal meldingen toeneemt.

10. Wat is het plan van aanpak?

Hoe ziet het doorvoeren van de maatregel er concreet uit? Wat is de planning? Wat zijn de randvoorwaarden om risico's te omarmen en kansen te benutten?

- In gesprek met de aannemers dat deze werkzaamheden komen te vervallen.
- Aangepaste werkwijze intern implementeren.
- Opstellen van communicatie en actief informeren van de stad.

1. Titel van de maatregel

84b. Verlagen budget tijdelijke kwaliteitsimpuls

2. Omschrijving van de maatregel

Wat kenmerkt deze maatregel? Wat gaat veranderen? Waar zit de besparing?
Geen extra vervanging van groenvakken en bijdrage voor realisatie van verbeteringen in integrale groot onderhoudsprojecten.
De geplande cofinanciering voor Meerzicht, opknappen stukjes Zoetermeer en extra onderhoud wordt voortgezet.

3. Impact op het maatschappelijk effect

In welke mate draagt de maatregel bij of doet de maatregel af aan de maatschappelijke effecten waar de gemeente aan wil bijdragen?
Het aantal maatregelen om de openbare ruimte aantrekkelijker te maken worden minder.

4. Impact op inwoners, instellingen en bedrijven

Wat zijn de consequenties voor inwoners, instellingen en bedrijven van deze maatregel? Wat is incidenteel en wat is structureel?
Er zijn minder maatregelen mogelijk in de prioriteit wijken.

5. Impact op de eigen organisatie

Welke veranderingen in de organisatie zijn nodig om de maatregel te realiseren? Welke processen veranderen? Wat verandert er voor personeel?
Er is minder inzet nodig om werkzaamheden voor te bereiden.

6. Informatie over het effect op beleid en ambities

Welk effect heeft de ombuiging op het realiseren van de gemeentelijke doelstellingen? Raakt de ombuiging het coalitieakkoord of de visie Zoetermeer 2040?
Minder mogelijkheden om ambities vanuit Zoetermeer 2040 en verfraaiing van de openbare ruimte te realiseren.

7. Financieel effect van de maatregel

A. Welke structurele besparing levert deze maatregel op? Graag een korte onderbouwing.

B. Indien mogelijk, vragen we je de besparing uit te werken in onderstaande tabel:

Jaar *Besparingen/kosten*	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031 e.v.
Structurele besparing per jaar							
Incidentele besparing per jaar		500.000					
Extra inkomsten							
Investeringen/kosten							
Saldo besparing		**500.000**					

8. Frictie

Wat is de benodigde invoeringstijd voor de maatregel? Zijn er investerings- of frictiekosten?
De besparing op ambtelijk inzet is niet in 1 jaar te realiseren

9. Wat zijn de kansen en risico's?

Welke kansen en risico's brengt deze maatregel met zich mee?
De risico's zijn beperkt doordat dit een tijdelijk budget is.

10. Wat is het plan van aanpak?

Hoe ziet het doorvoeren van de maatregel er concreet uit? Wat is de planning? Wat zijn de randvoorwaarden om risico's te omarmen en kansen te benutten?
Het budget voor 2026 met € 500.000 te verlagen en de bijdrage aan projecten hierop aan te sluiten.

1. Titel van de maatregel

97. Stoppen met het organiseren van adoptiegroen

2. Omschrijving van de maatregel

Wat kenmerkt deze maatregel? Wat gaat veranderen? Waar zit de besparing?
De gemeente faciliteert via capaciteit en geld het adopteren van openbaar groen. Met deze bezuiniging stopt de gemeente met het uitgeven van adoptiegroen. Openbaar groen wat al is geadopteerd blijft adoptiegroen.
Wanneer het adoptiegroen niet voldoet aan de spelregels wordt het in de toekomst als nog teruggevorderd.

3. Impact op het maatschappelijk effect

In welke mate draagt de maatregel bij of doet de maatregel af aan de maatschappelijke effecten waar de gemeente aan wil bijdragen?
Het adopteren van openbaar groen draagt bij aan de betrokkenheid van inwoners bij hun leefomgeving.

4. Impact op inwoners, instellingen en bedrijven

Wat zijn de consequenties voor inwoners, instellingen en bedrijven van deze maatregel? Wat is incidenteel en wat is structureel?
De gemeente zet in op betrokkenheid van inwoners bij hun leefomgeving. Het adopteren van openbaar groen (in groepsverband) draagt bij aan sociale cohesie en betrokkenheid in de stad. Door geen adoptiegroen meer uit te geven komt een laagdrempelige stimulans hiervoor te vervallen.

5. Impact op de eigen organisatie

Welke veranderingen in de organisatie zijn nodig om de maatregel te realiseren? Welke processen veranderen? Wat verandert er voor personeel?
Het organiseren van het adopteren van openbaar groen vraagt veel capaciteit. Door geen nieuw adoptie vakken toe te staan neemt de benodigde capaciteit hiervoor af. De laatste jaren is er de nodige inzet op het terugvorderen van adoptiegroen dat niet aan de spelregels voldoet. De verwachting is dat de komende jaren hier nog omvormingsbudget voor nodig is.

6. Informatie over het effect op beleid en ambities

Welk effect heeft de ombuiging op het realiseren van de gemeentelijke doelstellingen? Raakt de ombuiging het coalitieakkoord of de visie Zoetermeer 2040?
Het adopteren van openbaar groen draagt bij aan de betrokkenheid bij de leefomgeving. Door dit niet meer te faciliteren ontneem je inwoners de mogelijkheid om hun leefomgeving te verfraaien wat afbreuk kan doen aan hoe zij hun leef- en woonomgeving ervaren. Het sluit niet aan bij de ruimtelijke strategie.

7. Financieel effect van de maatregel

A. Welke structurele besparing levert deze maatregel op? Graag een korte onderbouwing.

B. Indien mogelijk, vragen we je de besparing uit te werken in onderstaande tabel:

Jaar *Besparingen/kosten*	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031 e.v.
Structurele besparing per jaar		28.000	56.000	84.000	112.000	139.000	139.000
Incidentele besparing per jaar							

Extra inkomsten							
Investeringen/kosten							
Saldo besparing		**28.000**	**56.000**	**84.000**	**112.000**	**139.000**	**139.000**

8. Frictie

Wat is de benodigde invoeringstijd voor de maatregel? Zijn er investerings- of frictiekosten?
Het openbaar groen dat al is geadopteerd blijft in adoptie bij inwoners. Daarnaast zal bepaald moeten worden welke ondersteuning inwoners die groen hebben geadopteerd nog kunnen verwachten. Dit is van invloed op de werkelijk te behalen bezuiniging.

9. Wat zijn de kansen en risico's?

Welke kansen en risico's brengt deze maatregel met zich mee?
Risico's
Vermindering van sociale cohesie/ betrokkenheid in de stad.

10. Wat is het plan van aanpak?

Hoe ziet het doorvoeren van de maatregel er concreet uit? Wat is de planning? Wat zijn de randvoorwaarden om risico's te omarmen en kansen te benutten?

- Stopzetten adopteren van groen
- Bepalen ondersteuning van huidig geadopteerd groen
- Aangepaste werkwijze implementeren in organisatie
- Actief Informeren van de stad

1. Titel van de maatregel

98. Beperken van het nemen van verkeersmaatregelen

2. Omschrijving van de maatregel

Wat kenmerkt deze maatregel? Wat gaat veranderen? Waar zit de besparing?
Zowel n.a.v. een verzoek of een melding of bij grootschalige renovaties is er een afweging over gewenste of benodigde aanpassingen m.b.t. verkeer/verkeersveiligheid. Met een verlaging van het budget gaan we minder snel over tot het nemen van maatregelen.

3. Impact op het maatschappelijk effect

In welke mate draagt de maatregel bij of doet de maatregel af aan de maatschappelijke effecten waar de gemeente aan wil bijdragen?
De maatregelen dragen bij aan de verkeersveiligheid / bereikbaarheid in de stad.

4. Impact op inwoners, instellingen en bedrijven

Wat zijn de consequenties voor inwoners, instellingen en bedrijven van deze maatregel? Wat is incidenteel en wat is structureel?
Door het budget te verlagen kunnen minder situaties aangepakt worden. De gemeente zal eerder moeten aangeven dat we geen maatregelen nemen op verzoeken of meldingen.

5. Impact op de eigen organisatie

Welke veranderingen in de organisatie zijn nodig om de maatregel te realiseren? Welke processen veranderen? Wat verandert er voor personeel?
De impact op de organisatie is beperkt, maar zorgt wel dat de gemeente minder verzoeken kan inwilligen en het realiseren van verkeersveiligheid en bereikbaarheid in onderhoudsprojecten lastiger wordt. Als voor minder verzoeken acties kunnen worden ondernomen levert dit meer (ingewikkelde) gesprekken op met melders omdat zij toch willen zien dat maatregelen worden genomen.

6. Informatie over het effect op beleid en ambities

Welk effect heeft de ombuiging op het realiseren van de gemeentelijke doelstellingen? Raakt de ombuiging het coalitieakkoord of de visie Zoetermeer 2040?
In het Mobiliteitsbeleid is onder andere opgenomen dat het verbeteren van verkeersveiligheid één van de speerpunten is.

7. Financieel effect van de maatregel

A. Welke structurele besparing levert deze maatregel op? Graag een korte onderbouwing.

B. Indien mogelijk, vragen we je de besparing uit te werken in onderstaande tabel:

Jaar *Besparingen/kosten*	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031 e.v.
Structurele besparing per jaar		75.000	75.000	75.000	75.000	75.000	75.000
Incidentele besparing per jaar							
Extra inkomsten							
Investeringen/kosten							
Saldo besparing		**75.000**	**75.000**	**75.000**	**75.000**	**75.000**	**75.000**

8. Frictie

Wat is de benodigde invoeringstijd voor de maatregel? Zijn er investerings- of frictiekosten?
Geen.

9. Wat zijn de kansen en risico's?

Welke kansen en risico's brengt deze maatregel met zich mee?
Risico's

- De kans is groot dat als melders te horen krijgen dat de gemeente geen maatregelen neemt op hun meldingen, zij andere mogelijkheden zoeken om toch maatregelen af te dwingen. Wat meestal gebeurt is dat melders direct contact zoeken met het bestuur. Uiteindelijk ben je hierdoor langer bezig met één enkele melding waardoor het geld dat je bespaart kwijt bent aan de inzet voor dat proces.
- Minder synergie voordelen en minder impact bij renovatie door het niet of beperkt doorvoeren van verkeersmaatregelen

Kans
Beleidsambities integraal onderdeel maken bij het onderhoud.

10. Wat is het plan van aanpak?

Hoe ziet het doorvoeren van de maatregel er concreet uit? Wat is de planning? Wat zijn de randvoorwaarden om risico's te omarmen en kansen te benutten?

- Spelregels online zetten wanneer de gemeente wel en niet maatregelen neemt.
- Verscherpen afwegingskader bij weke grootschalige onderhoudswerkzaamheden maatregelen te nemen.

1. Titel van de maatregel

99. Fietsenstallingen

2. Omschrijving van de maatregel

Om tot een bezuiniging te komen van circa € 250.000 per jaar vanaf 1 januari 2026 zijn de volgende mogelijkheden onderzocht:

1. sluiting bewaakte fietsenstalling bij het station Zoetermeer / Nelson Mandelabrug aan de zijde van Rokkeveen;
2. sluiting bewaakte fietsenstalling Noordwaarts in het centrum;
3. aanpassen openingstijden;
4. betaald stallen van fietsen;
5. de fietsenstallingen niet bewaken.

Uit het onderzoek is gebleken dat de mogelijkheden 1 en 2 het meest reëel zijn. Daarvoor zijn deze twee nader uitgewerkt.
Het betreft de stalling bij het station Zoetermeer/Nelson Mandelabrug aan de zijde van Rokkeveen en de stalling fietspaviljoen Noordwaarts in het centrum aan de Europaweg 51. De stalling bij het station Zoetermeer heeft 490 plekken en kost per jaar ca. € 128.000. De fietsers die hun fiets bewaakt willen stallen hebben als alternatief de stalling aan de andere zijde van de Mandelabrug, zijde Driemanspolder. In deze stalling is voldoende ruimte om meer fietsen te stallen.

De huidige stalling Noordwaarts in het centrum zal in de nabije toekomst gesloopt worden. Bij de bouw van een nieuw pand is het plan een nieuwe stalling te realiseren. De kosten van het bewaken van deze stalling is € 95.000 per jaar voor circa 465 stallingsplaatsen. Daarnaast wordt in de nabije toekomst de participatie/inrichting van een nieuwe te realiseren fietsenstalling op deze locatie bespaard. Het alternatief voor de fietsers die hun fiets bewaakt willen stallen, zijn de fietsenstallingen bij Centrum West en Cadenza (Italielaan).In deze stallingen is voldoende stallingsruimte.

De kosten van afdeling Vastgoed m.b.t. de huisvesting/onderhoud zijn vooralsnog niet meegenomen.

3. Impact op het maatschappelijk effect

a. De maatregel leidt tot een verdere verschraling van de fietsvoorzieningen en de openbare toiletten in het centrum (Noordwaarts) in Zoetermeer. Inwoners zullen deze voorzieningen elders in de stad moeten vinden.
b. De maatregel heeft een effect op de bereikbaarheid per fiets van het Stadshart en het station Zoetermeer. Door minder fietsvoorzieningen te faciliteren zullen minder mensen op de fiets naar deze voorzieningen gaan.
c. Vooral voor mensen met een beperking (slecht ter been, plas problemen) die dichtbij de beoogde winkels willen komen zullen de impact extra merken.
Binnen een beperkte afstand zijn onbewaakte alternatieven voor het parkeren van fietsen rond het Stadshart beschikbaar. Bij het station Zoetermeer is een betaalde fietsparkeervoorziening aan de andere kant van het spoor beschikbaar.

Deze bezuiniging komt bovenop de bezuiniging die reeds is gedaan met het schrappen van de bewaakte fietsenstalling in de nieuwbouw op de Markt ten bate van 14 jongerenwoningen.

4. Impact op inwoners, instellingen en bedrijven

Deze maatregelen hebben impact op het contract dat de gemeente heeft met de onderneming die de bewaking van de fietsenstalling regelt. De bewaking wordt vooral gedaan door mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt (SROI). Door het doorvoeren van deze maatregel wordt het werk voor deze mensen stopgezet en wordt deze doelgroep getroffen. Mogelijk gevolg is dat zij geen ander

werk kunnen vinden en hierdoor terugvallen op een uitkering. Hierbij wordt ingeschat dat het om 4 tot 6 fte gaat.

5. Impact op de eigen organisatie

Er veranderen geen wezenlijke processen, echter de hiervoor genoemde kosten zijn exclusief de besparing die mogelijk gemoeid is met het niet realiseren van een stalling op Noordwaarts. Op deze locatie hoeft dan geen ruimte gehuurd, ingericht en beveiligd te worden.

6. Informatie over het effect op beleid en ambities

De gemeenteraad heeft in 2014 het Actieplan Fiets vastgesteld waarin de doelstelling is opgenomen dat tussen 2014 en 2030 het fietsgebruik met 50% moet stijgen. De gratis bewaakte fietsenstallingen dragen hieraan bij omdat veel mensen met de fiets het Stadshart en het station Zoetermeer bezoeken. Dit blijkt ook uit de bezetting van de fietsenstallingen.
In het kader van het programma Binnenstad vervallen veel plaatsen voor het parkeren van auto's op het maaiveld omdat deze worden omgevormd tot bebouwing. Om de Binnenstad aantrekkelijk te houden is het van belang om deze ook goed per fiets bereikbaar te houden.

7. Financieel effect van de maatregel

A. Welke structurele besparing levert deze maatregel op? Graag een korte onderbouwing.
Het aanpassen van het contract met de opdrachtnemer kan per 1 januari 2026 als de besluitvorming voor 1 juli 2025 gereed is.

B. Indien mogelijk, vragen we je de besparing uit te werken in onderstaande tabel:

Jaar *Besparingen/kosten*	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031 e.v.
Structurele besparing per jaar		223.000	223.000	223.000	223.000	223.000	223.000
Incidentele besparing per jaar							
Extra inkomsten							
Investeringen/kosten							
Saldo besparing		**223.000**	**223.000**	**223.000**	**223.000**	**223.000**	**223.000**

8. Frictie

Het aanpassen van het contract met de opdrachtnemer kan tussentijds per 1 januari 2026 als de besluitvorming voor 1 juli 2025 gereed is. Anders wordt het contract voortgezet en kan de besparing pas per 1 januari 2028 gerealiseerd worden. Het voorstel is het contract onder voorbehoud van besluitvorming van de gemeenteraad op 30 juni 2025 per 1 januari 2026 op te zeggen.

Programma Binnenstad
Het college heeft recent de mobiliteitsstrategie Binnenstad 2040 besproken. Hierin wordt meer ingezet op lopen, fietsen en OV. Het weghalen van stallingen staat haaks op programma Binnenstad. De stalling Noordwaarts is onderdeel van de ontwikkeling van Janssen de Jong (ontwikkelaar ABN AMRO) en nadert einde haalbaarheidsfase. De planning is om in 2026 te kunnen starten na het opstellen van de Anterieure overeenkomst. Het raadsvoorstel is voorzien voor de raad van 7 april 2025.

9. Wat zijn de kansen en risico's?

Door het doorvoeren van deze maatregel is de kans groot dat mensen hun fiets op plekken parkeren die daar niet voor bedoeld of geschikt zijn. Het risico bestaat dat de openbare ruimte daardoor minder goed bruikbaar is, meer handhaving op fout gestalde fietsen moet worden gedaan en het zorgt voor meer diefstal van fietsen.

10. Wat is het plan van aanpak?

Voor 1 juli 2025 moet bekend zijn wat de wensen zijn ten aanzien van deze bewaakte fietsenstallingen. Indien dit niet voor deze datum bekend is, kan geen contractaanpassing plaatsvinden per 1 januari 2026 en start een nieuwe contractperiode van 2 jaar.

Om het risico van het plaatsen van fietsen en diefstal te voorkomen zal goede communicatie en handhaving nodig zijn.

Bekeken alternatieven
De volgende alternatieven zijn bekeken en worden niet als relevant/gewenst geacht in verband met de aangegeven redenen.

Aanpassen openingstijden
De huidige openingstijden zijn afgestemd op locatie/behoefte, zoals OV verbindingen bij de Nelson Mandelabrug en Centrum West. En de openingstijden in het centrum zijn afgestemd op de openingstijden van winkels. Echter als de openingstijden niet aansluiten bij de behoefte van de gebruiker worden er fietsen op straat geparkeerd wat niet wenselijk is voor het straatbeeld en mogelijke criminaliteit.

Betaald stallen
Nu is het stallen van fietsen in gratis, echter de mogelijkheid is om hiervoor een tarief te vragen. Dit vraagt naast een investering op apparatuur en ook menselijke capaciteit voor controle, beheer en verantwoording. Tevens staat de invoering van betaalde fietsenstalling haaks op het visie van een gezonde stad, omdat men 2 uur gratis mag parkeren met auto in de meeste P-garages in het Stadshart.
Het gevolg van het invoeren van betalen voor het stallen van een fiets is dat fietsen op straat op straat geparkeerd gaan worden wat niet wenselijk is voor het straatbeeld en mogelijke criminaliteit.
Hierbij zou goed onderzocht worden wat de hoogte van het tarief moet zijn om kostendekkend te zijn en de beoogde bezuinigingsdoelstelling te behalen.
In de gemeente Utrecht kan men een jaarabonnement afnemen voor € 90 per jaar, echter de fietsenstallingen daar zijn groter qua omvang, hogere bezetting en dus efficiënter. Het is dus waarschijnlijk dat de kosten voor een jaarabonnement in Zoetermeer aanzienlijk hoger moet zijn.

Niet fysiek bewaakt maken van de fietsenstallingen
De fietsenstallingen kunnen ook behouden blijven maar dan geen fysieke bewaking meer van de fietsenstallingen. De veiligheid zal dan ernstig in het geding komen en dit is zeker van toepassing op de sociale veiligheid.
Daarnaast is de kans op diefstal aanzienlijk. Dit valt met camerabewaking alleen niet op te lossen. De kans op overlast en verloedering van de stallingen die veelal ook inpandig zijn zal toenemen en hiervoor zullen dan extra maatregelen (handhaving, schoonmaak, etc.) genomen moeten worden.

1. Titel van de maatregel

100. Opheffen bezoekersregeling

2. Omschrijving van de maatregel

Wat kenmerkt deze maatregel? Wat gaat veranderen? Waar zit de besparing?
Huishoudens in het stadscentrum geen 70 gratis bezoekersuren geven.

3. Impact op het maatschappelijk effect

In welke mate draagt de maatregel bij of doet de maatregel af aan de maatschappelijke effecten waar de gemeente aan wil bijdragen?
Vanuit de bewoners van het centrum (circa 3.000) zal er weerstand zijn voor het opheffen van de bezoekersregeling. Dit is een compensatie geweest voor het invoeren van betaald parkeren.

4. Impact op inwoners, instellingen en bedrijven

Wat zijn de consequenties voor inwoners, instellingen en bedrijven van deze maatregel? Wat is incidenteel en wat is structureel?
Inwoners in het stadscentrum kunnen bezoekers niet meer gratis laten parkeren.

5. Impact op de eigen organisatie

Welke veranderingen in de organisatie zijn nodig om de maatregel te realiseren? Welke processen veranderen? Wat verandert er voor personeel?
Het vraagt capaciteit om het beleid en de verordening aan te passen. Voor een deel is deze capaciteit al nodig vanwege de parkeeropgave door de ontwikkeling van de Binnenstad. Evaluatie van de bezoekersregeling.

6. Informatie over het effect op beleid en ambities

Welk effect heeft de ombuiging op het realiseren van de gemeentelijke doelstellingen? Raakt de ombuiging het coalitieakkoord of de visie Zoetermeer 2040?
Gezien de bouwplannen voor de binnenstad is er voor de Binnenstad een opgave voor parkeren waar een afweging nodig is.

7. Financieel effect van de maatregel

A. Welke structurele besparing levert deze maatregel op? Graag een korte onderbouwing.

B. Indien mogelijk, vragen we je de besparing uit te werken in onderstaande tabel:

Jaar *Besparingen/kosten*	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031 e.v.
Structurele besparing per jaar		50.000	50.000	50.000	50.000	50.000	50.000
Incidentele besparing per jaar							
Extra inkomsten							
Investeringen/kosten							
Saldo besparing		**50.000**	**50.000**	**50.000**	**50.000**	**50.000**	**50.000**

8. Frictie

Wat is de benodigde invoeringstijd voor de maatregel? Zijn er investerings- of frictiekosten?
Bezoekersregeling te evalueren en de verordening aan te passen.

9. Wat zijn de kansen en risico's?

Welke kansen en risico's brengt deze maatregel met zich mee?
Risico

- Vanuit de bewoners van het centrum (circa 3.000) zal er weerstand zijn voor het opheffen van de bezoekersregeling. Dit is een compensatie geweest voor het invoeren van betaald parkeren.

Kans

- Vanwege de ontwikkelopgave Binnenstad is aanpassing nodig.

10. Wat is het plan van aanpak?

Hoe ziet het doorvoeren van de maatregel er concreet uit? Wat is de planning? Wat zijn de randvoorwaarden om risico's te omarmen en kansen te benutten?
Het budget voor 2026 met € 500.000 te verlagen en de bijdrage aan projecten hierop aan te sluiten.

1. Titel van de maatregel

208. Schrappen budget Landschapstafel (buitengebieden)

2. Omschrijving van de maatregel

Een beknopte toelichting: waar gaat deze ombuiging over? Wat doen we bij deze ombuiging anders, meer of niet meer?

Wat kenmerkt deze maatregel? Wat gaat veranderen? Waar zit de besparing?
Bezuiniging gaat over de bijdrage van de gemeente aan behoud en ontwikkeling van natuur-, recreatie- en cultuurwaarden van het landschapen de natuur- en recreatiegebieden ten noorden, zuiden en westen van Zoetermeer. Het gaat om de gebieden Buytenhout, Duin, Horst & Weide en het poldergebied ten noorden van de stad.
Duin, Horst & Weide heeft als samenwerkingsvorm de Landschapstafel. De onderliggende Samenwerkingsovereenkomst is afgesloten in 2024 en loopt tot en met 2028. De bezuiniging betreft het stoppen van de jaarlijkse bijdrage aan het management van de tafel en het niet beschikbaarheid stellen van gelden voor projecten in Duin, Horst & Weide.
De samenwerking Buytenhout is gebaseerd op een Intentieovereenkomst, die is afgesloten in 2023 en loopt tot in 2028. De bezuiniging betreft het stopzetten van de jaarlijkse bijdrage aan de gebiedspromotie (€ 5.000) en het niet beschikbaar stellen van gelden voor projecten in Buytenhout. Daarnaast kan voor beide gebieden aan de orde zijn de samenwerkingen te beëindigen.
Voor het poldergebied ten noorden van de stad vormt de Regiegroep Groene Hart als deel van het Zuid Hollands Programma Landelijk Gebied het kader. Hier gaat het om het niet beschikbaar stellen van gelden voor proces en projecten.

3. Impact op het maatschappelijk effect

Informatie over het maatschappelijk effect:
a. Welk effect heeft de ombuiging op het voorzieningenniveau in Zoetermeer?
b. Welk effect heeft de ombuiging op inwoners, bedrijven en instellingen?
c. Welk effect heeft de ombuiging op specifieke doelgroepen (naar aanleiding van motie)

In welke mate draagt de maatregel bij of doet de maatregel af aan de maatschappelijke effecten waar de gemeente aan wil bijdragen?
Of de bezuiniging of uittreding effect heeft op behoud en ontwikkeling van Duin, Horst & Weide en Buytenhout is afhankelijk van wat de overige partners gaan doen. Het budget voor behoud en ontwikkeling staat al onder druk, omdat dit te laag is. Risico is dat de overige partners deze lasten inclusief de wegvallende bijdrage van Zoetermeer niet voor hun rekening willen nemen. Het risico is dat deze gebieden en de polders niet of minder worden aangepast aan de specifieke, veranderende en groeiende recreatieve behoeften, de problemen rond waterkwaliteit en wateroverlast niet of minder wordt opgepakt, de ontwikkeling van beoogde natuurwaarden niet worden ondersteund en grondeigenaren (waaronder agrariërs) niet worden geholpen bij hun ontwikkeling richting een toekomstbestendig landgebruik. Met als risico dat het minder aantrekkelijk wordt voor recreanten, ondernemers en (bijzondere) planten en dieren.

De gemeente wil bijdragen aan een groene en gezonde leefomgeving. De maatregelen hiervoor zullen afnemen waardoor de inwoners minder worden uitgenodigd om buiten te bewegen, te sporten en elkaar te ontmoeten, wat volgens de Visie 2040 bijdraagt aan hun gezondheid. Ook zal de biodiversiteit en beleving van natuur en landschap nabij minder worden bevorderd, ook een ambitie uit Visie 2040. Tevens kan de positie en kwaliteit van deze regionale groengebieden verzwakken, terwijl ze binnen het geheel van het Landschapspark Zuidvleugel essentieel zijn voor de leefbaarheid en aantrekkingskracht van de zuidelijke Randstad waar Zoetermeer deel vanuit maakt.

4. Impact op inwoners, instellingen en bedrijven

Informatie over de betrokken partijen: welke partijen zijn nodig om de ombuiging te kunnen realiseren?

Wat zijn de consequenties voor inwoners, instellingen en bedrijven van deze maatregel? Wat is incidenteel en wat is structureel?
Minder inzet op de kwaliteit van de Buitenruimte en minder stimulering/ cofinancieringsmogelijkheden voor impulsen in de buitenruimte.

5. Impact op de eigen organisatie

Welke veranderingen in de organisatie zijn nodig om de maatregel te realiseren? Welke processen veranderen? Wat verandert er voor personeel?
De organisatie werkt aan minder projecten om de kwaliteit van de Buitenruimte te onderhouden/ verbeteren. Bij uittreden uit de samenwerkingen werkt de organisatie niet meer structureel aan de sturing en begeleiding van de ontwikkeling van de gebieden.

Als de ambitie blijft groenprojecten te realiseren, zal er zal meer tijd gaan naar het vinden van externe gelden/partners. Het budget wordt namelijk als cofinanciering gebruikt. Er kan geen gebruik meer worden gemaakt van de organisaties die opgezet is voor Duin, Horst & Weide, Buytenhout en de polders. Tevens kan de lobbykracht van de samenwerkingen richting externe financieringsmogelijkheden minder of niet worden benut.

6. Informatie over het effect op beleid en ambities

Welk effect heeft de ombuiging op het realiseren van de gemeentelijke doelstellingen? Raakt de ombuiging het coalitieakkoord of de visie Zoetermeer 2040?
Dit is afhankelijk van de partners. Als deze ook stoppen raakt dit op termijn hoofdlijn 2: Duurzame stad in en tussen de parken raken. Tevens raakt het stoppen van de Zoetermeerse bijdrage hoofdlijn 6: Zoetermeer Regiostad, waarin Zoetermeer zich regionaal wil neerzetten als actieve partner in de samenwerking.

7. Financieel effect van de maatregel

Informatie over de opbrengst: wat levert de ombuiging op voor de meerjarenbegroting? Is dat effect incidenteel of structureel? En zijn er initiële investeringen nodig, transitiekosten of frictiekosten?

A. Welke structurele besparing levert deze maatregel op? Graag een korte onderbouwing.

B. Indien mogelijk, vragen we je de besparing uit te werken in onderstaande tabel:

Jaar / *Besparingen/kosten*	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031 e.v.
Structurele besparing per jaar		104.000	104.000	104.000	104.000	104.000	104.000
Incidentele besparing per jaar							
Extra inkomsten							
Investeringen/kosten							
Saldo besparing		**104.000**	**104.000**	**104.000**	**104.000**	**104.000**	**104.000**

8. Frictie

Informatie over de tijd: vanaf welk moment is de ombuiging te realiseren en het financiële effect in te boeken? En is er voorbereidingstijd nodig, bijvoorbeeld omdat er een overeenkomst aan ten grondslag ligt?

Wat is de benodigde invoeringstijd voor de maatregel? Zijn er investerings- of frictiekosten?
De bijdrage aan de programmakosten voor Duin, Horst & Weide kan met ingang van 2026 worden

stopgezet. Dit kan op basis van de volgende tekst uit de Samenwerkingsovereenkomst: ‘De gemeente Zoetermeer kan commitment kan geven om voor 2024 en 2025 een financiële bijdrage te leveren aan de programmakosten. Voor de jaren van het Uitvoeringsprogramma is dit nog onzeker.’ In de overeenkomst is opgenomen dat uittreding uit de samenwerking in overleg met de Bestuurlijke Landschapstafel onder voorwaarden jaarlijks mogelijk. Eerste gelegenheid van aanvraag van uittreding is tweede helft 2025. Verandering van partnerschap richting niet-betalend en niet-sturend partner is ook mogelijk.

In Buytenhout kan de jaarlijkse bijdrage aan de marketing in 2026 worden stopgezet. De intentieovereenkomst heeft de bijdrage vastgelegd voor de eerste drie jaren (te lezen als 2023 tot en met 2025). Over het opzeggen van de samenwerking is niets opgenomen in de intentieovereenkomst. Wel is benoemd dat de intentieovereenkomst niet in rechte afdwingbaar is.

De gemeente moet dit tijdig aangeven zodat de andere partners de tijd hebben om hierop te anticiperen en maatregelen te kunnen nemen. Het kan zijn dat hierbij in verband met lopende verplichtingen frictiekosten ontstaan.

9. Wat zijn de kansen en risico’s?

Informatie over de haalbaarheid: zijn er risico’s, onzekerheden of randvoorwaarden voor de implementatie? Hoe complex is de ombuiging?

Welke kansen en risico’s brengt deze maatregel met zich mee?
Dat hangt van de partners af.

10. Wat is het plan van aanpak?

Hoe ziet het doorvoeren van de maatregel er concreet uit? Wat is de planning? Wat zijn de randvoorwaarden om risico’s te omarmen en kansen te benutten?
Zie toelichting bij 8.

1. Titel van de maatregel

209. Stoppen samenwerkingsverband Onderhoud Bentwoud

2. Omschrijving van de maatregel

Een beknopte toelichting: waar gaat deze ombuiging over? Wat doen we bij deze ombuiging anders, meer of niet meer?

Wat kenmerkt deze maatregel? Wat gaat veranderen? Waar zit de besparing?
De bezuiniging gaat over de jaarlijkse bijdrage van de gemeente aan het beheer en onderhoud van het recreatie- en natuurgebied Bentwoud. In samenwerkingsovereenkomsten gesloten tussen de provincie Zuid Holland, Staatsbosbeheer en de omliggende gemeenten waaronder Zoetermeer zijn afspraken gemaakt over de bijdrage van deze partijen aan beheer en onderhoud van het gebied. De samenwerkingsovereenkomsten lopen nog en hebben geen concrete einddatum. Intentie van partijen is om in 2025 een nieuwe, gezamenlijke samenwerkingsovereenkomst te sluiten. Dan kunnen nieuwe afspraken worden gemaakt over deelname en bijdragen.

Het voorstel is om € 103.000 te bezuinigen op de jaarlijkse bijdrage van de gemeente Zoetermeer. De huidige bijdrage ligt boven dit begrotingsbudget. De provincie heeft namelijk een hogere bijdrage gevraagd dan in de begroting is opgenomen. Dat heeft te maken met het invoeren van de toepassing van indexering vanaf 2024. De gemeente is hier mee akkoord gegaan. Voor 2024 is de bijdrage van Zoetermeer ca. € 20.000 boven het voor Bentwoud begrote bedrag; voor 2025 ca € 35.000 euro. De verschillen worden gedekt vanuit het werkbudget Groen, waarop al meer wordt bezuinigd (zie Verlagen werkbudget Groen, nr 78). Voor 2026 is nog geen bijdrage benoemd en beloofd. Daarbij kan aan de orde zijn de samenwerking te beëindigen.

3. Impact op het maatschappelijk effect

Informatie over het maatschappelijk effect:
a. Welk effect heeft de ombuiging op het voorzieningenniveau in Zoetermeer?
b. Welk effect heeft de ombuiging op inwoners, bedrijven en instellingen?
c. Welk effect heeft de ombuiging op specifieke doelgroepen (naar aanleiding van motie)

In welke mate draagt de maatregel bij of doet de maatregel af aan de maatschappelijke effecten waar de gemeente aan wil bijdragen?
Of het stoppen van de gemeentelijke bijdrage effect of uittreding effect heeft op het beheer en onderhoud is afhankelijk van wat de overige partners gaan doen. Het budget voor beheer en onderhoud staat al onder druk om dat dit te laag is. Risico is dat de overige partners deze lasten inclusief de wegvallende bijdrage van Zoetermeer niet voor hun rekening willen nemen. Het risico is dat het gebied niet of minder wordt aangepast aan de specifieke, veranderende en groeiende recreatieve behoeften, de problemen rond waterkwaliteit en wateroverlast niet of minder wordt opgepakt, de ontwikkeling van de (nog jonge) vegetatie en beoogde natuurwaarden niet worden ondersteund, en uiteindelijk onvoldoende wordt onderhouden met als risico dat het minder toegankelijk en aantrekkelijk wordt voor recreanten en (bijzondere) planten en dieren.

De gemeente wil bijdragen aan een groene en gezonde leefomgeving. De maatregelen hiervoor nemen af waardoor de inwoners minder worden uitgenodigd om buiten te bewegen, te sporten en elkaar te ontmoeten, wat volgens de Visie 2040 bijdraagt aan hun gezondheid. Ook wordt de biodiversiteit en beleving van natuur nabij minder bevorderd, ook een ambitie uit Visie 2040. Aangezien er ook een bezuiniging is gevraagd voor het Werkbudget Groen (nr. 78) laat dit zeer weinig bewegingsruimte over om resultaten te boeken op gestelde doelen voor de toekomst. Het is dan ook onvermijdelijk dat dit een negatieve invloed heeft op een groene en gezonde leefomgeving en dus afbreuk doet aan de gestelde doelen in de Visie 2040.

4. Impact op inwoners, instellingen en bedrijven

Informatie over de betrokken partijen: welke partijen zijn nodig om de ombuiging te kunnen realiseren?

Wat zijn de consequenties voor inwoners, instellingen en bedrijven van deze maatregel? Wat is incidenteel en wat is structureel? Dit hangt af van de reactie van de partners. Als dit leidt tot minder inzet raakt dit de kwaliteit van de buitenruimte en de mogelijkheden het woud te gebruiken voor activiteiten.

5. Impact op de eigen organisatie

Welke veranderingen in de organisatie zijn nodig om de maatregel te realiseren? Welke processen veranderen? Wat verandert er voor personeel? Bij volledig uittreden uit de samenwerking werkt de organisatie niet meer structureel aan de sturing en begeleiding van de ontwikkeling van Bentwoud. Op vragen over en initiatieven voor Bentwoud zal de gemeentelijke organisatie zelf moeten reageren, zonodig moeten externe gelden/partners zelf worden gevonden. Er kan geen gebruik meer worden gemaakt van de organisatie die opgezet is voor Bentwoud.

6. Informatie over het effect op beleid en ambities

Welk effect heeft de ombuiging op het realiseren van de gemeentelijke doelstellingen? Raakt de ombuiging het coalitieakkoord of de visie Zoetermeer 2040? Dit is afhankelijk van de partners. Als deze hun bijdrage stoppen, verminderen of niet verhogen raakt dit op termijn hoofdlijn 2: Duurzame stad in en tussen de parken. Tevens raakt het stoppen van de Zoetermeerse bijdrage hoofdlijn 6: Zoetermeer Regiostad, waarin Zoetermeer zich regionaal wil neerzetten als actieve partner in de samenwerking.

7. Financieel effect van de maatregel

Informatie over de opbrengst: wat levert de ombuiging op voor de meerjarenbegroting? Is dat effect incidenteel of structureel? En zijn er initiële investeringen nodig, transitiekosten of frictiekosten?

A. Welke structurele besparing levert deze maatregel op? Graag een korte onderbouwing.

De besparing is structureel. Met de besparing worden werkzaamheden versoberd.

B. Indien mogelijk, vragen we je de besparing uit te werken in onderstaande tabel:

Jaar *Besparingen/kosten*	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031 e.v.
Structurele besparing per jaar		103.000	103.000	103.000	103.000	103.000	103.000
Incidentele besparing per jaar							
Extra inkomsten							
Investeringen/kosten							
Saldo besparing		**103.000**	**103.000**	**103.000**	**103.000**	**103.000**	**103.000**

8. Frictie

Informatie over de tijd: vanaf welk moment is de ombuiging te realiseren en het financiële effect in te boeken? En is er voorbereidingstijd nodig, bijvoorbeeld omdat er een overeenkomst aan ten grondslag ligt?

Wat is de benodigde invoeringstijd voor de maatregel? Zijn er investerings- of frictiekosten? De maatregel kan in verband met de lopende samenwerkingsovereenkomst met ingang van de nieuwe samenwerkingsovereenkomst worden opgezegd. De bestaande samenwerkingsovereenkomst geeft aan dat partijen ook tussentijds de overeenkomst kunnen wijzigen indien alle Partijen schriftelijk met deze wijzigingen hebben ingestemd. De gemeente moet

dit tijdig aangeven, zodat de andere partners de tijd hebben om hierop te anticiperen en maatregelen te kunnen nemen. Het kan zijn dat hierbij in verband met lopende verplichtingen frictiekosten ontstaan.

9. Wat zijn de kansen en risico's?

Informatie over de haalbaarheid: zijn er risico's, onzekerheden of randvoorwaarden voor de implementatie? Hoe complex is de ombuiging?

Welke kansen en risico's brengt deze maatregel met zich mee?
Dat hangt van de partners af. Het risico is dat de kwaliteit buitenruimte afneemt. Inwoners hebben in dat geval een lagere groenbeleving en dat heeft effect op de gezondheid van inwoners omdat de buitenruimte minder uitnodigt tot ontmoeting en beweging/sport.

10. Wat is het plan van aanpak?

Hoe ziet het doorvoeren van de maatregel er concreet uit? Wat is de planning? Wat zijn de randvoorwaarden om risico's te omarmen en kansen te benutten?
Zie toelichting bij 8.

MAATREGELEN DUURZAAMHEID

1. Titel van de maatregel

76. Verlagen Werkbudget energietransitie

2. Omschrijving van de maatregel

Een beknopte toelichting: waar gaat deze ombuiging over? Wat doen we bij deze ombuiging anders, meer of niet meer?

Wat kenmerkt deze maatregel? Wat gaat veranderen? Waar zit de besparing?
In de begroting is afzonderlijk werkbudget voor de energietransitie opgenomen. Op jaarbasis is in totaal voor een bedrag van circa € 0,5 mln. geraamd over de periode 2026 tot en met 2028. Dit budget zou kunnen worden verlaagd en daarmee als taakstelling aan de organisatie worden opgelegd.

Opmerking college:
Met ingang van 2023 ook rijksmiddelen t.b.v. capaciteit decentrale overheden voor klimaat-en energiebeleid (CDOKE). Gemeentelijke middelen (coalitieakkoord) deels te laten vrijvallen.

De besparing van € 60.000 zit in het verminderen van de inzet voor communicatie en het inschakelen van adviesbureaus.In de periode 2026 tot en met 2030 moet de bezuiniging worden opgevangen door het maximaal benutten van de CDOKE-middelen en het Duurzaamheidsfonds. Daarna zijn deze middelen niet meer beschikbaar en zullen we minder informatie beschikbaar kunnen stellen voor de inwoners en minder gebruik kunnen maken van onderzoek- en adviescapaciteit.
Dit betekent dat er nog een besparing van € 65.000 nodig is om aan de gestelde besparing van € 125.000 te komen. Voor deze € 65.000 kan gedacht worden aan vermindering van de inzet op het gebied van de energietransitie voor VvE's, bedrijven of instellingen. Ook hiervoor geldt dat de bezuiniging in de periode 2026 tot en met 2030 nog kan worden opgevangen door dekking uit de CDOKE-middelen. Aangezien er de laatste jaren mooie resultaten zijn bereikt voor de verschillende doelgroepen, is het lastig om te kiezen voor een besparing op één van deze doelgroepen.

3. Impact op het maatschappelijk effect

Informatie over het maatschappelijk effect:
a. Welk effect heeft de ombuiging op het voorzieningenniveau in Zoetermeer?
b. Welk effect heeft de ombuiging op inwoners, bedrijven en instellingen?
c. Welk effect heeft de ombuiging op specifieke doelgroepen (naar aanleiding van motie)

In welke mate draagt de maatregel bij of doet de maatregel af aan de maatschappelijke effecten waar de gemeente aan wil bijdragen?
De maatregel doet af aan de maatschappelijke effecten die de gemeente wil bereiken. De informatievoorziening aan de inwoners draagt bij aan de energietransitie door het bieden van handelingsperspectief (weten wat te doen en kennis over de beschikbare begeleiding en financiële regelingen) en mede daardoor het verminderen van energiearmoede. Als inwoners niet weten welke ondersteuning er is in kennis, begeleiding en middelen zullen ze minder snel tot verduurzamen overgaan.
Minder mogelijkheden voor het inschakelen van adviseurs (kennis) of het bieden van begeleiding aan inwoners (proces), leidt tot minder goede beleidskeuzes of effectieve maatregelen.
De maatregelen doen ook af aan de maatschappelijke effecten die de gemeente wil bereiken als het gaat om de VvE's, bedrijven of instellingen. De ondersteuning van de VvE's draagt bij aan de energietransitie en het verminderen van de energiearmoede. De VvE's worden ondersteund in het verduurzamen van het gebouw. Hierdoor is het gebouw beter geïsoleerd en nemen de energielasten af. Ook voor bedrijven en scholen zal dit ertoe leiden dat de energietransitie minder snel gaat.

4. Impact op inwoners, instellingen en bedrijven

Informatie over de betrokken partijen: welke partijen zijn nodig om de ombuiging te kunnen realiseren?

Wat zijn de consequenties voor inwoners, instellingen en bedrijven van deze maatregel? Wat is incidenteel en wat is structureel?
De informatievoorziening richting inwoners en bedrijven neemt af. Informatievoorziening zal niet volledig stoppen, maar is minder effectief. Ook voor VvE's, instellingen en bedrijven zal er op termijn minder ondersteuning komen, waardoor de energietransitie langzamer zal gaan of zal stagneren.

5. Impact op de eigen organisatie

Welke veranderingen in de organisatie zijn nodig om de maatregel te realiseren? Welke processen veranderen? Wat verandert er voor personeel?
Zolang er nog ruimte is in het CDOKE budget zal dit optimaal worden ingezet (wat op CDOKE geboekt kan worden, wordt daar op geboekt) en idem het Duurzaamheidsfonds. Het effect daarvan kan zijn dat er 1,5 fte minder ingezet kan worden vanuit de CDOKE middelen.

6. Informatie over het effect op beleid en ambities

Welk effect heeft de ombuiging op het realiseren van de gemeentelijke doelstellingen? Raakt de ombuiging het coalitieakkoord of de visie Zoetermeer 2040?
Ja. De ambitie om in 2040 een aardgasvrije gebouwde omgeving te hebben vraagt een grote mate van inzet en initiatief vanuit de gemeente bij het stimuleren en ondersteunen van inwoners en bedrijven om te verduurzamen. De energietransitie draagt bij aan de aanpak van energiearmoede en een beter leefklimaat in de wijken. De bijdrage hieraan is groter naarmate er meer op de energietransitie kan worden ingezet.

7. Financieel effect van de maatregel

Informatie over de opbrengst: wat levert de ombuiging op voor de meerjarenbegroting? Is dat effect incidenteel of structureel? En zijn er initiële investeringen nodig, transitiekosten of frictiekosten?

A. Welke structurele besparing levert deze maatregel op? Graag een korte onderbouwing.

B. Indien mogelijk, vragen we je de besparing uit te werken in onderstaande tabel:

Jaar *Besparingen/kosten*	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031 e.v.
Structurele besparing per jaar							
Incidentele besparing per jaar		125.000	125.000	125.000	125.000	125.000	pm
Extra inkomsten							
Investeringen/kosten							
Saldo besparing		**125.000**	**125.000**	**125.000**	**125.000**	**125.000**	**pm**

8. Frictie

Informatie over de tijd: vanaf welk moment is de ombuiging te realiseren en het financiële effect in te boeken? En is er voorbereidingstijd nodig, bijvoorbeeld omdat er een overeenkomst aan ten grondslag ligt?

Wat is de benodigde invoeringstijd voor de maatregel? Zijn er investerings- of frictiekosten?
Nee na 2030 kan dit wel ontstaan.

9. Wat zijn de kansen en risico's?

Informatie over de haalbaarheid: zijn er risico's, onzekerheden of randvoorwaarden voor de implementatie? Hoe complex is de ombuiging?

Welke kansen en risico's brengt deze maatregel met zich mee?
De CDOKE-subsidie geldt tot en met 2030. Tlv de CDOKE-subsidie zijn meerdere fte's werkzaam met een vaste aanstelling. Als de CDOKE-subsidie niet wordt voorgezet moet hier aanvullend nog budget komen dan wel moet voor dit personeel worden herplaatst.
Tot 2030 kan de bezuiniging worden opgevangen binnen het budget voor de CDOKE en het Duurzaamheidsfonds, maar daarna niet meer. Vanaf dat moment zijn beide fondsen niet meer beschikbaar. Als de CDOKE-subsidie niet wordt voorgezet moet hier aanvullend nog budget komen dan wel moet dit personeel worden herplaatst en vervallen de producten die hieruit gefinancierd werden.

10. Wat is het plan van aanpak?

Hoe ziet het doorvoeren van de maatregel er concreet uit? Wat is de planning? Wat zijn de randvoorwaarden om risico's te omarmen en kansen te benutten?
Er is geen vaste lijst van communicatieproducten of adviesvragen voor de komende jaren te geven. Deze volgen de actualiteit. De komende jaren zullen er doorlopend keuzes gemaakt moeten worden over wat we wel en niet (meer) gaan doen. Voor de periode 2025 tot en met 2028 hoeft er op de andere gebieden nog geen maatregel te worden getroffen, maar vanaf 2029 moeten keuzes gemaakt worden op welke gebieden (VvE's, instellingen, bedrijven) we minder ondersteuning zullen doen of de ondersteuning zullen stoppen.

1. Titel van de maatregel

78. Groenprojecten

2. Omschrijving van de maatregel

Een beknopte toelichting: waar gaat deze ombuiging over? Wat doen we bij deze ombuiging anders, meer of niet meer?

Wat kenmerkt deze maatregel? Wat gaat veranderen? Waar zit de besparing?
Bezuiniging gaat over de uitvoering van Groenprojecten. Voor groenbudgetten is via het coalitieakkoord € 500.000 beschikbaar gesteld.
De afgelopen jaren zijn de volgende projecten uitgevoerd:

- Nieuwe ‘Moerasparels rondom de Zoetermeerse Plas’;
- Het eerste groene schoolplein bij basisschool Wereldwijs;
- Drijvende planteneilanden in Buitenwegh-De Leyens;
- Nieuw weidevogelgebied met waterberging (ca 25 ha) in de Meerpolder;
- Realisatie van bijenlinten in het gebied Duin, Horst & weide in het gebied Buytenhout.

De bezuiniging betekent dat er vanaf 2026 geen nieuwe groenprojecten kunnen worden gestart. Het beleid voor de buitenruimte (Koers buitenruimte) is in ontwikkeling en zal de eind 2026 worden voorgelegd aan de raad. Onderdeel van het beleid voor de buitenruimte is een uitvoeringsagenda Groen, met een financiële paragraaf. De raad kan in 2026 bij de vaststelling beslissen over de ambities, beoogde projecten en uitvoering van Groen.

Het budget wat er na deze bezuiniging overblijft, wordt ingezet voor formatie, onderzoeken, regionale samenwerking en de Tuinrangers, Met het overgebleven budget wordt de voortgang van de actualisatie van het buitenruimtebeleid geschraagd.

3. Impact op het maatschappelijk effect

Informatie over het maatschappelijk effect:
a. Welk effect heeft de ombuiging op het voorzieningenniveau in Zoetermeer?
b. Welk effect heeft de ombuiging op inwoners, bedrijven en instellingen?
c. Welk effect heeft de ombuiging op specifieke doelgroepen (naar aanleiding van motie)

In welke mate draagt de maatregel bij of doet de maatregel af aan de maatschappelijke effecten waar de gemeente aan wil bijdragen?
De gemeente wil bijdragen aan een groene en gezonde leefomgeving. De maatregelen hiervoor zullen afnemen, waardoor de inwoners minder worden uitgenodigd om buiten te bewegen, te sporten en elkaar te ontmoeten, wat volgens de Visie 2040 bijdraagt aan hun gezondheid. Ook zal de biodiversiteit en beleving van natuur nabij minder worden bevorderd, dit is ook een ambitie uit Visie 2040.

4. Impact op inwoners, instellingen en bedrijven

Informatie over de betrokken partijen: welke partijen zijn nodig om de ombuiging te kunnen realiseren?

Wat zijn de consequenties voor inwoners, instellingen en bedrijven van deze maatregel? Wat is incidenteel en wat is structureel?
Minder inzet op de kwaliteit van de buitenruimte en minder stimulering/ cofinancieringsmogelijkheden voor impulsen in de buitenruimte.

5. Impact op de eigen organisatie

Welke veranderingen in de organisatie zijn nodig om de maatregel te realiseren? Welke processen veranderen? Wat verandert er voor personeel?

De organisatie werkt aan minder projecten om de kwaliteit van de Buitenruimte te onderhouden en verbeteren. Als de ambitie blijft groenprojecten te realiseren, zal er zal meer tijd gaan naar het vinden van externe gelden/partners.

6. Informatie over het effect op beleid en ambities

Welk effect heeft de ombuiging op het realiseren van de gemeentelijke doelstellingen? Raakt de ombuiging het coalitieakkoord of de visie Zoetermeer 2040? Ja, raakt direct de hoofdlijn 2: Duurzame stad in en tussen de parken.

7. Financieel effect van de maatregel

Informatie over de opbrengst: wat levert de ombuiging op voor de meerjarenbegroting? Is dat effect incidenteel of structureel? En zijn er initiële investeringen nodig, transitiekosten of frictiekosten?

A. Welke structurele besparing levert deze maatregel op? Graag een korte onderbouwing.							
B. Indien mogelijk, vragen we je de besparing uit te werken in onderstaande tabel:							
Jaar *Besparingen/kosten*	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031 e.v.
Structurele besparing per jaar		125.000	125.000	125.000	125.000	125.000	125.000
Incidentele besparing per jaar							
Extra inkomsten							
Investeringen/kosten							
Saldo besparing		**125.000**	**125.000**	**125.000**	**125.000**	**125.000**	**125.000**

8. Frictie

Informatie over de tijd: vanaf welk moment is de ombuiging te realiseren en het financiële effect in te boeken? En is er voorbereidingstijd nodig, bijvoorbeeld omdat er een overeenkomst aan ten grondslag ligt?

Wat is de benodigde invoeringstijd voor de maatregel? Zijn er investerings- of frictiekosten? Nee, geen invoeringstijd of investerings- of frictiekosten.

9. Wat zijn de kansen en risico's?

Informatie over de haalbaarheid: zijn er risico's, onzekerheden of randvoorwaarden voor de implementatie? Hoe complex is de ombuiging?

Welke kansen en risico's brengt deze maatregel met zich mee? Kwaliteit buitenruimte neemt af. Inwoners hebben een lagere groenbeleving en heeft effect op de gezondheid van inwoners, omdat de buitenruimte minder uitnodigt tot ontmoeting en beweging/sport.

10. Wat is het plan van aanpak?

Hoe ziet het doorvoeren van de maatregel er concreet uit? Wat is de planning? Wat zijn de randvoorwaarden om risico's te omarmen en kansen te benutten? Geen plan van aanpak nodig.

MAATREGELEN VEILIGHEID

1. Titel van de maatregel

165. Handhaving

2. Omschrijving van de maatregel

Een beknopte toelichting: waar gaat deze ombuiging over? Wat doen we bij deze ombuiging anders, meer of niet meer?

Wat kenmerkt deze maatregel? Wat gaat veranderen? Waar zit de besparing?
Het gaat om ongeveer 10% minder inzet van team handhaving. Hiermee wordt beperkter uitvoering gegeven aan het speerpunt veiligheid uit het coalitieakkoord. Daarbij ook minder inzet voor een veilige en leefbare stad. Dit betekent ook dat de meldingen van inwoners beperkter kunnen worden opgepakt/behandeld. De werkdruk op de overige teamleden neemt toe. Overigens betekent deze bezuiniging het vertrek van de, bij het coalitieakkoord tijdelijk toegekende, 7 handhavers. Dit zou grofweg neerkomen op het vertrek van nog 3 handhavers. Dat betekent dat we teruglopen van 4 ploegen in de huidige situatie, naar 3 ploegen die ook nog eens dermate krap bemenst zijn, dat ziekte of verzuim, niet goed opgevangen kan worden. Hierdoor zullen of meldingen niet meer voortvarend opgepakt kunnen worden of kan vanuit handhaving geen effectieve bijdrage worden geleverd aan de doelen uit het Integraal Veiligheidsbeleid, bijvoorbeeld ten aanzien van overlastgevende jeugd.

3. Impact op het maatschappelijk effect

Informatie over het maatschappelijk effect:
a. Welk effect heeft de ombuiging op het voorzieningenniveau in Zoetermeer?
b. Welk effect heeft de ombuiging op inwoners, bedrijven en instellingen?
c. Welk effect heeft de ombuiging op specifieke doelgroepen (naar aanleiding van motie)

In welke mate draagt de maatregel bij of doet de maatregel af aan de maatschappelijke effecten waar de gemeente aan wil bijdragen?
Handhaving is belangrijk voor de leefbaarheid in de stad. Zowel voor de speerpunten uit het Veiligheidsbeleid, waar de handhavers de oren en ogen in de stad zijn, als ten aanzien van de meldingen. Het aantal meldingen groeit de laatste jaren sterkt, sinds 2022 met meer dan tien procent per jaar. In 2023 ging het om 10.660 meldingen; in 2024 komt dit uit op ongeveer 14.000. Er bestaat, gelet op de vraag van de stad aan team handhaving, nu reeds spanning tussen het reactieve werk (meldingen), taakgericht werk (b.v. horeca, ondermijning of jeugd) en wijkgerichte werkzaamheden (de wijkhandhaver). Kwalitatief wordt het werk ook zwaarder. Bijvoorbeeld op meer plaatsen overlast, meer lastige interacties op straat, zo nu en dan piek-incidenten en vaker gebeurtenissen of situaties die binnen de organisatie gedeeld moeten worden.

Het verder beperken van de inzet van Team Handhaving (bovenop de terugloop van 7 handhavers) zorgt ervoor dat er minder effectief een bijdrage geleverd kan worden aan de doelen uit het Veiligheidsbeleid, Coalitieakkoord en de leefbaarheid van de stad.

4. Impact op inwoners, instellingen en bedrijven

Informatie over de betrokken partijen: welke partijen zijn nodig om de ombuiging te kunnen realiseren?

Wat zijn de consequenties voor inwoners, instellingen en bedrijven van deze maatregel? Wat is incidenteel en wat is structureel?
Structurele bezuiniging op deze handhaving, leidt tot verlies aan effectiviteit van de handhavingsorganisatie. Er is een minder goed beeld van wat speelt in de stad, daardoor kan niet aan de topprioriteit uit het coalitieakkoord (een Veilig Zoetermeer) worden gewerkt en ontstaat een minder prettig economisch vestigings- en woon- en leefklimaat, waarmee niet aan de doelen uit Zoetermeer 2040 bijgedragen kan worden.

5. Impact op de eigen organisatie

Welke veranderingen in de organisatie zijn nodig om de maatregel te realiseren? Welke processen veranderen? Wat verandert er voor personeel?
Alle inzet zit feitelijk in personele lasten, dat betekent dat dit een inkrimping van de formatie zal betekenen. Dit zal leiden tot zeer scherpe keuzes (dus wel weten waar we op in moeten zetten om Zoetermeer leefbaarder en veilig te houden, maar dit niet doen, niet op meldingen reageren), minder bijdrage vanuit handhaving op de doelen uit het veiligheidsbeleid en minder flexibiliteit bij nieuwe trends en ontwikkelingen.

6. Informatie over het effect op beleid en ambities

Welk effect heeft de ombuiging op het realiseren van de gemeentelijke doelstellingen? Raakt de ombuiging het coalitieakkoord of de visie Zoetermeer 2040?
Coalitieakkoord heeft veiligheid tot topprioriteit bestempeld. Dit leidt tot een risico dat Zoetermeer onveiliger wordt en daarmee ook een minder aantrekkelijke woon- en leefstad en het economisch vestigingsklimaat negatief wordt beïnvloed. Hiermee kan ook geen of een kleinere bijdrage worden geleverd aan de doelen uit Zoetermeer 2040.

7. Financieel effect van de maatregel

Informatie over de opbrengst: wat levert de ombuiging op voor de meerjarenbegroting? Is dat effect incidenteel of structureel? En zijn er initiële investeringen nodig, transitiekosten of frictiekosten?

A. Welke structurele besparing levert deze maatregel op? Graag een korte onderbouwing.
Het gaat om ongeveer 10% van het budget voor het team handhaving (€ 2.700.000).
De besparing is structureel. Met de besparing worden werkzaamheden versoberd.

B. Indien mogelijk, vragen we je de besparing uit te werken in onderstaande tabel:

Jaar *Besparingen/kosten*	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031 e.v.
Structurele besparing per jaar:		250.000	250.000	250.000	250.000	250.000	250.000
Incidentele besparing per jaar							
Extra inkomsten							
Investeringen/kosten							
Saldo besparing		**250.000**	**250.000**	**250.000**	**250.000**	**250.000**	**250.000**

8. Frictie

Informatie over de tijd: vanaf welk moment is de ombuiging te realiseren en het financiële effect in te boeken? En is er voorbereidingstijd nodig, bijvoorbeeld omdat er een overeenkomst aan ten grondslag ligt?

Wat is de benodigde invoeringstijd voor de maatregel? Zijn er investerings- of frictiekosten?
De ruimte om te kunnen bezuinigen zit in fte's. Dat betekent dat we natuurlijk verloop niet opvangen of ultimo mensen hun contracten moeten ontbinden of in een enkel geval niet verlengen.

9. Wat zijn de kansen en risico's?

Informatie over de haalbaarheid: zijn er risico's, onzekerheden of randvoorwaarden voor de implementatie? Hoe complex is de ombuiging?

Welke kansen en risico's brengt deze maatregel met zich mee?
Op dit moment staat een stabiele en professionele boa-organisatie die een belangrijke bijdrage levert aan de leefbaarheid van de stad en de doelen uit het veiligheidsbeleid. Het verder inkrimpen van de formatie (terwijl de taken en de complexiteit toenemen) zorgt voor een toenemende

werkdruk en een minder effectieve bijdrage aan de doelen uit het coalitieakkoord, het veiligheidsbeleid en de doelen uit Zoetermeer 2040.

Het grootste risico is dat we daardoor extra verloop krijgen, waardoor de effectiviteit van handhaving kleiner wordt en we de boa-organisatie later opnieuw moeten opbouwen.

10. Wat is het plan van aanpak?

Hoe ziet het doorvoeren van de maatregel er concreet uit? Wat is de planning? Wat zijn de randvoorwaarden om risico's te omarmen en kansen te benutten?
Het zal dan gaan om het niet verlengen van aflopende contracten/invullen van vacatures. Dat is afhankelijk van verloop. Het omarmen van risico's is een politieke afweging.

1. Titel van de maatregel

323. Ondermijning/radicalisering (extremisme als gevolg van maatschappelijk ongenoegen)

2. Omschrijving van de maatregel

Een beknopte toelichting: waar gaat deze ombuiging over? Wat doen we bij deze ombuiging anders, meer of niet meer?

Wat kenmerkt deze maatregel? Wat gaat veranderen? Waar zit de besparing?
Extremisme als gevolg van maatschappelijk bevat een aantal inhoudelijk lijnen, te weten: 1.) Informatie- en kennisvergaring; 2.) re-integratie terugkeerders; 3.) Extremisme tegengaan (bijvoorbeeld anti-overheidsextremisme en rechts-extremisme; 4.) Preventie (o.a. deskundigheidsbevordering professionals en ketenpartners en weerbaar maken kwetsbare groepen), en 5.) Netwerk opbouwen en onderhouden. Bezuinigen op deze inzet betekent dat we niet meer op al deze lijnen de volle inzet kunnen plegen en daardoor gaten vallen in de aanpak en we daardoor onvoldoende in staat zijn in te spelen op nieuwe ontwikkelingen, bijvoorbeeld voorkomend uit het Dreigingsbeeld Terrorisme Nederland (DTN).

Ten aanzien van ondermijning is dat vanuit het huidige coalitieakkoord de inzet op dit thema structureel is gemaakt. De formatie op dit thema bedraagt 3 fte, een coördinator, informatieanalist en beleidsmedewerker. Met behulp van onder meer het Rekenkameronderzoek (2022) naar (de gemeentelijke aanpak van) ondermijning is een Plan van Aanpak (PvA) opgesteld. Daarin staan de doelstellingen van de aanpak uitgewerkt, zowel met interne ketenpartners (zoals EZ, i.h.k.v. vitale bedrijventerreinen) als het externe netwerk (RIEC, HEIT). Vanuit het PvA komt meer en meer zicht op misstanden bij de huisvesting van arbeidsmigranten door (malafide?) uitzendbureaus. De Rekenkamer noemde het nog een blinde vlek; inmiddels ligt er informatie en wordt actie georganiseerd. Het onderstreept wederom de relevantie van de zgn. New Town-paradox: beter kijken brengt verborgen en aanzienlijke veiligheidsvraagstukken in beeld. Door om te buigen op dit thema, verliest de aanpak aan effectiviteit en kan het PvA niet of langzamer worden uitgevoerd en kan vanuit ondermijning geen of in ieder geval een minder effectieve bijdrage worden geleverd aan de doelen uit Zoetermeer 2040.

3. Impact op het maatschappelijk effect

Informatie over het maatschappelijk effect:
a. Welk effect heeft de ombuiging op het voorzieningenniveau in Zoetermeer?
b. Welk effect heeft de ombuiging op inwoners, bedrijven en instellingen?
c. Welk effect heeft de ombuiging op specifieke doelgroepen (naar aanleiding van motie)

Extremisme als gevolg van maatschappelijk ongenoegen: zal geen direct effect hebben, maar wanneer de aanpak niet meer sluitend is, kunnen we ook in Zoetermeer geconfronteerd worden met de negatieve effecten, bijvoorbeeld die vanuit het DTN, realiteit worden, dat kan maatschappelijk ontwrichtend zijn.

De impact van bezuinigen op ondermijning zorgen ervoor dat we geen inzet kunnen plegen op (malafide) uitzendbureaus die arbeidsmigranten huisvesten of op ondermijnende activiteiten op bedrijventerreinen, waardoor geen bijdrage wordt geleverd aan vitale bedrijventerreinen en het economisch vestigingsklimaat.

4. Impact op inwoners, instellingen en bedrijven

Informatie over de betrokken partijen: welke partijen zijn nodig om de ombuiging te kunnen realiseren?

Wat zijn de consequenties voor inwoners, instellingen en bedrijven van deze maatregel? Wat is incidenteel en wat is structureel?

Structurele bezuiniging op deze thema's, leidt tot verlies aan netwerk en goed beeld van wat speelt in de stad, daardoor kan niet aan de topprioriteit uit het coalitieakkoord (een Veilig Zoetermeer) worden gewerkt en ontstaat een minder prettig woon- en leefklimaat, waarmee niet aan de doelen uit Zoetermeer 2040 bijgedragen kan worden.
Het opnieuw opbouwen daarvan, zal een extra investering vergen.

5. Impact op de eigen organisatie

Welke veranderingen in de organisatie zijn nodig om de maatregel te realiseren? Welke processen veranderen? Wat verandert er voor personeel?
Alle inzet zit feitelijk in personele lasten, dat betekent dat dit een inkrimping van de formatie zal betekenen. Dit zal leiden tot zeer scherpe beleidskeuzes (dus wel weten waar we op in moeten zetten om Zoetermeer leefbaarder en veilig te houden, maar dit niet doen) en minder flexibiliteit bij nieuwe trends en ontwikkelingen.

6. Informatie over het effect op beleid en ambities

Welk effect heeft de ombuiging op het realiseren van de gemeentelijke doelstellingen? Raakt de ombuiging het coalitieakkoord of de visie Zoetermeer 2040?
Coalitieakkoord heeft veiligheid tot topprioriteit bestempeld. Dit leidt tot een risico dat Zoetermeer onveiliger wordt en daarmee ook een minder aantrekkelijke woon- en leefstad en het economisch vestigingsklimaat negatief wordt beïnvloed. Hiermee kan ook geen of een kleinere bijdrage worden geleverd aan de doelen uit Zoetermeer 2040.

7. Financieel effect van de maatregel

Informatie over de opbrengst: wat levert de ombuiging op voor de meerjarenbegroting? Is dat effect incidenteel of structureel? En zijn er initiële investeringen nodig, transitiekosten of frictiekosten?

A. Welke structurele besparing levert deze maatregel op? Graag een korte onderbouwing.

De besparing is structureel. Met de besparing worden werkzaamheden versoberd.

B. Indien mogelijk, vragen we je de besparing uit te werken in onderstaande tabel:

Jaar *Besparingen/kosten*	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031 e.v.
Structurele besparing per jaar:		250.000	250.000	250.000	250.000	250.000	250.000
Incidentele besparing per jaar							
Extra inkomsten							
Investeringen/kosten							
Saldo besparing		**250.000**	**250.000**	**250.000**	**250.000**	**250.000**	**250.000**

8. Frictie

Informatie over de tijd: vanaf welk moment is de ombuiging te realiseren en het financiële effect in te boeken? En is er voorbereidingstijd nodig, bijvoorbeeld omdat er een overeenkomst aan ten grondslag ligt?

Wat is de benodigde invoeringstijd voor de maatregel? Zijn er investerings- of frictiekosten?
De ruimte om te kunnen bezuinigen zit in fte's. Dat betekent dat we natuurlijk verloop niet opvangen of ultimo mensen hun contracten moeten ontbinden of in een enkel geval niet verlengen.
Wel zullen de scherpe beleidskeuzes/aanpassing een (tijds)investering vragen.

9. Wat zijn de kansen en risico's?

Informatie over de haalbaarheid: zijn er risico's, onzekerheden of randvoorwaarden voor de implementatie? Hoe complex is de ombuiging?

Welke kansen en risico's brengt deze maatregel met zich mee?
Uit onderzoek naar de New Towns blijkt dat binnen die New Towns zich enkele ongelukkige trends (sociaal, economische en qua sociale cohesie) aftekenen. Dit zijn voedingsbodems voor (meer) onveiligheid. Het beperken van de inzet op deze twee speerpunten uit het Veiligheidsbeleid, zorgt ervoor dat de voedingsbodem voor meer onveiligheid niet wordt weggenomen/inzichtelijk is. Daarmee kan vanuit veiligheid geen of zeer beperkte bijdrage worden geleverd aan de doelen uit Zoetermeer 2040.

Daarnaast tekenen zich, m.n. binnen extremisme, trends af door geopolitieke ontwikkelingen, waar onvoldoende op ingespeeld kan worden. Concreet hierbij zijn rechts-extremisme en anti-institutioneel.

10. Wat is het plan van aanpak?

Hoe ziet het doorvoeren van de maatregel er concreet uit? Wat is de planning? Wat zijn de randvoorwaarden om risico's te omarmen en kansen te benutten?
Het zal dan gaan om het niet verlengen van aflopende contracten/invullen van vacatures. Dat is afhankelijk van verloop. Het omarmen van risico's is een politieke afweging.

MAATREGELEN OVERIGE INKOMSTEN

1. Titel van de maatregel

304/305. Verhogen OZB met 2,5%

2. Omschrijving van de maatregel

Een beknopte toelichting: waar gaat deze ombuiging over? Wat doen we bij deze ombuiging anders, meer of niet meer?

De maatregel zorgt voor extra inkomsten. Er zijn geen extra kosten mee gemoeid.

3. Impact op het maatschappelijk effect

Informatie over het maatschappelijk effect:
a. Welk effect heeft de ombuiging op het voorzieningenniveau in Zoetermeer?
b. Welk effect heeft de ombuiging op inwoners, bedrijven en instellingen?
c. Welk effect heeft de ombuiging op specifieke doelgroepen (naar aanleiding van motie)

Zowel inwoners als bedrijven en instellingen gaan meer belasting betalen aan de gemeente.

4. Impact op inwoners, instellingen en bedrijven

Informatie over de betrokken partijen: welke partijen zijn nodig om de ombuiging te kunnen realiseren?

Er zijn geen betrokken partijen nodig. College en raad kunnen zelf beslissen over de hoogte van de OZB tarieven.

5. Impact op de eigen organisatie

De verhoging is gering en zal weinig impact hebben op het personeel. Het geeft nauwelijks extra werk. Hooguit een aantal extra bezwaren.

6. Informatie over het effect op beleid en ambities

De maatregel heeft geen effect op het beleid en ambities.

7. Financieel effect van de maatregel

Informatie over de opbrengst: wat levert de ombuiging op voor de meerjarenbegroting? Is dat effect incidenteel of structureel? En zijn er initiële investeringen nodig, transitiekosten of frictiekosten?

A. Welke structurele besparing levert deze maatregel op? Graag een korte onderbouwing.
De besparing is structureel. Met de besparing worden werkzaamheden versoberd.

*B. Indien mogelijk, vragen we je de besparing uit te werken in onderstaande tabel * € 1.000.*

Jaar *Besparingen/kosten*	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031 e.v.
Structurele besparing per jaar							
Incidentele besparing per jaar							
Extra inkomsten bij 2,5% verhoging OZB		1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000
Investeringen/kosten							
Saldo besparing		**1.000**	**1.000**	**1.000**	**1.000**	**1.000**	**1.000**

8. Frictie

Informatie over de tijd: vanaf welk moment is de ombuiging te realiseren en het financiële effect in te boeken? En is er voorbereidingstijd nodig, bijvoorbeeld omdat er een overeenkomst aan ten grondslag ligt?

Er is geen invoeringstijd. De tarieven worden elk jaar vastgesteld in de programmabegroting. Indien dat niet lukt kan een aanpassing ook nog in de verordeningen voor 2026 in december.

9. Wat zijn de kansen en risico's?

Informatie over de haalbaarheid: zijn er risico's, onzekerheden of randvoorwaarden voor de implementatie? Hoe complex is de ombuiging?

Er zijn geen kansen en risico's, hooguit dat in de lokale media de lastenverzwaring komt te staan. Met 2,5% is deze echter per huishouden gering. Bij een woning van € 375.000 neemt de OZB toe met ongeveer € 10 per jaar.

10. Wat is het plan van aanpak?

Er is geen specifiek plan van aanpak nodig. Elk jaar worden de tarieven sowieso aangepast. De raad moet instemmen met een lastenverzwaring/OZB verhoging.

1. Titel van de maatregel

307. Hondenbelasting

2. Omschrijving van de maatregel

Een beknopte toelichting: waar gaat deze ombuiging over? Wat doen we bij deze ombuiging anders, meer of niet meer?

Dit is een lastenverzwaring voor een specifieke doelgroep (hondenbezitters).

3. Impact op het maatschappelijk effect

Informatie over het maatschappelijk effect:
a. Welk effect heeft de ombuiging op het voorzieningenniveau in Zoetermeer?
b. Welk effect heeft de ombuiging op inwoners, bedrijven en instellingen?
c. Welk effect heeft de ombuiging op specifieke doelgroepen (naar aanleiding van motie)

De maatregel heeft geen impact op het voorzieningenniveau. Wel op een specifieke doelgroep. De hondenbezitters krijgen een lastenverzwaring.
Tot 2023 hebben we hondenbelasting geïnd. Dit is afgeschaft; argument was dat er weinig maatschappelijk draagvlak is voor deze vorm van belasting.

4. Impact op inwoners, instellingen en bedrijven

Informatie over de betrokken partijen: welke partijen zijn nodig om de ombuiging te kunnen realiseren?

-

5. Impact op de eigen organisatie

De hondenbelasting is geen doelbelasting en is vrij inzetbaar.
Qua werk en software valt het mee: er zijn circa 80 bezwaren op hondenbelasting per jaar en circa 500 kwijtscheldingsverzoeken voor de hondenbelasting. Het aanmelden en afmelden van honden gaat via een module in de belastingapplicatie.

6. Informatie over het effect op beleid en ambities

De maatregel heeft geen effect op het beleid en de ambities.

7. Financieel effect van de maatregel

Informatie over de opbrengst: wat levert de ombuiging op voor de meerjarenbegroting? Is dat effect incidenteel of structureel? En zijn er initiële investeringen nodig, transitiekosten of frictiekosten?

A. Welke structurele besparing levert deze maatregel op? Graag een korte onderbouwing.

De besparing is structureel. Met de besparing worden werkzaamheden versoberd.

B. Indien mogelijk, vragen we je de besparing uit te werken in onderstaande tabel:

Jaar *Besparingen/kosten*	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031 e.v.
Structurele besparing per jaar:							
Incidentele besparing per jaar							
Extra inkomsten			150.000	250.000	350.000	450.000	550.000
Investeringen/kosten	20.000	50.000	50.000	50.000	50.000	20.000	20.000
Saldo besparing	**-20.000**	**-50.000**	**100.000**	**200.000**	**300.000**	**430.000**	**530.000**

8. Frictie

Informatie over de tijd: vanaf welk moment is de ombuiging te realiseren en het financiële effect in te boeken? En is er voorbereidingstijd nodig, bijvoorbeeld omdat er een overeenkomst aan ten grondslag ligt?

De hondenbelasting is vrij eenvoudig weer in te voeren. De verordening wordt geactualiseerd en de software kan nog steeds de aanslagen opleggen.
De meeste tijd en kosten gaan zitten in het opnieuw opbouwen van een bestand. Het bestand van een paar jaar geleden kunnen en mogen we niet meer gebruiken en is gezien de levensverwachting van honden ook niet meer bruikbaar. In 2026 moet er een nieuw bestand opgebouwd worden. Pas vanaf 2027 kan de hondenbelasting dan weer worden ingevoerd. De eerste jaren zullen de opbrengsten wel lager zijn en de kosten hoger. Pas na een jaar of 4 na invoering zullen de geraamde opbrengsten weer volledig zijn bereikt.
De eerste jaren zal er met name moeten worden geïnvesteerd in controleurs die de huizen afgaan om aan te bellen en brieven af te geven.
Als het bestand er eenmaal is, kan er worden volstaan met 1x in de paar jaar een controle.

9. Wat zijn de kansen en risico's?

Informatie over de haalbaarheid: zijn er risico's, onzekerheden of randvoorwaarden voor de implementatie? Hoe complex is de ombuiging?

Er is in Nederland en in Zoetermeer nog maar weinig draagvlak voor hondenbelasting. Dat is de reden dat de Zoetermeerse gemeenteraad voor 2023 de hondenbelasting heeft afgeschaft. In Nederland heffen van de 342 gemeenten nog maar 90 gemeenten hondenbelasting. Dit aantal neemt met 5-10 gemeenten per jaar af.
Bij invoering zal er naar inwoners (middels advertenties in de krant/social media?) een politiek goed verhaal moeten komen om weer draagvlak te creëren voor deze vorm van belasting. Waarom kiest de gemeente specifiek voor de groep hondenbezitters om de lasten te verzwaren. De hondenbelasting is geen doelbelasting en vrij inzetbaar.

Voor de belastingplicht is vereist dat het houden van een hond duurzaam is. Als iemand voor een korte tijd een hond heeft, bv een hond die tijdens een vakantie van de houder is ondergebracht bij familie, dan moeten de gemeente voor een rechter kunnen aantonen dat dit de hond niet het geval is. Controle heeft dus vooral een afschrikwekkende werking. Controleurs geven bij het vermoeden van een hond alleen een brief af met het verzoek deze aan te melden. Dit is door het afkalvende draagvlak bekend bij hondenbezitters en steeds meer hondenbezitters kiezen er dus voor om hun hond niet meer aan te melden.

10. Wat is het plan van aanpak?

In 2025 zal er al een verordening voor 2026 gemaakt moeten worden. In 2026 kunnen dan controleurs de wijken in, brieven de deur uit en begonnen worden met advertenties in de krant om de honden weer aan te melden.
In 2027 kan dan weer voor het eerst hondenbelasting worden opgelegd. Het eerste jaar zal dan circa 25% -30% van het oude bedrag worden opgehaald. Per jaar kunnen we dan circa 20% extra opbrengsten realiseren.